

नेपाल सरकार
भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
सिंहदरवार
काठमाण्डौ



भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०६३/०६४



मंसिर २०६४

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. २०६३/०६४

www.moppw.gov.np



नेपाल सरकार

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

URL : www.moppw.gov.np
email : info@moppw.gov.np

फोन नं. { ४२२७२८०
४२२८९३९
४२२८२८५

फ्याक्स नं. ४२२८४२०

सिंहदरबार, काठमाडौं,
नेपाल ।

पत्रसंख्या :

च.नं. :



मिति:.....

शुभकामना

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयले आ.व. २०६३/६४ को मन्त्रालयको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई धेरै खुशी लागेको छ ।

यस मन्त्रालयले सडक, खानेपानी तथा शहरी विकास र भवन निर्माण क्षेत्रमा निर्माण गरेका पूर्वाधार संरचनाहरू र ती संरचनाहरूबाट सेवाग्राहीलाई उपलब्ध गराइएको सेवाको प्रगतिको जानकारी प्रवाह हुनु अत्यावश्यक नै हो । यस मन्त्रालयले गरेका विकास निर्माणका काम कारवाहीहरू पारदर्शी रूपमा जनतामा प्रवाह होउन भन्ने कुरालाई हृदयङ्गम गरी मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूद्वारा आ.व. ०६३/६४ मा संपादित कार्यहरूको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन- २०६४ प्रकाशित गरिएको छ । पारदर्शिताको माध्यमबाट सुशासनको प्रत्याभूति जनस्तरसम्म सहज ढङ्गले पुऱ्याउने र सरकारी निकायहरू बीच पनि एक अर्काले गरेका कामहरूको जानकारी उपलब्ध गराउने यसको प्रमुख उद्देश्य हो । मन्त्रालयका महाशाखा र शाखाहरूको परिचय तथा कार्यक्षेत्रको जानकारी पनि यस प्रतिवेदनमा संलग्न गरिएको छ जसबाट सेवाग्राहीलाई कुन-कुन महाशाखा/शाखाहरूबाट कुन-कुन सेवा उपलब्ध हुन्छ भन्ने कुराको जानकारी हुनेछ, भन्ने मैले विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा, यस प्रतिवेदन तयारी एवं प्रकाशन गर्ने कार्यमा संलग्न सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई बधाइ तथा धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

२०६४, मंसिर

.....
(पूर्ण कडरिया)
सचिव



नेपाल सरकार

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

URL : www.moppw.gov.np
email : info@moppw.gov.np

फोन नं. { ४२२७२६०
४२२६९३९
४२२६२६५

फ्याक्स नं. ४२२६४२०

सिंहदरबार, काठमाडौं,
नेपाल ।

पत्रसंख्या :

च.नं. :



मिति:.....

शुभकामना

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग, निकाय तथा आयोजनाहरूको प्रगति विवरणहरू समावेश गरी वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०६३/६४ प्रकाशित हुन लागेको थाहा पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ । यस प्रकारको प्रशंसनीय र सकारात्मक कार्य गर्ने सम्पूर्ण विभाग तथा विभिन्न निकायहरू एवं यस कार्यमा संलग्न सबै कर्मचारीहरू प्रति हार्दिक धन्यवादका साथै बधाइ दिन चाहन्छु ।

आ-आफ्ना क्षेत्र एवं चासोका स्थानहरूमा सडक, खानेपानी एवं शहरी विकाससँग सम्बन्धित विकास निर्माणका कार्यहरू र त्यसमा भएका प्रगति विवरण एवं अपठ्याराहरू जनमानस समक्ष यसरी एउटै पुस्तिकाको रूपमा उपलब्ध हुनु निश्चय नै खुशीको कुरा हो । हामीले गरेका विकास निर्माणका कार्यहरूलाई पारदर्शी रूपमा प्रस्तुत गरेर सबैको राय, सुझाव, सल्लाह प्राप्त गर्न सकेमा हाम्रा योजनाहरू अझ जनमुखी हुनेछन् ।

अन्त्यमा, यस किसिमको प्रगति विवरणको आगामी वर्षहरूमा समेत निरन्तर प्रकाशनको कामना सहित यस संस्करणले आफ्नो उद्देश्यमा सफलता प्राप्त गरोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

२०६४, मंसिर

.....
(उमाकान्त भा)
सचिव,
भौतिक योजना

संपादकीय

सम्पादक मण्डल



इश्वरीप्रसाद पौड्याल



राजीव घिमिरे



जीवन कुमार के. सी.



विकास काफ्ले

सहयोगीहरू :

राजेश उप्रेती
दिवाकर शर्मा
वकिल प्रसाद पाल

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयले आ. व. ०६३६४ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रथम पटक प्रकाशित गर्न लागेको व्यहोरा सहर्ष जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

यस प्रतिवेदनमा भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय अन्तर्गतका सडक, खानेपानी र सरसफाई तथा शहरी विकास र भवन निर्माण क्षेत्रमा आ.व. ०६३६४ मा हासिल गरेको प्रगतिहरू समावेश गरिएका छन् । यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित प्रगतिहरू योजना, आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको समष्टिगत (cumulative progress) नभएर आ.व. २०६३६४को वार्षिक प्रगति मात्र भएको व्यहोरा समेत जानकारी गराउन चाहन्छौं । आगामी दिनहरूमा यहाँहरूको अमूल्य राय, सुझाव र सल्लाहलाई मार्ग निर्देशनको रूपमा ग्रहण गरी यसमा छुट भएका विषयवस्तुलाई समेत समावेश गरी परिमार्जित र अभ्र गुणस्तयुक्त प्रगति प्रतिवेदनका आगामी संस्करणहरू यहाँहरू समक्ष ल्याउने नै छौं ।

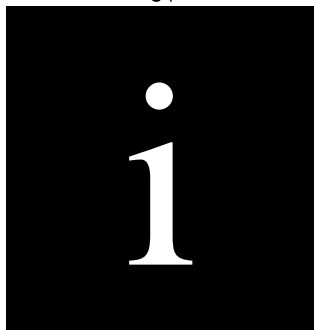
अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयार पार्न सहयोग पुऱ्याउने यस मन्त्रालय, अर्न्तगतका निकायहरू र संपूर्ण सबै शुभेच्छुकहरूमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छौं ।

<http://www.moppw.gov.np/publication.html> वाट यो प्रतिवेदन डाउनलोड (DOWNLOAD) गर्नसक्नुहुने छ ।

राय, सुझाव र सल्लाहको लागि संपर्क ठेगाना :

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा
Email: info@moppw.gov.np

बिषय सूची



बिषय सूची

क्र.सं	बिषय	पृष्ठ
१	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको परिचय	१
२	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको सोचपत्र	३
३	मन्त्रालयको सांगठनिक संरचना र महाशाखाहरु	१२
४	मन्त्रालय अन्तर्गतका निकाय तथा प्रमुखहरु	२३
५	मन्त्रालयका कर्मचारीहरुको दरबन्दी	३३
६	महाशाखाहरुको आ.ब. ०६३/६४ को वार्षिक प्रगति	३५
७	महाशाखाहरुको आ.ब. ०६४/६५ को वार्षिक कार्यक्रम	३६
८	मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरुको आ.ब. ०६३/६४ को वार्षिक प्रगति सारांश	३८
९	मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरुको आ.ब. ०६३/६४ को वार्षिक प्रगति	४०
१०	विभाग तथा निकायहरुको बजेट वक्तव्यको प्रकरणको प्रगति र समस्या	४६
११	आ .ब. २०६४/६५ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित मुख्य मुख्य नीति तथा कार्यक्रम	७२
१२	मन्त्रालय स्तर विकास समस्या समाधान समितिको बैठकको निर्णय	७७
१३	संस्थागत सुधारका कार्यक्रम	७९
१४	वैदेशिक सहयोगमा संचालित मुख्य कार्यक्रमहरु/आयोजनाहरु	८२
१५	सुखद र दुखद क्षणहरु	८५
	अनुसूची १	
	मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरु	
	अनुसूची २	
	मन्त्रालयका कर्मचारीहरु	

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको परिचय



भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय

देशको आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रको विकासमा टेवा पुऱ्याउन विविध भौगोलिक क्षेत्र तथा आर्थिक क्षेत्रहरूलाई आर्थिक विकासका पूर्वाधार स्थल, जल, रेल्वे तथा रोप-वे मार्गहरूसँग आवद्ध गर्दै लगी राष्ट्रिय यातायात प्रणालीको समुचित विकास गरी देशका ग्रामीण क्षेत्रका गाउँहरूलाई बजारसँग आवद्ध गरी आर्थिक कृयाकलापहरूको अभिवृद्धि गर्न र देश भित्र संचालन हुने पर्यटन, कृषि, विद्युत आदि विभिन्न आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित विविध कृयाकलाप र आयोजनाहरूमा टेवा पुऱ्याउनु आजको प्रमुख आवश्यकता एवं चुनौति हो ।

त्यस्तै गरी शहरीकरणलाई भौतिक विस्तारको रूपमा मात्र नहेरी यसले राष्ट्रिय अर्थतन्त्र र राष्ट्रिय एकीकरणको दिशामा पुऱ्याउन सक्ने योगदान समेतलाई पहिचान गरी यस क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको सहभागिता समेत अभिवृद्धि गर्दै शहरीकरणको प्रकृयालाई स्थानीय अर्थतन्त्रको परिपूरक हुने किसिमले व्यवस्थित एवं वातावरणीय दृष्टिबाट स्वस्थ शहरी विकास र व्यवस्थापन गर्नु अर्को महत्वपूर्ण चुनौति हो ।

यसको साथै सरकारी भवनहरू निर्माण गर्ने कार्यमा स्थानीय सीप र सामग्रीको प्रयोग गरी प्रयोजन अनुसारको किफायती डिजाइनको लागि प्रविधि विकास गर्ने र सरकारी भवनहरूलाई प्राकृतिक प्रकोपबाट बचाउन गुणस्तरमा सुधार ल्याउन तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड र नियमहरू तर्जुमा गरी लागू गराउन पनि आवश्यक भएको छ । यसको अलावा सबै जनताको स्वास्थ्य रक्षाको लागि स्वच्छ पिउने पानी तथा सार्वजनिक सरसफाईको समुचित प्रबन्ध मिलाउन पनि त्यत्तिकै जरूरी देखिएको छ ।

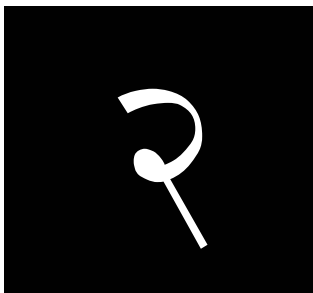
१.१ उद्देश्य

- देशका विभिन्न भौगोलिक तथा आर्थिक क्षेत्रहरूलाई परिपूरक गर्ने गरी विभिन्न मार्गहरूलाई एक अर्कोसँग आवद्ध गरी आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रको विकासमा टेवा पुऱ्याउन सडक, पुल, मुलबाटाहरू, रोप-वेमार्ग र जलमार्गहरूको समष्टीगत विकास, विस्तार, प्रवर्द्धन र सम्बर्द्धन गरी राष्ट्रिय यातायात प्रणालीको विकास गर्ने ।
- देशका ग्रामीण क्षेत्रका गाउँहरूलाई बजारसँग आवद्ध गर्नुका साथै पर्यटन, कृषि, विद्युत आदि विभिन्न आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय महत्वका र अन्य आर्थिक क्षेत्रको विविध कृयाकलाप एवं आयोजनाहरूमा टेवा पुऱ्याई सन्तुलन कायम गर्ने ।

- शहर ग्रामीण अन्तरसम्बन्ध तथा सन्तुलित क्षेत्रीय विकासको आवश्यकता अनुरूप ग्रामीण विकासको परिपूरकको रूपमा योजनावद्ध शहरी विकासलाई अगाडि बढाउने ।
- शहरी क्षेत्र वा नयाँ क्षेत्रको भौतिक विकासको निमित्त आवास तथा भौतिक परियोजना तयार गर्ने ।
- सम्पूर्ण नेपाली जनताको स्वास्थ्य रक्षाको लागि स्वच्छ पिउने पानी तथा सार्वजनिक सरसफाईको समूचित प्रबन्ध मिलाउने ।

१.२. मुख्य मुख्य कार्यहरू

- स्थल, जल, रेल्वे तथा रज्जुमार्गको निर्माण र विकास सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- भौतिक योजना र भौतिक पूर्वाधारको विकास, आवास, शहरीकरण र नगर विकास सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- केन्द्रीय सचिवालय, मन्त्री, संवैधानिक अंगका प्रमुख आदिको आवास व्यवस्था र सरकारी भवनको निर्माण तथा मर्मत संभार सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- सडक(घोडेटो बाटो बाहेक) तथा पुल (फोलुङ्गे पुल बाहेक) निर्माण, मर्मत संभार एवं संरक्षण सम्बन्धी काम गर्ने ।
- भवन एवं अन्य निर्माण सामग्रीको प्रविधि सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा विकासका मापदण्डहरू तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- विभिन्न स्थलमार्ग, जलमार्ग र रज्जुमार्गहरूको निर्माण र ईन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी विषयक संस्थान तथा संगठनहरू सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- बसोबास तथा बस्ती विकास र खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने ।
- आवास निर्माण सम्बन्धमा गैर सरकारी क्षेत्रका आवास निर्माण सम्बन्धी संस्थाहरूको प्रवर्द्धन र विकास गर्ने, गराउने ।
- नगर विकास समितिहरू तथा सरकारी क्षेत्रका आवास निर्माण सम्बन्धी संस्थाहरूको रेखदेख सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- आवास तथा भौतिक योजना क्षेत्रहरूका अन्तर्राष्ट्रिय वा क्षेत्रीय संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क र सहयोग सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- स्थलमार्ग, जलमार्ग तथा रज्जुमार्गको निर्माणसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूको सम्पर्क सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- स्टोर्म वाटर (पानी ढल) सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- नेपाल इन्जिनियरिङ सेवाको हाईवे उपसमूह, जनरल, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट तथा स्यानिटरी उपसमूहहरू सम्बन्धी नियुक्ति, सरूवा, बढुवा शुरू नियुक्तिको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र बढुवामा गणना हुने सम्बन्धित विषयको शैक्षिक योग्यता निर्धारण तथा विभागीय कारवाही आदि सम्बन्धी कार्य गर्ने ।



भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयको सोचपत्र

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयले आफ्नो उद्देश्य परिपूर्तिको लागि चरणबद्ध योजना प्रस्तुत गरेको छ । यसको लागि मन्त्रालयले आफ्नो सोचपत्र “नयाँ नेपालको आधार-नयाँ भौतिक पूर्वाधार”को अवधारणा सहित मिति २०६४ असार २५ गते सार्वजनिक गरेको हो । यस सोचपत्रलाई दीर्घकालीन कार्यक्रम (२० वर्ष), मध्यकालीन कार्यक्रम (३ वर्ष) र तत्कालीन कार्यक्रम (१ वर्ष) गरी मूलतः तीन चरणमा बाँडिएको छ । यसका कार्यनीतिहरू निम्न रहेका छन् :

२.१. कार्यनीतिहरू

२.१.१ सडक र यातायात मार्ग :

“हाम्रो विकास, हाम्रै प्रयास - सडक सबैको विकास”

- क) नेपालको अधिकांश क्षेत्रहरूको दुर्गमता (विशेषतः हिमाली र पहाडी क्षेत्र) लाई हटाउनको लागि सडक संजाललाई तराइको पूर्व-पश्चिम राजमार्ग संगसंगै मध्य पहाडी क्षेत्रमा पूर्व-पश्चिम मध्य पहाडी राजमार्गको निर्माण गरिने छ ।
- ख) तराइमा विगतदेखी नै निर्माण भैरहेको हुलाकी मार्गलाई सुधार गर्दै तराई, भित्री मधेश र पहाडी क्षेत्रमा पूर्व-पश्चिम सडकको सञ्जाल निर्माण गरिने छ ।
- ग) पूर्व पश्चिम सडकसँग जोडिने गरी उत्तर-दक्षिण सडकको संजाल तयार गरी चीन र भारतसँग जोडिएका नाकाहरू खोली नेपाललाई चीन र भारतको पारवहन विन्दुका रूपमा विकास गरिने छ ।
- घ) सार्कक्षेत्र मल्टिमोडल यातायात प्रणाली अन्तर्गत ४ सडक र २ रेलमार्ग विकासमा प्राथमिकता दिइने छ । यसका अतिरिक्त एशियाली राजमार्गमा पर्ने पूर्व-पश्चिम राजमार्ग र तराइ-काठमाडौं-कोदारी सडकलाई उपयुक्त स्तरोन्नती गरिने छ ।
- ङ) पहाडमा चार घण्टा र तराइमा दुई घण्टाको पैदल यात्रा भन्दा कममा सबैको पहुँच हुनेगरी सडक सञ्जाल विस्तार गरिनेछ ।
- च) यातायातका अन्य वैकल्पिक साधनहरू जस्तै विद्युतीय रेलमार्ग, रज्जुमार्ग, जलमार्गहरूको विकास गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ । यी सम्पूर्ण यातायात मार्गहरूलाई सडकसँग एकीकृत रूपमा विकास गरिने छ ।
- छ) देशको भूपरिवेष्टित अवस्थिति तथा बहिर्मुखी भौतिक विकासलाई मध्यनजर गर्दै अन्तर्मुखी विकासको माध्यमद्वारा भारत तथा चीन बीच सन्तुलन कायम गर्ने ढंगले भौतिक पूर्वाधार विकास गरिने छ । हिमाल, पहाड र तराई बीच क्षेत्रीय सन्तुलन कायम गर्ने ढंगले भौतिक पूर्वाधारको निर्माण गर्ने नीति लिइने छ ।
- ज) काठमाडौंलाई तराईसँग जोड्ने छोटो मार्गको रूपमा जमिन माथि वा सुरुङ्गमार्ग (फास्ट ट्रायाक) को निर्माण प्राथमिकताका साथ गरिने छ ।
- झ) कर्णाली क्षेत्रमा सडकको सञ्जाल विस्तार गरी अन्य क्षेत्रसँग पहुँच खुला गरिने छ ।

२.१.२ खानेपानी तथा सरसफाइ :

“स्वच्छ खानेपानी सबैको अधिकार – सर्वत्र सरसफाइ स्वस्थ जीवनको आधार”

- क) पानी जनताको आधारभूत आवश्यकताको वस्तु भएकाले सबैलाई स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउनु राज्यको दायित्व हो । तसर्थ स्रोतको पहिचान गरी खानेपानी आयोजनाहरू सञ्चालन गरेर सन् २०१७ सम्ममा सबैलाई स्वच्छ पानी उपलब्ध गराइने छ ।
- ख) पानीका स्रोतहरू र यसको उपयोगमा हुने प्रदूषणका कारण फैलिने रोगबाट जनतालाई मुक्त गराउन खानेपानी आयोजनाको भौतिक संरचना निर्माणसँग सरसफाइ कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा आवद्ध गराइने छ ।
- ग) काठमाडौं उपत्यका लगायत प्रमुख सहरहरूको परिधिमा रहेका नदी नाला स्वच्छ राख्न ढल निकास र प्रशोधनको उचित व्यवस्था गरिने छ ।
- घ) उपभोक्ताको आवश्यकता, प्राथमिकताका आधारमा उपभोक्ताबाट माग गरिएका खानेपानी आयोजनाहरू उनीहरूकै पहलमा संचालनमा ल्याइने छन् । उपभोक्ता समितिहरूको नेतृत्व तहमा निम्न आय भएका, दलित, उत्पीडित वर्ग र महिलाहरूको सहभागिता बृद्धि गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- ङ) खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रममा महिलाहरूको प्रमुख भूमिका सुनिश्चित गरिने छ ।
- च) जमीन मुनिको पानी मात्रै प्रयोग गर्दा जलीय सतह घट्दै जाने र अन्ततः एकदिन जमीन मुनिको जलभण्डार सुख्खा रहने र जमीन भासिने अवस्थालाई बेलैमा ध्यान दिदै आकासे पानी संकलन कार्यक्रम (Rainwater Harvesting Program) घर-घरमा संचालन गर्न प्रोत्साहन गरी त्यसको प्रयोग र जमीनमा पानी पुनः प्रवेश (Recharge) गराउने प्रविधि उपयोग गरी पानीको सतह घट्नुबाट रोक्ने कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

२.१.३ आवास, भवन तथा शहरी विकास :

“सुपथ आवास, सुरक्षित भवन, स्वस्थ शहर - नेपाली जनताको रहर”

- क) शहरी विकास नीति अनुरूप साना, मध्यम र ठूला सहर क्षेत्रको पहिचान गरी आवश्यक पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिइने छ ।
- ख) शहरी तथा ग्रामीण क्षेत्रमा छरिएका वस्तीलाई घना वस्ती बनाउन एकीकृत भौतिक पूर्वाधार विकास गरिने छ ।
- ग) संघीय अवधारणा अनुरूप प्रान्तीय इकाइहरूको केन्द्र निर्धारण गरी प्रत्येक केन्द्रको व्यवस्थित सहरका निमित्त भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
- घ) सुकुम्बासी वस्तीहरूलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरिने छ । यसका लागि आवास र रोजगारीको समायोजन गरिने छ ।
- ङ) ग्रामीण तथा शहरी क्षेत्रमा निर्माण गरिने भवनहरू गुणस्तरयुक्त, किफायती र सुरक्षित बनाउन राष्ट्रिय भवन संहिताको पालना अनिवार्य गरिने छ । साथै कालिगढ तथा प्राविधिकहरूलाई आवश्यक तालीमको व्यवस्था गरिने छ ।
- च) अहिलेको शहरको ग्रामीणीकरण (Ruralization of city) को सट्टा गाउँको शहरीकरण (Urbanization of the village) गर्ने नीति अन्तर्गत गाउँ गाउँमा पूर्वाधार विकास गर्ने नीति अनुसरण गरिने छ ।
- छ) विगत कालमा ध्वस्त भएका भौतिक पूर्वाधार संरचनाहरूको पुनः निर्माण नयाँ संघीय संरचना अनुकूल हुने गरी निर्माण गरिने छ ।

२.१.४ काठमाडौं उपत्यका

“स्वस्थ हराभरा शहर - काठमाडौंको रहर”

- क) उपत्यकाको खानेपानी समस्यालाई दीर्घकालीन समाधानका निम्ति मेलम्ची खानेपानी आयोजनालाई तोकिएको अवधिभित्र सम्पन्न गरिने छ । मेलम्ची आयोजना पूर्व परम्परागत पानीका स्रोतहरूलाई सुदृढ गर्दै अन्य वैकल्पिक स्रोतहरू खोज्ने र निर्माण गर्ने तथा प्रत्येक घरमा आकाशे पानी संकलन कार्यलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ख) वागमती, विष्णुमती, धोबीखोला जस्ता नदीहरूको किनारमा सडक निर्माण गरी सवारी व्यवस्थापन गरिने छ ।
- ग) सहरका विभिन्न भागहरूमा पार्कहरूको निर्माण, सडक किनारा तथा नदी किनारामा रहेको खुला ठाउँहरूमा वृक्षारोपण गरी हरियालीको विस्तार गरिने छ ।
- घ) अस्तव्यस्त, अव्यवस्थित शहरीकरणलाई रोक्न व्यवस्थित शहरीकरण कार्यक्रमलाई विशेष जोड दिई लागू गरिने छ ।
- ङ) बढ्दो ट्राफिक चापलाई कम गर्न जक्सन सुधार, सडक स्तरोन्नति गर्ने र विस्तार गर्ने नीति लिईनेछ ।
- च) भवन निर्माण मापदण्डलाई कडाईका साथ कार्यान्वयन गर्ने नीति लिईने छ ।
- छ) सुकम्बासी समस्या समाधान गर्नको लागि प्रभावकारी योजना निर्माण गरी लागू गरिने छ ।
- ज) भू-उपयोग योजना अन्तर्गत काठमाडौंलाई पर्यटकीय, सांस्कृतिक र प्रशासकीय केन्द्र बनाउने र तदनुसृत रूप त्यसको वरपर उपग्रहीय शहरहरू विस्तार गरिने छ ।
- झ) सार्वजनिक स्थलहरूमा पानी र शौचालयको व्यवस्था गर्ने नीति लिइने छ ।

२.२.कार्यक्रमहरू

२.२.१ काठमाडौं उपत्यका अभियान

२.२.१.१ तत्कालीन कार्यक्रम (१ वर्ष)

- सोल्टीमोड - कलंकी विस्तारित सडक कालोपत्रे गर्ने ।
- कलंकी नागदुङ्गा सडक चौडा गर्ने कार्य शुरू गर्ने ।
- चक्रपथ उत्तरी खण्ड ३ कि.मि. ट्याक रोड निर्माण गर्ने कार्य शुरू गर्ने ।
- विद्यमान चक्रपथमा भएको अतिक्रमण हटाई भौतिक अवस्थामा सुधार ल्याउने कार्य जारी राख्ने ।
- उपत्यकामा निर्देशित जग्गा विकास कार्यक्रम (GLD) र जग्गा एकीकरण (Landpooling) कार्यक्रम संचालन गरिने ।
- उपत्यकाका जनतालाई सर्वसुलभ तवरले खानेपानी आपूर्ति गर्न पहल गरिने छ ।

२.२.१.२ मध्यकालीन कार्यक्रम (३ वर्ष)

- काठमाडौंको ट्राफिक जाम हटाउन नयाँ ट्याक खोल्ने कार्य, चक्रपथ (गल्फ कोर्स) - वागमती (चक्रपथ गल्फ कोर्स) - वागमती -गुप्तेश्वरी (खोल्ने कार्य) सम्पन्न गरिने छ ।
- कलंकी नागदुङ्गा सडक चौडा गर्ने कार्य पुरा गर्ने ।
- चक्रपथ उत्तरी खण्ड ३ कि.मि. ट्याक रोड निर्माण गर्ने कार्य पुरा गर्ने ।

- काठमाडौं उपत्यकामा थप पुलहरु निर्माण गरी यातायात संचालन सहज बनाउन: चोभार पुल, गोदावरी पुल -२ वटा, विष्णुमति पुल टेकु, वाग्मती पुल (शंखमूल), वाग्मती पुल (सुन्दरीजल), वाग्मती पुल (बुद्धनगर) को निर्माण कार्य शुरू गर्ने ।
- प्रस्तावित बाहिरी चक्रपथको सर्वेक्षण तथा डिजाइन पुरा गरिने छ ।
- धोवीखोला करीडोर सडक निर्माण शुरू गरिने छ ।
- काठमाडौं भक्तपुर सडक विस्तार गर्ने कार्य शुरू गर्ने ।
- काठमाडौं उपत्यका शहरी सडकमा जक्सन सुधार गर्ने तथा ट्राफिक बत्ति राख्ने कार्य जारी राख्ने ।

२.२.१.३ दीर्घकालीन कार्यक्रम (२० वर्ष)

- चक्रपथको ट्रयाक विस्तार कार्य सम्पन्न गर्ने ।
- वाग्मती करीडोर, विष्णुमती करीडोर तथा मनहरा करीडोर सडकहरु निर्माण सम्पन्न गर्ने ।
- काठमाडौं चक्रपथ (२७ कि.मि.) को चौडाइ चार लेनमा बनाइ कालोपत्रे गर्ने ।
- काठमाडौं उपत्यका सडक संञ्जालमा ११६ कि.मि. (Radial Roads) निर्माण तथा सुधार गर्ने ।
- सम्भाव्य Dead End Road हरुलाई वारपार खुलाउने ।
- काठमाडौं मध्य चक्रपथ (Middle Ringroad) निर्माण गर्ने ।
- काठमाडौं हेटौडा द्रुतमार्ग निर्माण गर्ने ।
- मेलम्ची खानेपानी आयोजना सम्पन्न गर्ने ।
- मेलम्चीको खानेपानी आइपुग्नु पूर्व पहाडका फेदीका स्रोतहरु र अन्य वैकल्पिक स्रोतहरुको पहिचान गरी आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्ने ।
- काठमाडौं उपत्यकालाई एउटा सिंगो एकाईको रूपमा योजनाबद्ध ढंगले साँस्कृतिक, पर्यटकीय तथा प्रशासकीय केन्द्रको रूपमा विकास गर्न र उपत्यकामा रहेका सबै सरकारी तथा स्थानीय निकायहरु बीच समन्वय कायम गर्न काठमाडौं उपत्यका शहरी विकास परिषद ऐन लागु गर्ने ।

२.२.२ सडक र यातायात (राष्ट्रिय)

बर्षेनी केन्द्रीय सडकको करीब ७,००० कि.मि.मा नियमित, आवधिक मर्मत संभार कार्य र करीब १,००० कि.मि. कालोपत्रे सडकको आवधिक मर्मत (Periodic Maintenance) संभार कार्य गरिने छ । यसका अलावा यस विभाग अन्तर्गतका महत्वपूर्ण शहरी सडकमा आवधिक मर्मत कार्य, हाल शुरू गरिएको Performance Based Maintenance (PBM) क्रमिक रूपमा Strategic Road Network मा समेत लागु गर्ने, वर्षायाममा मेशिनहरुलाई रणनीतिक स्थानमा तैनाथ राखी पूर्व तयारी साथ आकस्मिक मर्मत कार्य संचालन गरी सडक बन्द हुने क्रमलाई कम गर्ने, काठमाडौं उपत्यका शहरी सडकमा जक्सन सुधार गर्ने तथा ट्राफिक बत्ति राख्ने कार्यहरु जारी राखिने छन् ।

२.२.२.१ तत्कालीन कार्यक्रम (१ वर्ष)

- बभाङ्ग, भोजपुर, संखुवासभा, मुस्ताङ्ग, खोटाङ्ग र जाजरकोट जिल्ला सदरमुकाम मोटर बाटोले जोड्ने ।
- ३० वटा पक्की मोटरेवल (Motorable) पुल निर्माण गर्ने ।
- पथलैया-ढल्केवर खण्डको साँघुरा पुलहरु मध्ये २ वटा पुललाई नमुनाको रूपमा दोहोरो गाडी सजिलै जान सक्ने गरी चौडा गरिने छ ।
- २५ वटा नयाँ पुलको विस्तृत डिजाईन तयार गर्ने ।

- शहरी सडकमा नगरपालिका सँगको सहकार्यलाई ध्यान दिई ठाउँ ठाउँमा फोहर संकलन केन्द्रको व्यवस्था गर्ने ।
- सडक सन्जाल विकास आयोजना (RNDP) अन्तर्गत भैरहेका स्तरोन्नतिका कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।

२.२.२.२ मध्यकालीन कार्यक्रम (३ वर्ष)

- सहिद मार्ग: घोराही, नुवागाउँ, तिला, घर्तिगाउँ, थवाङ्ग, महत गाँउ, रूकुमकोट सडक तथा हिल्सा सिमिकोट सडक प्राथमिकताका साथ निर्माण सम्पन्न गर्ने ।
- मनाङ, सोलुखुम्बु, डोल्पा, मुगु, हुम्ला र बाजुरा जिल्ला सदरमुकाम मोटरबाटोले जोड्ने ।
- चीनसँग जोड्ने गल्छी-त्रिशुली-धुन्चे-रसुवागढी सडक निर्माण पूरा गर्ने । विराटनगर-किमाथाङ्गा, जनकपुर-लामावगर, ठोरी-नारायणगढ-गोरखा-लार्केपास सडक, भैरहवा-वुटवल-वाग्लुङ्ग-मुस्ताङ्ग-लोमान्थाङ्ग सडक, नेपालगन्ज-सुर्खेत-हुम्ला-हिल्सा सडक, ब्रह्मदेवमण्डी-जोगबुढा-सतवांभ-दार्चुला-टिङ्कर सडक लगायतका उत्तर-दक्षिण नाका जोड्ने सडक निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकताकासाथ अघि बढाईने ।
- सार्कक्षेत्र मल्टिमोडल ट्रान्सपोर्ट अन्तर्गतका काठमाडौं-विरगन्ज सडक, काठमाडौं-काकडभिद्रा-फूलवारी सडक, काठमाडौं-नेपालगन्ज सडक, काठमाडौं-भैरहवा-सुनौली सडक निर्माण गरिने ।
- सार्कक्षेत्र मल्टिमोडल ट्रान्सपोर्ट अन्तर्गतका विरगन्ज-रक्सौल-कोलकत्ता-हल्दिया रेलमार्ग , विरगन्ज-रक्सौल-कटिहार रेलमार्ग निर्माणका लागि पहल गरिने ।
- पथलैया ढल्केवर सडकमा पर्ने साना पुलहरु चौडा गरी यातायात सञ्चालन सजिलो बनाईने ।
- सव रिजनल ट्रान्सपोर्ट फ्यासिलिटेशन प्रोजेक्ट अन्तर्गत भैरहवा, विरगन्ज र काकडभिद्रामा भैरहेका कार्य सम्पन्न गर्ने ।
- भारतीय सहयोग अन्तर्गतका प्रथम चरणका ५३६ कि.मि. सडक सुधारका कार्य सम्पन्न गर्ने तथा दोश्रो चरण अन्तर्गतका ५०० कि.मी. सडक सुधार कार्य शुरू गर्ने । तेस्रो चरणका ५०० कि.मि. को सर्भेक्षण तथा डिजाईन पूरा गरी ठेक्का व्यवस्था गर्ने ।
- सदरमुकाम जोड्ने सडकमा पर्ने पुलहरु समेत १०४ वटा पक्की पुल निर्माण गर्ने । (जस अन्तर्गत सहिद मार्ग, ठोरी-वारपाक-लार्केपास सडक, ओखलढुङ्गा, दिक्तेल र सोलुखुम्बु सदरमुकाम जोड्ने सुनकोसी पुल, हर्कपुर समेत पर्दछन् ।)
- ५०० कि.मि. सडकको पुनर्स्थापना गर्ने कार्य पूरा गर्ने ।
- विभिन्न २५ वटा सडकको स्तरोन्नति गर्ने कार्य सम्पन्न गर्ने ।
- मध्य पहाडी राजमार्गको निर्माण हुन बाँकी ९ वटा सडक खण्डको जम्मा ६०० कि.मि. सडकको निर्माण चालु राख्ने ।
- Turn key (Design and Build) योजना मार्फत चारवटा ठूला पुल निर्माण गर्ने ।

२.२.२.३ दीर्घकालीन कार्यक्रम (२० वर्ष)

- भारत र चीन बीचको पारबाहन बिन्दू पाँचवटै क्षेत्रहरुबाट ९/१० वटा चीनसंग र कम्तीमा २२ वटा भारतसंग निर्माण गर्ने जहाँ कम्तीमा दशवटा मोटरहरु एकैसाथ अनुगमन गर्न र सामग्रीहरु भण्डारण गर्न सकिने गरी सुख्खा बन्दरगाहको पनि निर्माण गरिने ।
- ७०० कि.मि. लामो भित्री मधेश सडक कालोपत्रे स्तरमा निर्माण गर्ने ।
- १७७४ कि.मि. लामो मध्य पहाडी राजमार्ग निर्माण पूरा गरी कालोपत्रे गर्ने ।
- केन्द्रिय सडकको ९५ प्रतिशत भन्दा बढी भागलाई राम्रो अवस्थामा मर्मत गरिराख्ने ।
- नेपालमा पर्ने एशियाली राजमार्गको स्तरोन्नति गर्ने ।

- सार्क करिडोर सडक स्तरोन्नती गर्ने ।
- आगामी दश वर्षमा केन्द्रिय सडक संजालको लम्बाई ९७०४ कि.मि. पुर्याउने ।
- उत्तर दक्षिण सडक संजाल विस्तार गरी दुर्गम भेगमा जनतालाई यातायात सेवा सर्वसुलभ गराउने ।
- केन्द्रिय सडक व्यवस्थापनको लागि उपभोक्ताको सहभागिता रहेको एउटा स्वतन्त्र सडक निकाय (Autonomous Road Agency) स्थापना र संचालन गर्ने ।
- सडक निर्माण र संचालनमा (Build Own Operate Transfer -BOOT) को अवधारणा अनुरूप नीजि क्षेत्रको सहभागिता बढाउने ।
- तराईमा पूर्व-पश्चिम विद्युतीय रेलमार्ग र रक्सौल-काठमाण्डौं-ल्हासा उत्तर-दक्षिण रेलमार्ग निर्माण गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिने ।
- सप्तकोशी-नारायणी (गण्डकी) र कर्णालीमा जलमार्ग निर्माण गरी भारतको गंगा नदी हुँदै कलकत्ता बन्दरगाहसम्म पुर्याउने प्रयत्न गर्ने ।
- पहाड र हिमालका छानिएका पर्यटकीय महत्वका ठाउँहरूलाई रज्जुमार्गले जोड्ने ।

२.२.३ खानेपानी तथा सरसफाई

२.२.३.१ तत्कालीन कार्यक्रम (१ वर्ष)

- क्रमागत रूपमा कार्यान्वयन हुँदै आईरहेका ८० वटा आयोजना सम्पन्न गरी करिब ३ लाख ५० हजार जनतालाई आधारभूतस्तरको खानेपानी सेवा पुर्याउने ।
- साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाबाट निर्माणाधीन १७ आयोजना सम्पन्न गरी करिब ३ लाख ७५ हजार जनतालाई उच्च स्तरको खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउने ।
- विगतमा सम्पन्न गरी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्न बाँकी रहेका ४० वटा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना मर्मत सुधार गरी खानेपानी सेवा पुनर्स्थापना गर्ने ।
- प्राकृतिक प्रकोपबाट क्षति पुगेका ५० वटा खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना मर्मत सुधार गरी खानेपानी सेवा पुनर्स्थापना गर्ने ।
- राजपुर (डोटी), लेटाङ्ग र रङ्गेली (मोरङ्ग), तीनथाना (काठमाडौं), भादगाउँ, तनहुँ, विदुर (नुवाकोट) र जलुके (नवलपरासी) खानेपानी आयोजनाहरूमा गुणस्तर सुधार कार्यक्रम सम्पन्न गरी ६१ हजार जनतालाई उच्च/मध्यमस्तरको खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई सुविधाको वर्तमान अवस्था यकिन गर्न तथ्यांक संकलन गर्न बाँकी ९२ गा. वि.स./न.पा.हरूमा स्थलगत सर्वेक्षण गरी तथ्यांक संकलन गर्ने र सबै तथ्यांक विश्लेषण प्रशोधन गरी खानेपानी तथा सरसफाई सुविधाको राष्ट्रिय तथ्यांक सार्वजनिक गर्ने ।
- भूपा, मोरङ्ग, महोत्तरी, चितवन, दाङ्ग, बाँके, बर्दिया समेत ७ जिल्लामा करिब ३ लाख ५० हजार स्यालो ट्युबवेलहरूमा आर्सेनिक प्रदूषण परीक्षण गरी प्रदूषित ट्युबवेल यकिन गर्ने । आर्सेनिक दुष्प्रभाव निराकरण तथा न्यूनिकरणको कार्य विस्तार गर्ने ।
- बाँकेको खजुरा, भक्तपुरको चाँगु-भौखेल-दुवाकोट, सिराहाको गोलबजार र रूपन्देहीको सालभन्डिमा थप १/१ डीप ट्युबेल निर्माण गरी खानेपानी सेवालाई भरपर्दो बनाउने ।
- रूपन्देही र कैलाली जिल्लाका करिब १ लाख ५० हजार स्यालो ट्युबवेलहरूमा आर्सेनिक प्रदूषण परीक्षण गरी उक्त खानेपानी प्रदूषित ट्युबवेल यकिन गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई सुविधाको वर्तमान अवस्था यकिन गर्न देशभरका सबै गाविसहरूको स्थलगत सर्वेक्षण गरी तथ्यांक संकलन गरी प्रशोधन गर्ने ।

- वाग्मती नदीलाई स्वच्छ राख्न गोकर्णदेखि तीलगंगासम्म र सो भन्दा तल शंखमूलसम्मको भागमा ढल तथा हरित क्षेत्र विकास गर्ने । यसै गरी अन्य नदीहरूमा पनि वाग्मतीसंगै एकीकृत रूपमा सो कार्यक्रम अघि बढाइने ।
- खानेपानी सेवा व्यवस्थित गर्न खानेपानी ऐन तर्जुमा गरी लागु गरिने ।

२.२.३.२ मध्यकालीन कार्यक्रम (३ वर्ष)

- खानेपानी तथा ढल निकास विभागको उद्देश्य प्रष्ट गरी अल्पकालीन, मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन लक्ष्य सहित सोचपत्र (Vision Paper) तयार गर्ने ।
- दशौं योजना भन्दा अगाडी र यस अवधिमा शुरू गरिएका तर सम्पन्न गर्न बाँकी रहने २९६ वटा खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना सम्पन्न गरी करिब १६ लाख जनतालाई आधारभूत सेवास्तरको खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउने ।
- साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनाबाट निर्माणाधीन सबै १८ आयोजना सम्पन्न गरी थप ४ लाख १५ हजार जनतालाई उच्च स्तरको खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउने ।
- सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना अन्तर्गत २१ जिल्लाका करिब १,२०० समुदायमा खानेपानी तथा सरसफाइ कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी करिब ८ लाख ५० हजार जनतालाई आधारभूत सेवास्तरको खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउने ।
- विगतमा सम्पन्न भएका तर दैवी प्रकोप वा अन्य कारणबाट क्षति भई सेवा अवरूद्ध भएका करिब ८०० खानेपानी आयोजना/स्किम आवश्यकता अनुसार पुनःनिर्माण/मर्मत सुधार/नवीकरण गरी सेवा पुनःस्थापना गर्ने ।
- तराइका २० जिल्लामा आर्सेनिक दुष्प्रभाव न्यूनीकरण कार्यक्रम प्राथमिकताको आधारमा कार्यान्वयन गरिने ।
- आर्सेनिक परीक्षण गर्न बाँकि तराइका ७ जिल्लाहरूमा परीक्षण गर्ने । आर्सेनिक प्रदुषण मुक्त खानेपानी उपलब्ध गराउन आर्सेनिक न्यूनीकरण वा वैकल्पिक स्रोतको व्यवस्था गर्ने ।
- विगतमा सम्पन्न र निर्माणाधीन आयोजनाहरूमा गुणस्तर सुधारको कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी थप ११ लाख ५० हजार जनतालाई उच्च वा मध्यम सेवास्तरको खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउने । गुणस्तर वृद्धि कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न १० हजार वा सो भन्दा बढी जनसंख्या भएका स्थान र जिल्ला सदरमुकामहरूलाई प्राथमिकता दिईने ।
- देशभरका २,८४० विद्यालय/समुदायको अगुवाईमा पूर्ण सरसफाइको माध्यमबाट सरोकार वाला (Stakeholders) तथा समुदायको सहभागिता/क्रियाशिलतामा विद्यालयमा शौचालयको व्यवस्थापनका साथै सो सेवा क्षेत्रका थप २५ लाख जनसंख्यालाई सरसफाइको सुविधा उपलब्ध गराईने ।
- स्थानीय विकास मन्त्रालय, नगरपालिकासंग समन्वय गरी ढल निर्माण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा निर्देशिका तयार गर्ने र सोही अनुरूप प्राथमिकता निर्धारण गरी ढल आयोजनाहरूको सर्भेक्षण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने ।
- तीलगंगादेखि शंखमूलसम्म वाग्मती नदीको दुवै किनारसम्म ढल निर्माण गर्ने र कोङ्कु (बालकुमारी) को प्रशोधन केन्द्रलाई आवश्यकता अनुसार सुधार गरी प्रशोधित पानी वाग्मतीमा छोड्ने व्यवस्था गर्ने । यसै गरी अन्य नदीहरूलाई पनि वाग्मतीसंगै एकीकृत रूपमा अगाडी बढाइने ।
- राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू तथा सामुदायिक संस्थाहरू (CBOs) परिचालन सम्बन्धी नीति, निर्देशिकाहरू परिमार्जन सहित तयार गरी लागु गरिने ।

२.२.३ दीर्घकालीन कार्यक्रम (२० वर्ष)

- खानेपानी तथा ढल निकास विभागबाट आधारभूत सेवा पुऱ्याउने ठूला र जटिल ग्रामिण खानेपानी आयोजना मात्र कार्यान्वयन गर्ने र सरल प्रविधिका नयाँ आयोजना स्थानीयस्तर वा प्रान्तीयस्तरबाट कार्यान्वयन गर्न सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- सन् २०१७ सम्म शतप्रतिशत जनतालाई आधारभूतस्तरको खानेपानी र न्यूनतम सरसफाइ सुविधा उपलब्ध गराउने राष्ट्रिय लक्ष्य अनुरूप खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनाहरू कार्यान्वयन गरिने छन् ।
- खानेपानी सेवास्तर क्रमिक रूपमा सुधार गर्दै सन् २०२७ सम्म ५० प्रतिशत जनतालाई उच्च वा मध्यमस्तरको खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउन खानेपानी विभागबाट पानी प्रशोधन प्रणाली निर्माण गरिने छ ।
- उच्च वा मध्यम सेवा स्तरको खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराईएका नगरोन्मुख स्थान र जिल्ला सदरमुकामहरूमा क्रमशः प्रशोधन प्रणाली सहितको ढल निर्माण गर्ने ।
- काठमाडौँ उपत्यका लगायत प्रमुख सहरहरूको परिधिभित्र ढल निकास र प्रशोधन केन्द्रहरू निर्माण गरी नदी नालामा हुने प्रदुषण नियन्त्रण गरिनेछ ।
- प्रान्तीय र स्थानीय स्तरबाट कार्यान्वयन हुने खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनाहरूको अनुगमन मूल्याङ्कन केन्द्रीय स्तरबाट नै गरिने ।
- स्वच्छ खानेपानी र सरसफाइ सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम प्रान्तीय र स्थानीय स्तरसम्म पुऱ्याउन प्रत्येक तहमा महिलाहरूको संलग्नतामा बृद्धि गरिने ।
- प्रान्तीय र स्थानीय स्तरमा कार्यक्रम संचालनमा आवश्यकता अनुसार केन्द्रबाट प्राविधिक तथा सहयोगी कार्यक्रम (Software Package) उपलब्ध गराइने छ ।

२.२.४ भवन, आवास तथा शहरी विकास क्षेत्र

२.२.४.१ तत्कालीन कार्यक्रम (१ वर्ष)

- पूर्व, मध्य र पश्चिममा १/१ वटा गरी तीनवटा नमूना सहर र प्रत्येक विकास क्षेत्रका मधेश, पहाड र हिमालमा ५/५ वटा गरी १५ वटा नमूना गाउँको छनोट गरी तिनको विस्तृत भौतिक विकास योजना तयार गरिने छ ।
- देशभरका सुकुम्वासी वस्ती र कमैयाहरूको उचित वसोवासको गुरुयोजना तयार गर्ने ।
- सार्वजनिक स्थल तथा सडकहरूमा हरियाली विकासका लागि वृक्षारोपण तथा पेटी सुधार गर्ने ।
- ५८ वटा नगरपालिकाहरूमा फोहर मैला व्यवस्थापन गर्न चाहिने ल्याण्डफिल साइट तथा पूर्वाधारको पहिचान गर्ने ।
- भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्डलाई कडाईका साथ कार्यान्वयन गर्ने ।
- देशमा भौतिकयोजना तर्जुमा स्वीकृति, संशोधन र कार्यान्वयनमा पारदर्शिता र जवाफदेहिता ल्याउन भौतिक विकास योजना ऐन तथा नियमावली लागु गर्ने ।

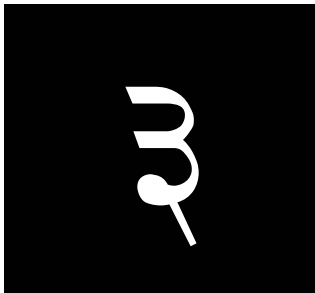
२.२.४.२ मध्यकालीन कार्यक्रम (३ वर्ष)

- संघीय ढांचामा सम्पूर्ण देशको भौतिक विकास योजना र भू-उपयोग योजना निर्माण गर्न एक राष्ट्रिय कार्यदलको गठन गर्ने ।
- पूर्व, मध्य र पश्चिममा १/१ वटा गरी तीनवटा नमूना सहर र प्रत्येक विकास क्षेत्रका मधेश, पहाड र हिमालमा ५/५ वटा गरी १५ वटा नमूना गाउँको विस्तृत भौतिक विकास योजना लागु गरी सम्पन्न गरिने छ ।

- देशभरका सुकुम्वासी वस्ती र कमैयाहरुको उचित वसोवासको गुरुयोजना अनुरूप वसोवासको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- १२ वटा नगरपालिकाको आवधिक योजना र ३० वटा नगर उन्मुख वा साना सहरहरुको भौतिक विकास योजना तर्जुमा गर्ने ।
- ३० वटा नगरपालिकाको डिजिटल आधार नक्सा तयार गर्ने ।
- ४८ वटा नगरपालिका र ८८ वटा नगर उन्मुख गाविसहरुको सडक तथा ढल सञ्चाल योजना तर्जुमा गर्ने ।
- ३० वटा शहरमा पूर्वाधारको विकास गर्ने ।
- ३० वटा स्थानमा जग्गा विकास कार्यक्रम सन्चालन गर्ने ।
- ४,००० वटा कम लागतका आवास घर निर्माण गरी न्यून आय भएका परिवारलाई सुपथ मूल्यमा आवास उपलब्ध गराउने ।
- नगरपालिका र नगर विकास समिति बीच समन्वय गर्न/गराउन पहल गर्ने ।

२.२.४.३ दीर्घकालीन कार्यक्रम (२० वर्ष)

- काठमाडौं उपत्यकालाई पर्यटकीय, साँस्कृतिक तथा प्रशासनिक केन्द्रका रूपमा विकास गर्ने र उपत्यकाको एकीकृत भौतिक विकास योजना विकास गरी लागु गर्ने ।
- काठमाडौं उपत्यका बाहिर उपग्रहीय शहरहरु (Sattelite Towns) को विकास गरी उपत्यकामा बढ्दो जनसंख्याको चापलाई घटाइने छ ।
- प्रान्तीय राजधानीहरुलाई योजनाबद्ध रूपमा विकास गर्न आवश्यक भौतिक तथा समाजिक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्ने ।
- साना सहर तथा बजारकेन्द्रहरुमा सुनियोजित शहरी विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- सुकुम्वासी, कमैया, दलित, एकल महिलाहरुलाई सुपथ मूल्यमा आवास उपलब्ध गराउन वैज्ञानिक तथा प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- भूकम्प निरोधक एवं सुरक्षित निर्माण प्रविधिबारे जनचेतना बृद्धि गर्न कालिगढ लगायतका तालिम योजनाहरु संचालन गर्ने ।
- अत्तरिया-धनगढी, कोहलपुर-नेपालगंज, बुटवल-भैरहवा, पथलैया-वीरगंज, इटहरी-विराटनगर करीडरको योजनाबद्ध विकास गर्ने ।
- संघीय ढाँचामा सम्पूर्ण देशको भौतिक विकास योजना निर्माण गरी लागु गर्ने ।
- २० वर्ष भित्र सबैलाई सुरक्षित आवास उपलब्ध गराउने गरी राष्ट्रिय आवास योजना कार्यान्वयन गर्ने ।



मन्त्रालयको सांगठनिक संरचना र महाशाखाहरू

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयमा ६ वटा महाशाखा, १५ वटा शाखाहरू तथा मंत्रीज्यू र सचिवज्यूका सचिवालयहरू छन्। मन्त्रालयको संगठन तालिका पृष्ठ २४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखा तथा शाखाहरूका मुख्य मुख्य कार्यहरू निम्नानुसारका छन्।

३.१. प्रशासन महाशाखा

- ईन्जिनियरिङ सेवा सम्बन्धी मन्त्रालयले संचालन गर्नुपर्ने समूह, उपसमूह सम्बन्धी ऐन नियमहरूमा तोकिएको प्रशासनिक कारवाही गर्ने।
- मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरूका कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, विभागीय कारवाही र पदपूर्ति सम्बन्धी काम गर्ने।
- मन्त्रालयको जिन्सी व्यवस्थापन गर्ने।
- सम्बन्धित विषयगत महाशाखाहरूको समेत परामर्श लिई मन्त्रालय र अन्तर्गतका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति प्रक्षेपण, व्यवस्थापन तथा जनसाधन विकासको लागि आन्तरिक र बैदेशिक तालिमहरूको व्यवस्था गर्ने।
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने।

३.१.१ आन्तरिक प्रशासन शाखा

- मन्त्रालयको कर्मचारीहरूको आन्तरिक खटन पटन र अन्य आन्तरिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने।
- मन्त्रालयको लागि आवश्यक परिवहन एवं संचार संयन्त्रको व्यवस्थापन गर्ने।
- मन्त्रालयको लागि आवश्यक सवारी साधन, मेसिनरी औजार तथा अन्य जिन्सी सामानहरूको खरिद, भण्डारण, आपूर्ति, मर्मत, संभार, जिन्सी निरीक्षण तथा लिलाम विक्रीको व्यवस्था गर्ने।
- मन्त्रालयको सुरक्षा तथा सरसफाईको प्रबन्ध गर्ने।
- मन्त्रालय तथा मातहतका निकायहरू वारे संचालित आयोजनाहरूको अस्थायी र विकास तर्फको दरबन्दी श्रृजना, सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- कर्मचारी बैठक आयोजना गर्ने र सो को निर्णय कार्यान्वयन गर्ने।
- कर्मचारीहरूको प्रोत्साहन पुरस्कार सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग सतर्कता केन्द्र तथा अन्य निकायहरू र सिधै प्राप्त हुने मन्त्रालय र मातहतसंग सम्बन्धित उजुरी सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने।

- मन्त्रालय अन्तर्गत विभाग तथा कार्यालयहरू र मन्त्रालयसँग सम्बन्धित निकायहरूमा रहेका सवारी साधनहरूको अद्यावधिक लगत राख्ने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका समिति, बोर्ड संस्थान, कम्पनीहरूको राजनैतिक नियुक्ति, पदपूर्ति लगायत अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।
- भैपरी आउने अन्य आन्तरिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- मन्त्रालयको सबै कर्मचारीहरू र यस मन्त्रालय अन्तर्गतका राजपत्रांकित अधिकृतहरूको कार्य सम्पादन मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

३.१.२. कर्मचारी प्रशासन शाखा

- ईन्जिनियरिङ सेवा सम्बन्धी मन्त्रालयले संचालन गर्नुपर्ने समूह, उपसमूह सम्बन्धी कार्यहरू, सरुवा, बढुवा, काज, अवकाश आदि सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- कर्मचारीहरूको पदस्थापना, रमाना सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालयका सबै कर्मचारीहरूको र अन्तर्गतका विभाग एवं कार्यालयहरूको राजपत्रांकित कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक राख्ने ।
- निजामती सेवा तर्फको स्थायी दरबन्दी र संगठनात्मक स्वरूपको अभिलेख राख्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागहरूको रिक्त पदपूर्तिको लागि आवश्यक कारवाही गर्ने ।
- प्रशासनिक बेरूजु सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालय तथा विभागहरूको कर्मचारी उपर विभागीय कारवाही सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- ईन्जिनियरिङ जनशक्तिको वर्गिकरण अनुसार तालीम सम्बन्धी अभिलेख राख्ने ।
- स्वदेशी एवं बैदेशिक छात्रवृत्ति, तालिम एवं सेमिनार सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- गुणस्तर एवं वृत्ति विकासलाई लक्ष्य गरी कुन कुन विषयमा कुन स्तरको कति संख्यामा तालिमको आवश्यकता छ, निर्धारण गरी तालिमको व्यवस्था गर्ने ।
- लोक सेवा आयोगको प्रशासनिक बेरूजु सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- अध्ययन र असाधारण विदा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- बढुवा समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- प्रोत्साहन पुरस्कार सम्बन्धी कार्य क.प्र.वाट हुँदै आएको हो ।

३.१.३. आर्थिक प्रशासन शाखा

- मन्त्रालयको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी दैनिक कार्यहरू गर्ने ।
- मन्त्रालयको महाशाखा तथा शाखाहरूलाई आवश्यकता अनुसारको आर्थिक राय सल्लाह उपलब्ध गराउने ।
- मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरूको अनुमानित वार्षिक बजेट तयार गर्ने ।
- विकास बजेट तर्जुमा गर्ने कार्यमा योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखालाई सहयोग पुऱ्याउने ।
- साधारण र विकास बजेटको बाँडफाँड र स्वीकृत गराई खर्च गर्न अख्तियारी पठाउने सम्बन्धी कार्य गर्ने तथा सम्बन्धित महाशाखालाई जानकारी गराउने ।
- थप रकम निकासी, रकमान्तर र श्रोत परिवर्तन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

- मातहतका विभाग तथा कार्यालयहरूको विनियोजित, राजश्व र धरौटीको विवरणहरू प्राप्त गरी केन्द्रीय अभिलेख राख्ने ।
- विनियोजन, राजश्व, धरौटी र अन्य कोषको वार्षिक केन्द्रीय आर्थिक विवरण तयार गरी महालेखा परिक्षकको विभाग र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेश गर्ने र अन्तर्गतका विभागहरूबाट समेत आवश्यक प्रतिवेदनहरू पठाउन लगाउने ।
- मातहतका विभाग, कार्यालय तथा योजनाहरूको समेतको विनियोजन, राजश्व, धरौटी र अन्य कोषको लेखापरिक्षण समयमै भए नभएको अनुगमन गर्ने र कायम भएका बेरूजुहरू नियमित फर्छ्यौट र असुल उपर गर्ने गराउने । बेरूजु फर्छ्यौट सम्बन्धी कार्यको निरीक्षण गर्ने र तत्सम्बन्धमा आवश्यक अभिलेखहरू राख्न लगाउने ।
- लेखापरिक्षणबाट कायम भएको बेरूजुको केन्द्रीय लगत राख्ने ।
- बोलपत्र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- ठेक्का-पट्टाको म्याद सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- आर्थिक प्रशासन सँग सम्बन्धित अन्य सबै कामहरू गर्ने ।

३.२. योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा

- विभिन्न विकास योजनाहरूको तर्जुमा, कार्यको अनुगमन र मुल्यांकन गर्ने र तत्सम्बन्धमा अन्तर्गतका निकायहरू बीच समन्वय गर्ने, गराउने ।
- नियमित रूपमा मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट संचालित विकास आयोजनाहरूको समीक्षा बैठकहरूको आयोजना गर्ने गराउने ।
- सम्बन्धित महाशाखाहरूको परामर्श समेत लिई मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायमा कार्यरत कर्मचारीहरूको दक्षता अभिवृद्धि गर्ने खालका कार्यक्रमहरूको योजना तर्जुमा गर्ने गराउने ।
- दातृसंस्थाहरूको सहयोगबाट संचालन गरिने आयोजनाहरूको तर्जुमा आदि कार्य बैदेशिक तथा गुणस्तर महाशाखालाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।

३.२.१. योजना शाखा

- सम्बन्धित महाशाखाहरूसँग परामर्श लिई अन्तर्गतका आयोजना/कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी नीति निर्धारण गर्ने ।
- सम्बन्धित महाशाखाहरूको समेत सहयोग लिई मन्त्रालय, अन्तर्गतका विभाग, संस्थानहरूबाट संचालन गरिने कार्यक्रमहरूको लागि सम्बन्धित विभाग, संस्थानहरूबाट विवरण लिई कार्यक्रम तर्जुमा तथा बजेट प्रक्षेपण गर्ने ।
- अर्थ मन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगसँग सम्पर्क राखी आयोजनाहरू स्वीकृत गर्ने गराउने ।
- राष्ट्रिय योजना आयोगबाट स्वीकृत आयोजनाहरूको विनियोजित बजेटको आधारमा जिल्ला तथा केन्द्रीय आयोजनाहरूको वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने गराउने र सम्बन्धित महाशाखाहरूलाई जानकारी गराउने ।
- विनियोजित बजेट अनुसार स्वीकृत भएका कार्यक्रमहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम संशोधन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने र सम्बन्धित महाशाखाहरूलाई जानकारी गराउने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गत संचालित विभिन्न कार्यक्रम बीच समन्वय राखी कार्यक्रमहरूको दोहोरोपन हुन नदिई उपलब्ध साधनको समुचित उपयोगमा सघाउ पुऱ्याउने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गत संचालन हुने कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको लागि आवश्यक जनशक्ति प्रक्षेपण एवं तिनको दक्षता अभिवृद्धि गर्ने सम्बन्धी कार्यहरू गर्न प्रशासन महाशाखालाई सहयोग गर्ने ।

३.२.२. अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा

- सम्बन्धित महाशाखाहरूको समेत सहयोग लिई मन्त्रालय अन्तर्गत आयोजनाहरूको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी अद्यावधिक राख्ने र आवधिक रूपमा समीक्षा गर्ने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गत संचालित आयोजनाहरूको कार्यान्वयन सम्बन्धी नियमित अनुगमन एवं मूल्यांकन गर्ने र कार्यान्वयन पक्षमा देखा परेका समस्याहरूको समाधानार्थ मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान समितिको बैठकमा पेश गर्ने र सम्बन्धित महाशाखाहरूलाई जानकारी गराउने ।
- सम्बन्धित महाशाखाहरूको समेत सहयोग लिई मन्त्रालय अन्तर्गतका आयोजनाहरूको नियमित रूपमा निरीक्षण गरी आयोजनाहरूको यथार्थ स्थितिको जानकारी मन्त्रालयलाई उपलब्ध गराउने ।
- सम्बन्धित महाशाखाहरूको समेत सहयोग लिई मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समितिको बैठकको आयोजना गर्ने र आयोजनाहरूको प्रगति सम्बन्धमा मूल्यांकन पेश गर्ने ।
- राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समिति र राष्ट्रिय योजना आयोगको केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखाबाट कारवाही गर्नुपर्ने मन्त्रालय सम्बन्धी विषयमा आवश्यक कार्य गर्ने ।
- राष्ट्रिय योजना आयोगको केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखाबाट समय समयमा निर्धारित गरिने अन्य कार्य सम्पादन गर्ने ।
- सम्बन्धित महाशाखाहरूको समेत सहयोगमा मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट प्रत्येक वर्ष भरी गरेका मुख्य मुख्य कार्यहरूको प्रगति विवरण पुस्तिका तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्ती पछि प्रकाशन गर्ने ।

३.२.३. ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा

- ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई (ग्रा.खा.पा. तथा स.स.) क्षेत्रको तथ्याङ्कलाई व्यवस्थित गरी व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास र संचालन गर्ने ।
- ग्रा.खा.पा. तथा स.स. सम्बन्धी अनुगमन तथा मूल्यांकन सूचकको विकास एवं परिमार्जन गर्ने
- ग्रा.खा.पा. तथा स.स. क्षेत्रको अनुभवहरूको Dissemination र पृष्ठपोषण (feedback) गर्न समन्वय गर्ने ।
- ग्रा.खा.पा. तथा स.स. क्षेत्रमा क्षमता अभिवृद्धिको लागि सहयोग गर्ने ।
- ग्रा.खा.पा. तथा स.स. सरकारी नीति तथा रणनीतिहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने ।
- ग्रा.खा.पा. तथा स.स. क्षेत्रको श्रोत केन्द्रको रूपमा काम गर्ने ।
- कार्य संपादनमा आधारित श्रोत बाँडफाँड प्रणालीको विकास गर्ने ।

३.३. खानेपानी तथा सरसफाई महाशाखा

- नेपाल अधिराज्यभर खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको समष्टीगत विकास, विस्तार र सम्बर्द्धनको लागि उपयुक्त नीति, रणनीति तथा कार्यनीति तर्जुमा गर्ने तथा निर्णय कार्यान्वयनको सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रसँग संलग्न सरकारी, गैरसरकारी र निजी संस्था तथा निकायहरू बीच समन्वयकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण प्राविधिक, आर्थिक, सामाजिक तथा वातावरणीय विषयहरूमा मन्त्रालयलाई परामर्श उपलब्ध गराउने ।
- राष्ट्रिय स्तरमा गठित वा गठन हुने सबै प्रकारको खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रसँग सम्बन्धित समन्वय समितिको सचिवालयको कार्य गर्ने ।

- खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रसँग संलग्न दातृराष्ट्रहरू बीच समन्वय र सामन्जस्य कायम गर्न गराउन बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखालाई आवश्यक सूचना र परामर्श उपलब्ध गराउने र सहयोग गर्ने ।
- दातृसंस्थाहरूको सहयोगमा संचालन गरिने खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरूको तर्जुमा, अध्ययन, समीक्षा र स्वीकृत गर्ने कार्यमा बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखालाई आवश्यक सूचना तथा परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको वार्षिक बजेट र कार्यक्रम तयारी कार्यक्रम कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन र मूल्यांकन तथा प्रगति समीक्षा गर्न योजना अनुगमन मूल्यांकन महाशाखालाई आवश्यक पर्ने सूचना तथ्यांक तथा परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरूको कार्यान्वयनको सिलसिलामा मातहतका विभाग, संस्थान तथा समितिहरूको निर्णयका लागि मन्त्रालयमा पेश हुने विषयहरूमा राय तथा परामर्श दिने ।
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतका खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रसँग सम्बन्धी विभाग, संस्थान तथा समितिहरूसँग सरोकार पर्ने ऐन नियमहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र सुदृढिकरणको लागि ऐन नियम परामर्श शाखालाई आवश्यक राय परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको समुचित विकासको लागि विभिन्न आयोजनाहरूको पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने, गराउने र सम्भाव्य आयोजनाहरूको आधारमा योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखासँग राय परामर्श लिई दिर्घकालीन योजना तर्जुमा गर्ने र कार्यान्वयन निकायहरूको माध्यमबाट कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने ।

३.३.१. खानेपानी शाखा

- नेपाल अधिराज्य भरिका जनताका खानेपानी आवश्यकताको परिपूर्ति गर्न राष्ट्रिय स्तरमा योजनाबद्ध रूपमा अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन निकाय र कार्यक्रमहरू बीच केन्द्रिय स्तरमा समन्वय कायम गराउने ।
- खानेपानी आयोजनाहरूको सेवाको वर्गीकरण गरी स्तर, प्रकृति, प्रविधि अनुसारको विभिन्न खानेपानी आयोजनाहरूको कार्यान्वयन प्रकृया निर्धारण गर्न मार्गदर्शन तयार गर्ने ।
- सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट संचालित शहरी तथा ग्रामीण खानेपानी आयोजनाहरूबाट लाभान्वित जनसंख्या, भएका उपलब्धिहरू, उपलब्ध सेवास्तर (गुणस्तर तथा परिमाणात्मक) तथा अन्य व्यवस्थापकिय सूचनाहरू संकलन गर्ने, विश्लेषण गर्ने तथा प्राप्त परिमाण कार्यान्वयन निकायहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
- खानेपानी आयोजनाहरू कार्यान्वयनले गर्दा वातावरणमा पर्ने अनुकूल तथा प्रतिकूल प्रभावको विश्लेषण गर्ने/गराउने तथा प्रतिकूल प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न उपयुक्त प्रविधिको पहिचान, अनुसन्धान, अध्ययन र प्रयोग गर्न गराउन कार्यान्वयन निकायहरूलाई मार्गदर्शन गर्ने ।
- गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट संचालित खानेपानी आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्न केन्द्रीयस्तरमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- द्विपक्षिय तथा बहुपक्षिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूलाई खानेपानी कार्यक्रमहरू तर्जुमा अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्न प्राविधिक टेवा पुऱ्याउने काममा सहयोग पुऱ्याउने ।

३.३.२. सरसफाई शाखा

- नेपाल अधिराज्य भरिका जनताको सरसफाई सम्बन्धी आवश्यकता परिपूर्ति गर्न राष्ट्रियस्तरमा योजनाबद्ध रूपमा अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन कार्यक्रम तर्जुमा गर्न र यससँग सम्बन्धित निकाय र तिनीहरूका कार्यक्रम बीच केन्द्रीयस्तरमा समन्वय कायम गराउने ।

- शहरी तथा ग्रामीण क्षेत्रहरूमा वर्षाती तथा गार्हस्थ्य ढल निकास (सडक सतहको ढल बाहेक) व्यवस्थापन तथा वातावरणीय सरसफाई आयोजनाहरूबाट लाभान्वित जनसंख्या, भएका उपलब्धीहरू र उपलब्ध सेवाको स्तर (गुणात्मक तथा परिमाणात्मक) तथा अन्य व्यवस्थापकिय सूचनाहरूको संकलन गर्ने, विश्लेषण गर्ने तथा प्राप्त परिमाण कार्यान्वयन निकायहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
- ढल निकास तथा सरसफाई आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा वातावरणमा पर्ने अनुकूल तथा प्रतिकूल प्रभावको विश्लेषण गर्ने/गराउने तथा प्रतिकूल प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न उपयुक्त प्रविधिको पहिचान, अनुसन्धान, अध्ययन र प्रयोग गर्न गराउन कार्यान्वयन निकायहरूलाई मार्गदर्शन गर्ने ।
- गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट संचालित सरसफाई आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्न केन्द्रीय स्तरमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- द्विपक्षीय तथा बहुपक्षिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूलाई सरसफाई कार्यक्रमहरू तर्जुमा, अनुगमन र मूल्यांकन गर्न प्राविधिक टेवा पुऱ्याउने काममा सहयोग पुऱ्याउने ।

३.४ निर्माण महाशाखा

- नेपाल अधिराज्य भरका सडक, पुल, रेल्वे, रोपवे तथा जलमार्गको समष्टिगत विकास, विस्तार र सम्बर्द्धनका लागि नीति, रणनीति तथा कार्यनीति तर्जुमा गर्ने तथा तीनको कार्यान्वयन पक्षको निरन्तर सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने ।
- सडक यातायात, जलमार्ग, रोपवे र रेल्वेको समूचित विकासका लागि विभिन्न आयोजनाहरूको पूर्व संभाव्यता अध्ययन गर्ने गराउने र संभाव्य आयोजनाहरूको आधारमा योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखासँग राय परामर्श लिई दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गर्ने र कार्यान्वयन निकायहरूको माध्यमबाट कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने ।
- सडक, पुल, रेल्वे, रोपवे तथा जलमार्गको क्षेत्रसँग सम्बन्धित सरकारी गैरसरकारी र निजी संस्था तथा निकायहरू बीच प्रमुख समन्वयकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- सडक, पुल, रेल्वे, रोपवे तथा जलमार्ग क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण प्राविधिक, सामाजिक, आर्थिक तथा वातावरणीय विषयहरूमा मन्त्रालयलाई परामर्श उपलब्ध गराउने ।
- सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग क्षेत्रसँग संलग्न दातृसंस्थाहरू बीच समन्वय र सामन्जस्य कायम गर्न गराउन वैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखालाई आवश्यक सूचना र परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- दातृसंस्थाहरूको सहयोगमा संचालन गरिने सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग आयोजनाहरूको तर्जुमा , अध्ययन, समीक्षा र स्वीकृत गर्ने कार्यमा वैदेशिक तथा गुणस्तर महाशाखालाई आवश्यक सूचना तथा परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग क्षेत्रका वार्षिक बजेट र कार्यक्रम तयारी, कार्यक्रम कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन र मूल्यांकन तथा प्रगति समिक्षा गर्न योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखालाई आवश्यक पर्ने सूचना, तथ्यांक तथा परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग आयोजनाहरूको कार्यान्वयनको सिलसिलामा मातहतका विभाग, संस्थान तथा समितिहरूबाट निर्णयका लागि मन्त्रालयमा पेश हुने विषयहरूमा राय तथा परामर्श दिने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग क्षेत्रसँग सम्बन्धित विभाग, संस्थान तथा समितिहरूसँग सरोकार पर्ने ऐन तथा नियमहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र सुदृढिकरणको लागि ऐन नियम परामर्श शाखालाई राय परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- राष्ट्रस्तरमा गठित तथा गठन हुने सबै प्रकारको सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्गको क्षेत्रसँग सम्बन्धित समन्वय समितिको सचिवालयको काम गर्ने ।

३.४.१. स्थल, जल, रेल्वे र रज्जुमार्ग शाखा

- देशभर सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग विकासका लागि आवश्यक नीति तर्जुमा गर्ने तथा नीति कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन गर्ने कार्यमा महाशाखालाई टेवा पुऱ्याउने ।
- सडक यातायात, जल, रोपवे र रेल्वेको समूचित विकासका लागि विभिन्न आयोजनाहरूको पूर्व संभाव्यता अध्ययन गर्ने गराउने र सम्भाव्य आयोजनाहरूको आधारमा दीर्घकालीन योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन गर्ने महाशाखालाई टेवा पुऱ्याउने ।
- सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट संचालन गरिएका सडक, रोपवे, रेल्वे तथा जलमार्ग सम्बन्धी आयोजनाहरूबाट प्राप्त उपलब्धी, सेवा स्तर (गुणात्मक तथा परिणात्मक) तथा अन्य व्यवस्थापकिय सूचनाहरू संचालन गर्ने, विश्लेषण गर्ने तथा प्राप्त परिमाण कार्यान्वयन निकायहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
- सडक, पुल, रेल्वे, रोपवे एवं जलमार्ग सम्बन्धी आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा वातावरणमा पर्ने अनुकूल तथा प्रतिकूल प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न उपयुक्त प्रविधिहरूको पहिचान, अनुसन्धान, अध्ययन र प्रयोग गर्न गराउन कार्यान्वयन निकायहरूलाई मार्गदर्शन गर्ने ।
- गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट संचालित सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्न केन्द्रीय स्तरमा द्विपक्षिय तथा बहुपक्षिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरूलाई सडक, पुल, रेल्वे तथा जलमार्ग कार्यक्रमहरू तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्न प्राविधिक टेवा पुऱ्याउने काममा सहयोग पुऱ्याउने ।

३.५ भौतिक योजना महाशाखा

- नेपाल अधिराज्य भरका आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माण क्षेत्रको समष्टिगत विकास विस्तार र सम्बर्द्धनको लागि उपयुक्त नीति, रणनीति तथा कार्यनीति तर्जुमा गर्ने तथा तीनको कार्यान्वयन पक्षको निरन्तर सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने ।
- आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माण क्षेत्रसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण प्राविधिक, आर्थिक, सामाजिक तथा वातावरणीय विषयहरूमा मन्त्रालयलाई परामर्श उपलब्ध गराउने ।
- आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माणसँग संलग्न सरकारी, गैरसरकारी र निजी संस्था तथा निकायहरू बीच समन्वयकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माणसँग संलग्न दातृसंस्थाहरू बीच समन्वय र सामन्जस्य कायम गर्न गराउन बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखालाई आवश्यक सूचना र परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- दातृ संस्थाहरूको सहयोगमा संचालन गरिने आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजनाहरूको तर्जुमा, अध्ययन, समीक्षा र स्वीकृत गर्ने कार्यमा बैदेशिक तथा गुणस्तर महाशाखालाई आवश्यक सूचना र परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माण क्षेत्रको बजेट कार्यक्रम तयारी, कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन र मूल्यांकन तथा प्रगति समीक्षा गर्न योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखालाई आवश्यक सूचना, तथ्यांक तथा परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजनाहरूको कार्यान्वयनको सिलसिलामा मातहतका विभाग, संस्थान तथा समितिहरूबाट निर्णयका लागि मन्त्रालयमा पेश हुने विषयहरूमा राय तथा परामर्श दिने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माण क्षेत्रसँग सम्बन्धित विभाग, संस्थान तथा समितिहरूसँग सरोकार पर्ने ऐन तथा नियमहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा सुदृढिकरणको लागि ऐन नियम परामर्श शाखालाई राय परामर्श उपलब्ध गराउने, सहयोग गर्ने ।
- राष्ट्रियस्तरमा गठित तथा गठन हुने सबै प्रकारको आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माणको क्षेत्रसँग सम्बन्धित समन्वय समितिको सचिवालयको काम गर्ने ।

- आवास, शहरी विकास तथा भवन निर्माण क्षेत्रको समूचित विकासको लागि विभिन्न आयोजनाहरूको पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने, गराउने र सम्भाव्य आयोजनाहरूको आधारमा योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखासँग राय परामर्श लिई दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गर्ने र कार्यान्वयन निकायहरूको माध्यमबाट कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाउने ।

३.५.१. भवन तथा आवास शाखा

- आवास, भवन निर्माण तथा शहरी विकास सम्बन्धी नीति तर्जुमा गर्ने तथा नीति कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन गर्ने ।
- आवास, भवन तथा शहरी विकास सम्बन्धी आयोजनाको पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने गराउने र सम्भाव्य आयोजनाहरूको आधारमा दीर्घकालीन योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन गर्ने ।
- सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट संचालन गरिएका आवास, भवन तथा शहरी विकास सम्बन्धी आयोजनाहरूबाट प्राप्त उपलब्धी, सेवा स्तर र परिणात्मक तथा गुणात्मक तथा अन्य व्यवस्थापकीय सूचनाहरू संकलन गर्ने, विश्लेषण गर्ने तथा प्राप्त परिणाम कार्यान्वयन निकायहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
- आवास, भवन तथा शहरी विकास सम्बन्धी आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा वातावरणमा पर्ने अनुकूल तथा प्रतिकूल प्रभाव न्यूनिकरण गर्न उपयुक्त प्रभावहरूको पहिचान, अनुसन्धान र अध्ययन गर्ने गराउने ।
- नगर विकास समितिहरूको गठन तथा यसका कार्य सम्पादनमा एकरूपता ल्याउन उपयुक्त नीति तर्जुमा गर्ने तथा नीति कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन गर्ने ।
- नगर विकास समितिहरूको प्रवर्द्धनको लागि मन्त्रालयस्तरबाट उपयुक्त सहयोग उपलब्ध गराउने तथा समितिका कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता बारे निरन्तर अनुगमन गर्ने ।
- गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट संचालित योजनाबद्ध तथा व्यवस्थित शहरी विकासको लागि भूउपयोग योजना, भौतिक विकास योजना निर्माण सम्बन्धी मापदण्डहरू तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गराउन नीति निर्देशन तथा अनुगमन गर्ने ।
- गाउँ नगरको अन्तर सम्बन्ध विकसित गरी गरीबी उन्मूलन तथा शहरी वातावरणमा सुधार ल्याउन विभिन्न नीतिगत तथा अन्य कार्यहरू गर्ने ।

३.६ बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा

- सम्बन्धित महाशाखाहरूसँग समन्वय कायम गरी तथा परामर्श प्राप्त गरी दातृसंस्थाहरूको सहयोगबाट संचालन हुने आयोजनाहरूको तर्जुमा, अध्ययन, समीक्षा र स्वीकृत गराउने, दातृसंस्थाहरूसँग सम्पर्क, समन्वय गर्ने तथा लेखापढी गर्ने ।
- विभिन्न चालु आयोजनाहरू तथा पुरा भैसकेका अयोजनाहरू समेतको तेश्रो पक्षीय परिक्षण (Third Party Audit) नियमित रूपमा गर्ने गराउने र प्राविधिक पक्ष र लगानीको प्रभावकारिता पक्ष लगायत समष्टिगत गुणस्तर बारे feedback एवं सुधारका कारवाहीहरूमा ठोस कदमहरू चाल्न राय परामर्श पेश गर्ने तथा निर्देशानुसार कारवाही गर्ने ।
- सार्वजनिक निर्माण निर्देशिका (Public Works Directives) तयार गर्ने र नियमित रूपमा प्रकाशन तथा वितरण गर्ने, गराउने ।
- महाशाखा प्रमुखले निर्माण व्यवसाय विकास परिषदको सदस्य सचिव र कार्यान्वयन समितिको अध्यक्ष भई निर्माण व्यवसाय विकास ऐन बमोजिम निर्माण व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा वर्गीकरण सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने गराउने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक पूर्वाधार संरचनाहरूको निर्माण संचालन तथा हस्तान्तरण प्रकृत्यामा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराउने सम्बन्धी सचिवालयहरूको स्थापना तथा सुदृढिकरण गर्ने, योजना पहिचान तथा अध्ययनहरू गर्ने गराउने र नेपाल सरकारको स्वीकृत नीति बमोजिमका काम कारवाही गर्न मन्त्रालयको Focal Point को रूपमा काम

गर्ने । सार्वजनिक पूर्वाधार संरचना सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धान गर्ने गराउने तथा मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी काम गर्ने, गराउने ।

- बैदेशिक सहयोग तथा ऋण सम्बन्धी विषयहरूमा मन्त्रालयको नीति निर्देशन अनुसार अर्थ मन्त्रालयसँग सम्पर्क र लेखापढीको कार्य गर्ने, गराउने ।
- नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिल तथा नेपाल इन्जिनियर्स एसोसियशनसँग मन्त्रालयबाट हनुपर्ने सम्पर्क एवं समन्वय गर्ने।

३.६.१. बैदेशिक सहयोग शाखा

- महाशाखालाई बैदेशिक सहायता सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग गर्ने, विषयगत महाशाखासँग सम्पर्क र समन्वय राख्ने र सम्बन्धित महाशाखालाई बैदेशिक सहयोग सम्बन्धमा जानकारी गराउने ।
- बैदेशिक ऋण र अनुदान सहयोगबाट संचालन हुने अयोजनाहरूको सम्भौता मस्यौदाका सम्बन्धमा विषयगत महाशाखासँग राय प्रतिक्रिया प्राप्त गर्ने ।
- बैदेशिक सहयोगबाट संचालन हुने आयोजनाहरूको सम्भौता पत्र सुरक्षित राख्ने, कार्यान्वयनको लागि अनुगमन गर्ने, रेकर्ड अद्यावधिक राख्ने र सम्बन्धित महाशाखालाई लेखापढीका प्रतिलिपिहरू उपलब्ध गराउने ।
- बैदेशिक सहयोगबाट संचालन भएका आयोजनाहरूको समष्टिगत प्रगति विवरण अद्यावधिक राख्ने ।
- सम्बन्धित विषयगत महाशाखाहरूको शिफारिसमा विदेशी कन्सल्टेन्टहरूको प्रवेशाज्ञा (Visa) लगायत अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने, गराउने ।

३.६.२. गुणस्तर सुरक्षा तथा निरीक्षण शाखा

- मन्त्रालय मातहतका विकास आयोजनाहरू, विकास आयोजना कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूले निर्माण कार्यहरूको गुणस्तर कायम गर्ने पर्याप्त व्यवस्था गरेको/नगरेको बारे अनुगमन गर्ने र व्यवस्था सुदृढ गर्न उपयुक्त नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- निर्माण कार्य सम्पन्न भएका र निर्माण कार्य संचालन भैरहेका आयोजनाहरूको Technical Audit, Financial Audit सम्बन्धी कार्य गर्ने र आयोजनाहरूमा लगानीको प्रभावकारिता सम्बन्धी परिक्षण (Cost Effectiveness Audit) गर्ने, गराउने ।
- Audit सम्बन्धी विभिन्न परिक्षणबाट प्राप्त सुझावलाई कार्यान्वयन गर्ने र सो को नियमित अनुगमन गरी सुधारात्मक पक्षलाई समेत समेटी गुणस्तर कायम गर्ने, गराउने ।
- प्रचलित फरम्याट बमोजिम Contract Agreements को अभिलेख प्राप्त गरी अद्यावधिक लगत राख्ने ।

३.६.३. गैर सरकारी तथा निर्माण व्यवसाय प्रवर्द्धन शाखा

- निर्माण व्यवसाय संचालन इजाजत पत्र प्रदान गर्ने ।
- प्रदत्त इजाजत पत्र नवीकरण गर्ने, नवीकरणबाट प्राप्त राजश्वको लगत राख्ने, आर्थिक विवरण तयार गर्ने र राजश्व आम्दानी लेखा परिक्षण गराउने ।
- निर्माण व्यवसाय संचालन गर्ने फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाको लगत र तथ्यांक अद्यावधिक रूपमा राख्ने ।
- सार्वजनिक निर्माण कार्यको गुणस्तर कायम गर्न र निर्माण व्यवसायीको कार्य क्षमता वृद्धि एवं स्तरोन्नति गर्नका लागि आवश्यक निर्देशन दिने एवं अनुगमन गर्ने ।
- निर्माण व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा कार्यान्वयन समितिको सदस्य सचिव भई कार्य गर्ने ।

- निर्माण व्यवसायको प्रवर्द्धनका लागि प्रचलित ऐन एवं नियमावलीहरूका कार्यान्वयन पक्षको अनुगमन गर्ने एवं बढी प्रभावकारी गर्न आवश्यक कारवाही गर्ने ।

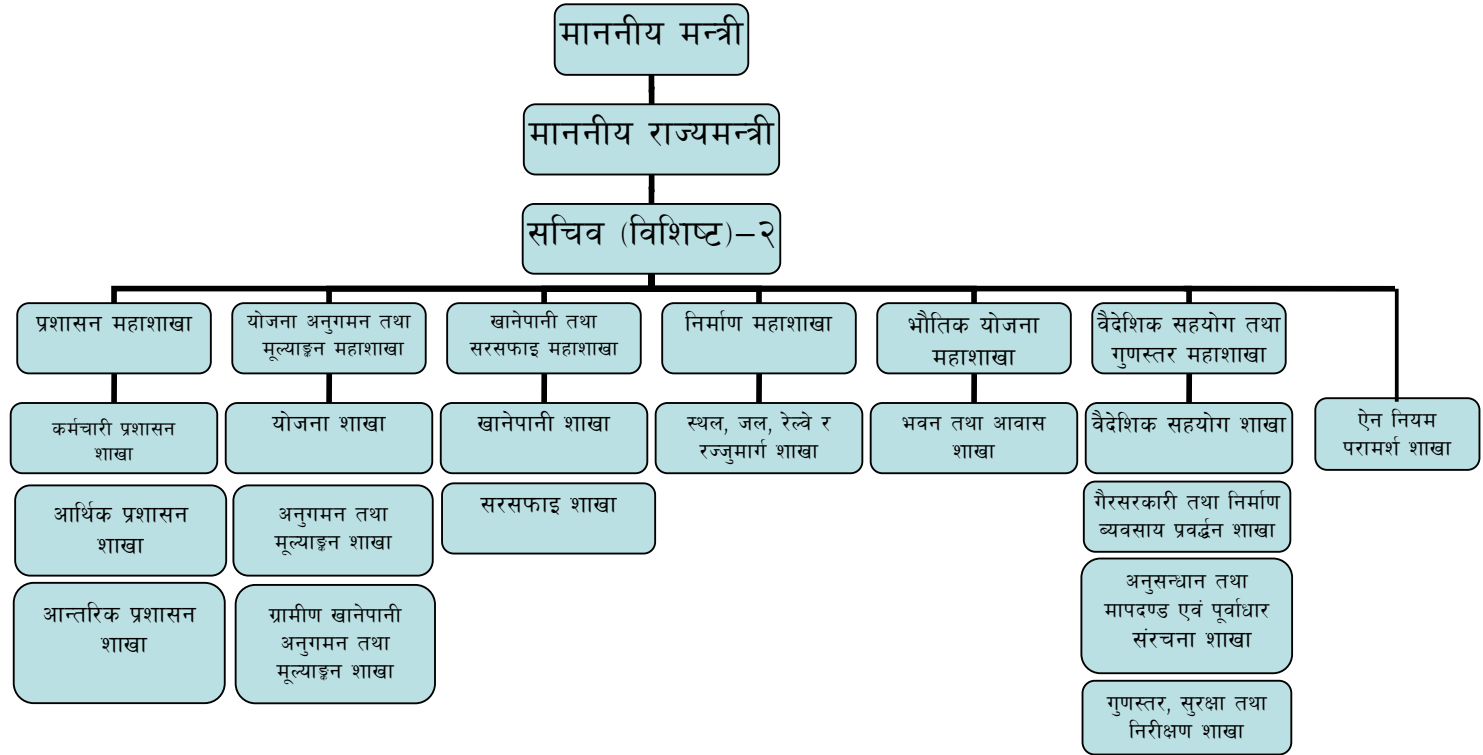
३.६.४. अनुसन्धान तथा मापदण्ड एवं पूर्वाधार संरचना शाखा

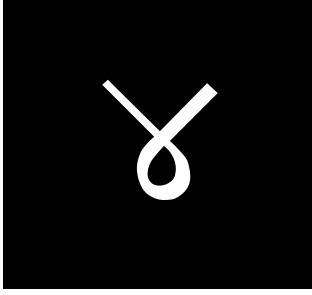
- सडक खानेपानी एवं आवास सम्बन्धी सेवाहरूको समूचित विकासका निमित्त विषयगत महाशाखाहरूको राय परामर्शबाट पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन, अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने ।
- निजी क्षेत्रलाई लगानी गर्न प्रोत्साहन एवं आकर्षित गर्नको लागि विषयगत महाशाखाहरूको राय परामर्शबाट निर्माण, संचालन तथा हस्तान्तरण प्रविधि (Built, Operate and transfer) अन्तर्गत पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन सम्बन्धी कार्य गर्ने । सम्भाव्य आयोजनाहरूको कार्यान्वयनका कार्यक्रम समेत बनाई प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी कार्यान्वयनको लागि राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाउने कार्य गर्ने ।
- सार्वजनिक निर्माण निर्देशिका (Public Works Directives) बनाउने, यसको प्रकाशन तथा नियमित विक्री वितरण गर्ने ।
- निजी क्षेत्रलाई लगानी गर्न आकर्षित गर्नको लागि सो सम्बन्धी सचिवालयको विकास गर्ने र डकुमेन्टेसन इकाई समेतको व्यवस्था गरी अद्यावधिक लगत राख्ने कार्य गर्ने ।

३.७. ऐन नियम परामर्श शाखा

- विषयगत महाशाखाहरूको राय, परामर्श र सहयोग लिई मन्त्रालय र अन्तर्गत सरोकार पर्ने ऐन, नियम तथा आदेशको तर्जुमा गर्ने ।
- विषयगत महाशाखाहरूको राय, परामर्श र सहयोग लिई मन्त्रालय र अन्तर्गत विभाग, संस्थान र समितिहरूसँग पर्न आएका कानूनी समस्याहरूको समाधान गर्न कारवाही गर्ने ।
- विषयगत महाशाखाहरूको राय, परामर्श र सहयोग लिई मन्त्रालय वा अन्तर्गतका विभाग, संस्था, समितिबाट गरिने राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय सम्झौता, करार वा अन्य लिखतहरूको मस्यौदा गर्ने ।
- विषयगत महाशाखाहरूको राय, परामर्श र सहयोग लिई मन्त्रालय मातहतका विभाग पक्ष विपक्ष हुने वा भएको मुद्दामा सम्बन्धित अड्डा अदालतमा दिइने उजुरी वा प्रतिवाद वा पुनरावेदनको लिखत तयार गर्ने ।
- विषयगत महाशाखासँग समन्वय राखी मन्त्रालय वा मातहतका विभागहरू, संस्था र समितिहरूबाट माग गरेका बखत कानूनी राय सल्लाह उपलब्ध गराउने ।
- मन्त्रालय तथा मातहतका विभाग, संस्था तथा समितिहरूसँग सम्बन्धित कानूनी विवादहरूको अभिलेख राख्ने ।
- विषयगत महाशाखाहरूसँग समन्वय राखी मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग, संस्था, समितिसँग सम्बन्धित ऐन कानूनको कार्यान्वयनको क्रममा त्यसबाट के कस्तो विवादहरू श्रृजना भएका छन् सोको विश्लेषण तथा अनुसन्धान गरी कुन कुन कानूनमा के कस्तो सुधार गर्न आवश्यक छ, सो बारे सुझाव पेश गर्ने ।

संगठन तालिका





मन्त्रालय अन्तर्गतका निकाय तथा प्रमुखहरु

४.१ मन्त्रालय मातहतका विभाग/निकायहरु

४.१.१ विभागहरु

- १) सडक विभाग (नक्शा: अनुसूची १)
- २) खानेपानी तथा ढल निकास विभाग (नक्शा: अनुसूची १)
- ३) शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग (नक्शा: अनुसूची १)

४.१.२ समिति/कोषहरु

- १) मेलम्ची खानेपानी विकास समिति
- २) अधिकार सम्पन्न वाग्मती क्षेत्र ढल निर्माण सुधार आयोजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिति
- ३) काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति
- ४) सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति
- ५) ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति
- ६) सडक बोर्ड
- ७) नगर विकास कोष
- ८) काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड
- ९) नगर विकास समितिहरु (१७०)
- १०) बीरेन्द्र अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र विकास समिति

४.१.३. संस्थान/कम्पनीहरु

- १) नेपाल खानेपानी संस्थान
- २) नेशनल कन्स्ट्रक्सन कम्पनी नेपाल
- ३) ग्रामीण आवास कम्पनी लिमिटेड
- ४) नेपाल आवास वित्त कम्पनी लि.
- ५) नेपाल इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी सेवा केन्द्र (नेपिकन)
- ६) काठमाडौं उपत्यका खानेपानी लिमिटेड (के.यु.के.एल.)

४.२ मन्त्रालय, महाशाखा र अन्तर्गतका निकायहरूका प्रमुखहरू



- नाम: पूर्ण कडरिया
- पद: सचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता:
 - पि.जी. डिप्लोमा (हाउजिङ्ग, प्लानिङ्ग एण्ड विल्डिङ्ग)
 - व्याचलर अफ आर्किटेक्चर (अनर्स)
- तालिम:
 - सिनियर इग्जिक्यूटिभ्स डिभलपमेन्ट प्रोग्राम
 - डिभलपमेन्ट एडमिनिस्ट्रेशन एण्ड म्यानेजमेन्ट
 - कन्टिन्यूअस वाटर सप्लाई इन अरवान एरियाज
- पेशागत विशेषज्ञता: हाउजिङ्ग, अरवान प्लानिङ्ग एण्ड विल्डिङ्ग
- सेवा प्रवेश: २०३६।८।२७



- नाम : उमाकान्त भ्वा
- पद: सचिव (भौतिक योजना), भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता :
 - बी.ई. (सिभिल), भारत
 - एम.ई. (इरिगेशन), बेल्जियम
- तालिम:
 - सिनियर इग्जिक्यूटिभ्स डिभलपमेन्ट प्रोग्राम, स्टाफ कलेज
- पेशागत विशेषज्ञता: वाटर रिसोर्सेज
- सेवा प्रवेश: २०३५।१०।१२



- नाम: इश्वरी प्रसाद पौड्याल
- पद: सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता:
 - वि.इ. सिभिल इन्जिनियरिङ्ग (ढाका, बंगलादेश)
 - डिप्लोमा इन इन्भारमेन्टल इन्जिनियरिङ्ग (यु.के.)
 - एम.एस्सी इन्भारमेन्टल इन्जिनियरिङ्ग (ए.आई.टि., थाइलैण्ड)
 - मास्टर इन पब्लिक एडमिनिस्ट्रेशन (त्रि.वि.वि, नेपाल)
 - मास्टर इन सोसोलेजी (त्रि.वि.वि, नेपाल)
- तालिम:
 - एडभान्स कोर्स इन म्यानेजमेन्ट एण्ड डिभलपमेन्ट
 - खरिद व्यवस्थापन, ठेक्का व्यवस्थापन, विवाद समाधान, मध्यस्थता, थर्ड पार्टी टेक्निकल अडिट सम्बन्धी

- पेशागत विशेषज्ञता:
 - इन्भारमेन्टल इन्जिनियरिङ्ग
 - खरिद व्यवस्थापन
 - योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्यांकन
 - नीतिगत विश्लेषण, तर्जुमा मूल्यांकन
- सेवा प्रवेश: २०४५।८।१२



- नाम: कमल राज पाण्डे
- पद: सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता:
 - वि.इ. (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग)
 - एम.इ. (जिओटेक्निकल एण्ड ट्रान्सपोर्टेशन इन्जिनियरिङ्ग)
- तालिम:
 - हाइवे डेभलपमेन्ट एण्ड म्यानेजमेन्ट (एच.डि.एम.-४), काठमाडौं, अगस्त २००२
 - डिजास्टर मिटिगेसन एण्ड रिस्टोरेसन सिस्टम फर इन्फ्रास्ट्रक्चर, जापान (अक्टोबर १९९९ देखि डिसेम्बर १९९९)
 - डिजाइन अफ केवल स्टेइड कर्णाली ब्रिज, न्यूयोर्क (मे १९८५ देखि जुलाई १९८५)
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - रोड प्लानिङ्ग, मेन्टेनेन्स, डिजाइन
 - कन्ट्रैक्ट म्यानेजमेन्ट
 - प्रोजेक्ट म्यानेजमेन्ट
- सेवा प्रवेश: २०३६।३।३२



- नाम: किशोर थापा
- पद: सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता:
 - व्याचलर्स अफ आर्किटेक्चर, कलकत्ता विश्वविद्यालय, भारत, सन १९८२
 - मास्टर्स अफ प्लानिङ्ग, स्कुल अफ प्लानिङ्ग एण्ड आर्किटेक्चर, नयाँ दिल्ली, भारत सन १९९४
 - हम्फ्रे फेलो राटगर्श विश्वविद्यालय, अमेरिका, सन २००४
- तालिम:
 - सिनियर एक्जेक्युटिभ डेभलपमेन्ट प्रोग्राम नेपाल, प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, नेपाल सन २००६
 - अर्वन म्यानेजमेन्ट तालिम, डेनिडा, डेन्मार्क, सन १९९७
 - आयोजना संचालन तथा व्यवस्थापन तालिम, एशियाली विकास बैंक मनिला, फिलिपिन्स, सन १९९८
- पेशागत विशेषज्ञता: वास्तुकला, आवास विकास तथा सहरी विकासमा करीब २५ वर्षको अनुभव
- सेवा प्रवेश: २०३९।९।२२



- नाम: ध्रुवप्रसाद रेग्मी
- पद: सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता: एम.एस्सी
- तालिम:
 - डिभलपमेन्ट एडमिनिस्ट्रेसन
 - प्रोक्यूरमेन्ट अफ वर्क्स
- पेशागत विशेषज्ञता: प्रोजेक्ट मैनेजमेन्ट एण्ड कन्ट्र्याक्ट एडमिनिस्ट्रेसन
- सेवा प्रवेश: २०३६।७।२७



- नाम: ध्रुवप्रसाद शर्मा
- पद: सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता:
 - एम.ए. (इतिहास), त्रि.वि.वि.
 - एम.ए. (विकास प्रशासन तथा व्यवस्थापन), वेलायत
- तालिम:
 - सिनियर लेभल क्राइसिस म्यानेजमेन्ट, अमेरिका, २०५९ वि.सं.
 - सिनियर इक्ज्यूकिटिभ डिभलपमेन्ट प्रोग्राम, स्टाफ कलेज, नेपाल, २०६२ वि.स.
 - इक्ज्यूकिटिभ कोर्स अन डिजएस्टर मैनेजमेन्ट, अस्ट्रेलिया, २०६३ वि.सं.
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - विकास प्रशासन
 - कर्मचारी व्यवस्थापन
 - जिल्ला प्रशासन
- सेवा प्रवेश: २०४२।१।२।१३



- नाम: सुमन प्रसाद शर्मा
- पद: सहसचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय
- शैक्षिक योग्यता: मास्टर्स अफ इन्जिनियरिङ्ग
- तालिम:
 - प्रोक्यूरमेन्ट सम्बन्धी तालिम
 - एडभान्स वाटर एण्ड वेस्ट वाटर म्यानेजमेन्ट ट्रेनिङ्ग, स्वीडेन
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - खानेपानी तथा सरसफाई
 - प्रोक्यूरमेन्ट (सार्वजनिक खरिद/करार व्यवस्थापन)
- सेवा प्रवेश: २०४५ (स्थाई)



- नाम: तुलसी प्रसाद सिटौला
- पद: महानिर्देशक, सडक विभाग
- शैक्षिक योग्यता: मास्टर्स अफ टेक्नोलजी

- तालिमः
 - रोड सेक्टर म्यानेजमेन्ट तालिम
 - एच.डि.एम.-४ तालिम
 - ट्रेनर्स तालिम
- पेशागत विशेषज्ञताः
 - सडक र सडक संरचनाको योग्यता तथा डिजाइन
 - पुल संरचनाको योजना तथा डिजाइन
 - सडक मर्मत संभार
 - प्राध्यापन तथा सोध
- सेवा प्रवेशः २०४७३१२



- नामः हरि प्रसाद शर्मा
- पदः महानिर्देशक, खानेपानी तथा ढल निकास विभाग
- शैक्षिक योग्यताः
 - एम.एस्सी. इन इन्डस्ट्रीयल एण्ड सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, १९८१, बेलारसियन पोलिटेक्निकल इन्स्टिट्यूट, मिन्स बेलारूस
 - एम.एस्सी इन इन्भारमेन्टल इन्जिनियरिङ्ग, १९८५, एसियन इन्टिच्यूट अफ टेक्नोलोजी, बैंकक, थाइलैण्ड
- तालिमः
 - पाँच हप्ते व्यवस्थापन तालिम, स्टाफ कलेज, जावलाखेल, २००२
 - जि.आई.एस. तालिम, २००३
 - खानेपानी गुणस्तर तालिम, नरलिन, अप्रिल २७-३०, २००३
- पेशागत विशेषज्ञताः
 - खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धित २६ वर्ष अघि देखि सभै डिजाइन तथा निर्माण सुपरभिजन गर्ने काम गर्दै आएको,
 - ठेक्का व्यवस्थापन सम्बन्धी विशेषज्ञता हासिल गरेको, वातावरणीय अध्ययन सम्बन्धी काम गरेको,
 - खानेपानी प्रशोधन केन्द्र डिजाइन र स्यानिटेसन कार्यक्रम संचालन आदीमा पनि विशेषज्ञता हासिल गरेको ।
- सेवा प्रवेशः २०३८१२१२ (स्थायी)



- नामः सूर्यभक्त संगच्छे
- पदः महानिर्देशक, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग
- शैक्षिक योग्यताः
 - एम.एस्सी इन आर्किटेक्चर, यु.एस.एस.आर, १९७५
 - एम.ए. इन कन्जरभेशन, यु.के., १९८५
- तालिमः
 - इन्टिग्रेट टेरिटोरियल एण्ड अरबान कन्जरभेशन, फेब्रुअरी देखि अप्रिल १९९७ सम्म
 - म्यानेजमेन्ट एण्ड मोनिटरिङ्ग अफ हिस्टोरिक हेरिटेज सिटिज, जनवरी देखि फेब्रुअरी सम्म

- पेशागत विशेषज्ञता:
 - शहरी योजनाकार
 - वास्तुकला विद
 - शहरी जग्गा विकास
- सेवा प्रवेश: २०३४।३।१७



- नाम: हरिराम कोइराला
- पद: कार्यकारी निर्देशक, मेलम्ची खानेपानी विकास समिति
- शैक्षिक योग्यता: एम.एस्सी. इन वाटर एण्ड वेस्ट वाटर इन्जिनियरिङ्ग, यु. के.
- तालिम: सिनियर इग्जिक्यूटिभ्स डिभलपमेन्ट प्रोग्राम
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - शुद्ध अशुद्ध पानीमा विशेष काम गर्ने अनुभवको साथै
 - Contract Management मा अनुभव भएको ।
- सेवा प्रवेश: २०३८ साल स्थायी सेवा मा प्रवेश



- नाम: राजकुमार मल्ल
- पद : आयोजना प्रवन्धक, अ.स.वा.क्षे.ढ.नि.सु.आ.तथा का. समिति
- शैक्षिक योग्यता:
 - बी. टेक, सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, इण्डियन इन्स्टिच्युट अफ टेक्नोलोजी, IIT मद्रास, इण्डिया १९८२
 - पोष्ट ग्राजुयट डिप्लोमा, स्यानितरी इन्जिनियरिङ्ग इन्टरनेशनल इन्स्टिच्युट फर हाइड्रोलिक एण्ड इन्भाएरोनमेन्टल इन्जिनियरिङ्ग, IHE डेल्फट, निदरल्याण्ड, १९९१
- तालिम:
 - सिनियर एक्जुकुटिभ डेभलपमेन्ट प्रोग्राम,स्टाफ कलेज, जावलाखेल, फेब्रुवरी २८ - अप्रिल १६, २००६
 - प्रोजेक्ट मेनेजमेन्ट एण्ड प्रोक््युरमेन्ट, मनिला, ए.डि.वि द्वारा संचालित, मे २००१
 - टेक्निकल अडिटर ट्रेनिङ कोर्स, TITI, राष्ट्रिय सर्तकता केन्द्रद्वारा संचालित, फेब्रुवरी २१ - मार्च ११, २००५
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - वाटर सप्लाई एण्ड सेनितरी इन्जिनियरिङ्ग
 - प्रोक््युरमेन्ट एण्ड कन्ट्राक्ट मेनेजमेन्ट
 - टेक्निकल अडिटर
- सेवा प्रवेश: २०४१ मंसिर



- नाम: अशोक नाथ उप्रेती
- पद : सदस्य सचिव, काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति
- शैक्षिक योग्यता: एम.ई. (सिभिल)

- तालिमः
 - अर्बन रिन्यूअल एण्ड अपग्रेडिङ्ग (टास्क प्रोजेक्ट, नेपाल)
 - अर्बन मेनेजमेन्ट (निदरलैण्ड)
 - अर्बन डेभलोपमेन्ट तालिम (डेनमार्क)
- पेशागत विशेषज्ञता : भवन निर्माण, शहरी विकास योजना
- सेवा प्रवेश: २०३८।९।६



- नामः मनी प्रसाद राई
- पदः सदस्य सचिव, सिंहदरवार सचिवालय पुनःनिर्माण समिति
- शैक्षिक योग्यता: बी. आरकिटेक्चर
- तालिमः
 - विल्डिङ्ग म्यान्टिनेन्स म्यानेजमेन्ट, यु.के.
 - स्कुल विल्डिङ्ग म्यान्टिनेन्स म्यानेजमेन्ट, डेनमार्क
 - कन्ट्र्याक्ट म्यानेजमेन्ट, चीन
 - डिजास्टर म्यानेजमेन्ट, एन.ए.एस.सी., काठमाडौं
- पेशागत विशेषज्ञता:
- सेवा प्रवेश: २०२९।३।२५



- नामः अर्जुन नरसिंह रायमाभी
- पदः कार्यकारी निर्देशक, ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति
- शैक्षिक योग्यता:
 - एम.एस्सी. (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, वारसव टेक्निकल यूनिभर्सिटी, वारसव, पोल्याण्ड, १९७२)
 - डिप्लोमा इन स्यानिटरी इन्जिनियरिङ्ग, आइ. एच.इ., डेल्फ, द नेदरल्याण्ड, १९८१/८२
- तालिमः
 - यूज अफ हाइड्रोलिक रैम्स इन हिल इरिगेशन एण्ड रूरल वाटर सप्लाई प्रोजेक्टस, ६ महिने तालिम, जापान, १९७६/७७
 - एडमिनिस्ट्रेटिभ ट्रेनिङ्ग, एडमिनिस्ट्रेटिभ म्यानेजमेन्ट डिपार्टमेन्ट अफ एच.एम.जि./एन., ११/२ महिना, काठमाडौं, १९८०
 - प्रोजेक्ट प्रिप्रेसन एण्ड अपराइजल, नेपाल एडमिनिस्ट्रेशन स्टाफ कलेज, ११/२ महिना, १९७७
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - आइडेन्टिफिकेशन, प्लानिङ्ग, अपराइजिङ्ग, मैनेजिङ्ग, मोनिटरिङ्ग एण्ड इभ्यालुएशन अफ दि डिभलपमेन्ट प्रोग्राम/प्रोजेक्टस (इन्फ्रास्ट्रक्चर, सोसिओ-इकोनोमिक एण्ड टेक्नोलोजी), पोलिसी रिसर्च एण्ड प्रिपेयरीङ्ग डकुमेन्टस
 - ह्यूमन रिसोर्स प्लानिङ्ग एण्ड इम्प्लेमेन्टेशन
 - कन्ट्र्याक्ट एडमिनिस्ट्रेशन, फाइनान्सियल एडमिनिस्ट्रेशन एण्ड लोजिस्टीक सपोर्ट एक्टिभिटीज
- सेवा प्रवेश: जुन २००४ (फण्डबोर्डको कार्यकारी निर्देशक पदमा)



- नाम: दीपक नाथ चालिसे
- पद: कार्यकारी निर्देशक, सडक बोर्ड नेपाल
- शैक्षिक योग्यता:
 - एम.एस्सी. (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग, १९७९, फरमर यु.एस.एस.आर)
 - एम.एस्सी. (प्रोजेक्ट म्यानेजमेन्ट, १९९४, युके)
- तालिम:
 - जिओटेक्नक्स एण्ड जिओलोजी अप्लाइड टु सिभिल इन्जिनियरिङ्ग कन्सट्रक्सन, म्यानेजमेन्ट एण्ड डिभलपमेन्ट एडमिनिस्ट्रेशन
 - एडभान्स कोर्स अन डिभलपमेन्ट एण्ड म्योनजमेन्ट
 - एडभान्सड जि.आइ.एस. एण्ड एच.डि.एम.-४
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - पब्लिक प्राइभेट पार्टनरसिप इन इन्फ्रास्ट्रक्चर डिभलपमेन्ट
 - वर्क्ससप डिजाइन, फ्यासिलिटेशन, मोडेरेसन एण्ड प्रिजेन्टेशन
 - इन्फ्रास्ट्रक्चर एसेट म्यानेजमेन्ट
- सेवा प्रवेश: १६ नोभेम्बर २००३ (कार्यकारी निर्देशकको रूपमा)



- नाम: हर्क बहादुर क्षेत्री
- पद: कार्यकारी निर्देशक, नगर विकास कोष
- शैक्षिक योग्यता: वित्तीयशास्त्रमा स्नातकोत्तर
- तालिम: इन्कम टैक्स ऐक्ट
- पेशागत विशेषज्ञता: शहरी विकास क्षेत्रमा विगत १८ वर्ष देखि कार्य गर्दै रहेको ।
- सेवा प्रवेश: २०४६ बैशाख ६



- नाम: रविन्द्रनाथ कर्माचार्य
- पद : कार्यकारी निर्देशक, काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड
- शैक्षिक योग्यता:
 - एम.ए
 - वि.एल
- तालिम:
 - ह्युमेन रिसोर्स मेनेजमेन्ट (इन्टेर्नसभ), ब्रिटेन (यु.के.), १९९९
 - एडभान्स कोर्स अन मेनेजमेन्ट एण्ड डिभलपमेन्ट, नेपाल, २०५९
 - स्टडि टुर अन रोड सेक्टर एडमिनिस्ट्रेशन एण्ड फाइनास्न मेनेजमेन्ट, फिलिपिन्स, १९९७
- पेशागत विशेषज्ञता: प्रशासनिक व्यवस्थापन
- सेवा प्रवेश: २०३९ मा शाखा अधिकृत, २०५२ मा उप-सचिव, २०६४ देखि काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डमा कार्यकारी निर्देशक



- नाम : पूर्णमान तपोल
- पद: कार्यकारी निर्देशक, अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र, नयाँ बानेश्वर ।
- शैक्षिक योग्यता :
 - एम. ए. (अर्थशास्त्र)
 - वि. एल.
- तालिम :
 - पर्यटन सम्बन्धी विभिन्न तालिमहरू ।
 - अन्तर्राष्ट्रियस्तरको सम्मेलन, गोष्ठी, सेमिनारमा भाग लिन भारत, मलेशिया, अमेरिका र जर्मन समेत भ्रमण गरेको ।
- पेशागत विशेषज्ञता :
 - व्यवस्थापन र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यमा नेसनल ट्रेडिङ र नेपाल एयर लाइन्समा व्यवस्थापक भई विभिन्न अनुभवको साथै वजार विभागको प्रशासक समेत भई कार्य गरेको
 - बानेश्वर स्थित के एण्ड के क्याम्पसमा व्यवस्थापन संकायमा वजार व्यवस्थापन सम्बन्धी स्नातक तहमा अध्यापनको कार्य ।
- सेवा प्रवेश : २०३० सालमा काठमाडौं, भक्तपुर टूली बस योजनामा प्रशासक अधिकृत भई कार्य गरेको ।



- नाम: गौतम बहादुर अमात्य
- पद: महाप्रबन्धक, नेपाल खानेपानी संस्थान
- शैक्षिक योग्यता:
 - वी.इ. (सिभिल), मद्रास यूनिभर्सिटी, भारत, १९७१
 - एम.इ. इक्वू (डेल्फ), हल्याण्ड, १९८२/८३
- तालिम:
 - डब्लु आर सी ट्रेनिङ्ग अन म्यानेजमेन्ट टेक्निक्स वीथ रिगार्ड टु वाटर इन्डस्ट्री एण्ड प्रैक्टिकल अटैचमेन्ट वीथ ऐलिएन वाटर अथोरिटी, यु.के., १९७६ (करीब ५१/२ महिना)
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - खानेपानी तथा ढल निकास विभाग र नेपाल खानेपानी संस्थानमा सन १९७२ देखि हालसम्मको पेशागत अनुभव
- सेवा प्रवेश: २०२९।६।१९

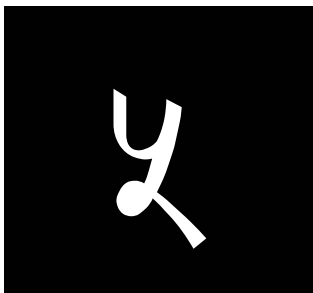


- नाम: रामचन्द्र मण्डल
- पद: महाप्रबन्धक, ग्रामीण आवास कम्पनी लिमिटेड
- शैक्षिक योग्यता: बी.ए., बी.एड.
- तालिम: टि.ओ.टी. ट्रेनिङ्ग (१ महिना)
- पेशागत विशेषज्ञता:
 - शिक्षण पेशामा १० वर्ष काम गरेको,
 - ग्रामीण आवास कम्पनी मा हाल कार्यरत
- सेवा प्रवेश: २०६४।५।१३



- नाम : अच्युत राज सापकोटा
- पद: महाप्रबन्धक, नेपाल आवास वित्त कम्पनी लि.
- शैक्षिक योग्यता :
 - एम.पी.ए.
 - वि.कम.
- तालिम :
 - स्मल लोन्स म्यानेजमेन्ट, रिजनल हाउजिङ्ग एण्ड अरवान डिभलपमेन्ट अफिस, नयाँ दिल्ली १९९४
 - न्यू फाइनान्सियल सर्भिसेज एण्ड इट्स लिगल एस्पेक्ट्स, नेपाल राष्ट्र बैंक, १९९३
 - वित्त कम्पनी तथ्यांक कार्यशाला गोष्ठी, नेपाल राष्ट्र बैंक, २०६०
- पेशागत विशेषज्ञता :
 - आवाससँग सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा विगत १५/१६ वर्ष देखि काम गर्दै आएको
- सेवा प्रवेश : २०४९ साल

दरबन्दी



मन्त्रालयका कर्मचारीहरूको दरबन्दी

५.१ दरबन्दी तेरिज

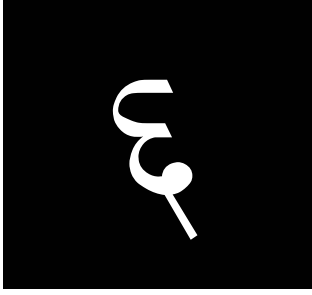
क्र.सं.	पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	जम्मा
१.	सचिव	विशिष्ट				२
२.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.		१
३.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	२
४.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	२
५.	सहसचिव	रा.प.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	वि.एण्ड आ.	१
६.	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्र.		६
७.	उपसचिव (लेखा)	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	लेखा		१
८.	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	न्याय	कानून		१
९.	ट्रा.इकोनोमिष्ट	रा.प.द्वितीय	विविध			१
१०.	उपसचिव (सि.डि.इ)	रा.प.द्वितीय	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	३
११.	उपसचिव (सि.डि.इ)	रा.प.द्वितीय	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	३
१२.	उपसचिव (सि.डि.इ)	रा.प.द्वितीय	ने.इ.	सिभिल	वि.एण्ड आ.	२
१३.	वरिष्ठ समाजशास्त्री	रा.प.द्वितीय	विविध			१
१४.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्र.		९
१५.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
१६.	अर्थशास्त्री	रा.प.तृतीय	विविध			१
१७.	कम्प्युटर प्रोग्रामर	रा.प.तृतीय	विविध			१
१८.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	३
१९.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	२
२०.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	वि.एण्ड आ.	२
२१.	जलमार्ग अधिकृत	रा.प.तृतीय	ने.इ.	सिभिल	हाइवे	१
२२.	ना.सु.	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.		२४
२३.	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	लेखा		३
२४.	सव-इन्जिनियर	रा.प.अनं.प्रथम	ने.इ.	सिभिल	स्यानिटरी	२
२५.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध			३
२६.	जेटवार्ज निरीक्षक	रा.प.अनं.प्रथम	विविध			१

२७.	खरिदार	रा.प.अनं.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्र.		५
२८.	सहलेखापाल	रा.प.अनं.द्वितीय	प्रशासन	लेखा		२
२९.	टेलफोन अपरेटर	रा.प.अनं.द्वितीय	विविध			१
३०.	फोटोकपी अपरेटर	रा.प.अनं.द्वितीय	विविध			१
३१.	टाइपिष्ट		प्रशासन	सा.प्र.		९
३२.	लिथो अपरेटर	रा.प.अनं.द्वितीय	विविध			१
३३.	डाइभर	श्रेणी विहिन				१०
३४.	पियन	श्रेणी विहिन				३३
जम्मा						१४२

५.२ मंत्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सूची

यस मंत्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सूची अनुसूची २ मा दिइएको छ ।

महाशाखागत प्रगति

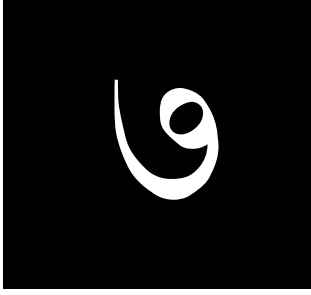


महाशाखाहरूको आ.ब. ०६३/६४ को वार्षिक प्रगति

आ.ब. ०६३/६४ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखाहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र. सं.	महाशाखा	वार्षिक वजेट (रू. हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तीय प्रगति (%)	मुख्य कार्यक्रम
१.	वैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा	१,०००	१००	५३.४	<ul style="list-style-type: none">BOT नियमावली तथा आवश्यक प्रतिवेदनहरूको तयारीको लागि परामर्श सेवा (Logistic सहित)अध्ययन प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुती खर्च
२.	निर्माण महाशाखा	६००	१००	७८.१६	<ul style="list-style-type: none">सडक विभाग अन्तर्गत संचालित कुनै १० वटा सडक तथा पूल निर्माण/मर्मत सम्भार सम्बन्धी कार्यको खरिद प्रक्रिया तथा करार प्रशासन कार्यको स्थलगत अध्ययन कार्य (TADA) तथा भ्रमण खर्च सहितअध्ययन प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुती
३.	योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा	१,९००	८०.३९	८०.३४	<ul style="list-style-type: none">तथ्यांक व्यवस्थापन Software Procure and Installमन्त्रालय अन्तर्गत महाशाखा, शाखाहरूबीच कम्प्युटर नेटवर्किङ्ग स्थापना तथा संचालन कार्य, आवश्यक उपकरण तथा Expert को सेवा सहितकार्यालय आयोजना अनुगमन तथा निरीक्षण भ्रमण कार्यक्रमखानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रका तथ्यांक संकलन कार्यको Data Verificationअनुगमन, बैठक, गोष्ठी, कार्यशाला संचालन

कार्यक्रम



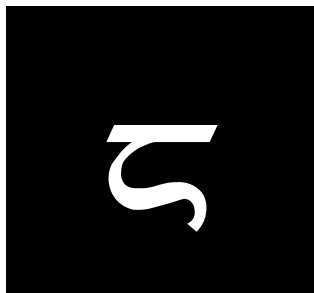
महाशाखाहरूको आ.ब. ०६४/६५ को वार्षिक कार्यक्रम

आ.ब. ०६४/६५ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखाहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ। यस खण्डले मन्त्रालय अन्तर्गतका महाशाखाहरूका कामका प्रकृतिको जानकारी हुने छ।

क्र.सं.	महाशाखा	वार्षिक वजेट (रु. हजारमा)	मुख्य कार्यक्रमहरू
१.	खानेपानी तथा सरसफाई	२,०५०	<ul style="list-style-type: none">● खानेपानी आयोजना अनुगमन तथा निरीक्षण भ्रमण कार्यक्रम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता, इन्धन मसलन्द आदि समेत● अनुगमन प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य● नीति, नियम, निर्देशिका सामयिक परिमार्जन संबन्धि छलफल तथा गोष्ठी● अनुगमन बैठक गोष्ठी कार्यशाला संचालन● अनुगमन सवारी साधन मर्मत तथा संचालन● तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम
२	बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा	३,६००	<ul style="list-style-type: none">● निजी लगानीमा कार्यान्वयन गर्न सम्भाव्य आयोजनाहरूको पहिचान गर्ने● निजी लगानीमा कार्यान्वयन गर्न सम्भाव्य कुनै एक आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने।● आयोजनाको प्राविधिक परिक्षण गर्ने (तालिम समेत)● गुणस्तर अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने।● आयोजनाहरूको प्रोफाइल तथा डाटावेस तयार गर्ने। (आवश्यक Computer Software, Database उपलब्धता समेत)● विदेशी लगानीमा बनेका सडकहरूको प्रभाव अध्ययन गर्ने।
३.	भौतिक योजना महाशाखा	८००	<ul style="list-style-type: none">● नगर विकास समितिहरूबाट कार्यान्वयन भएका आयोजनाहरूको अनुगमन गर्ने● शहस्राब्दी विकास लक्ष्य अध्ययन गर्ने।

४.	निर्माण महाशाखा	६००	<ul style="list-style-type: none"> ● मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरू एवं निकायहरूद्वारा संचालित सार्वजनिक निर्माण कार्यको खरिद प्रक्रिया करार प्रशासन कार्यको स्थलगत अध्ययन कार्य, कार्यालय तथा आयोजना (TADA तथा भ्रमण खर्च समेत) ● अध्ययन प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुती
५.	योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा	३,५००	<ul style="list-style-type: none"> ● अनुगमन तथा मूल्यांकन गोष्ठी, बैठक, कार्यशाला संचालन ● जि.वि.स.को खा.पा.स.स. M&E तथा MIS को क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यकता तथा क्षमता अध्ययन ● खा.पा. तथा स.स. क्षेत्रका तथ्यांक संकलन तथा Data Verification ● Customized Software निर्माण कार्य ● योजनाहरूको Technical Audit गर्ने ● तथ्याङ्क व्यवस्थापन संबन्धि तालिम ● प्रारम्भिक वातावरणिय परिक्षण प्रतिवेदन तयारीको निर्देशिका तयार गर्ने ● कार्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण भ्रमण कार्यक्रम ● वार्षिक प्रतिवेदन तयारी तथा वितरण

प्रगति साराशं



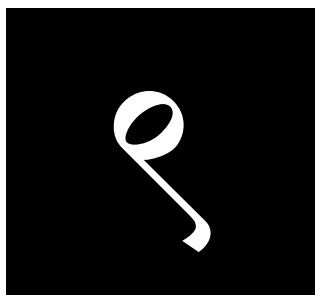
मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको आ.ब. ०६३/६४ को वार्षिक प्रगति साराशं

आ.ब. ०६३/६४ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति साराशं यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	विभाग/निकायहरू	वार्षिक बजेट (रु हजारमा)	भौतिक प्रगति (%)	वित्तीय प्रगति (%)
१	सडक विभाग	७,०८८,७००	७५.९८	७८.०५
	सडक विभाग तर्फ	६,१४१,०००		
	नेपाली सेना तर्फ	७४७,७००		
२	खानेपानी तथा ढल निकास विभाग	२,४७८,६७७	८७.६	८१.७
३	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग			
	विभाग अन्तर्गत विकास कार्यक्रम	८०७,८०२	८७.४६	८४.४
	पुनः स्थापना केन्द्र निर्माण	२,२००	१००	६०.५५
	द्वन्द्वबाट क्षति भएका सदरमुकाम स्थित सरकारी भवनहरूको पुनः निर्माण तथा मर्मत संभार	१७०,०००	५९.६८	५५.९४
४	मेलम्ची खा.पा. विकास समिति	१,०८२,५३४	७२.९२	७३.०
५	अधिकार सम्पन्न बाग्मति क्षेत्र ढल निर्माण सुधार आयोजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिति	२५,२००	९८.०	९६.५
६	काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति			
	काठमाडौं उ.न.वि.स., काठमाडौं	५,७०६	८६.९१	९५.९१

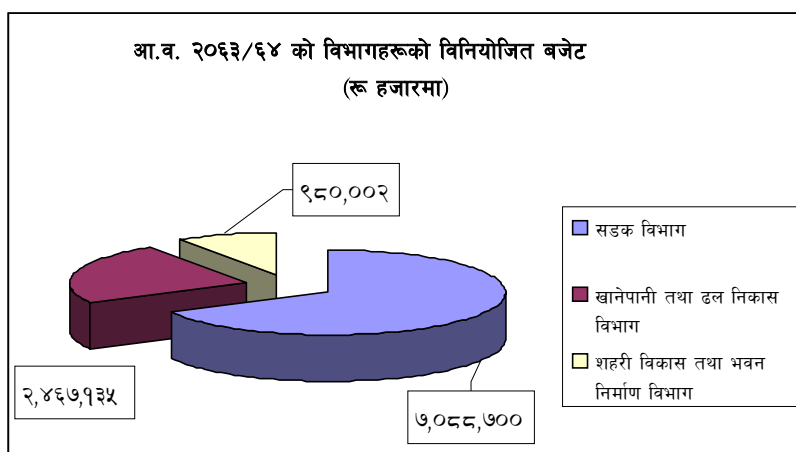
	का.उ.न.वि. योजना कार्यान्वयन समिति, काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर	२८,९७३	९८.९३	९७.३३
७	सडक बोर्ड	४५४,९९८		६९.९६
८	नगर विकास कोष	४९५,७००		४७.७६
९	ग्रामीण आवास कम्पनी लिमिटेड			६५
१०	बीरेन्द्र अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र	१४,९७६	१००	१००
११	नेशनल कन्स्ट्रक्सन कम्पनी नेपाल	५९,४५४		६३,६४८

विभागीय प्रगति

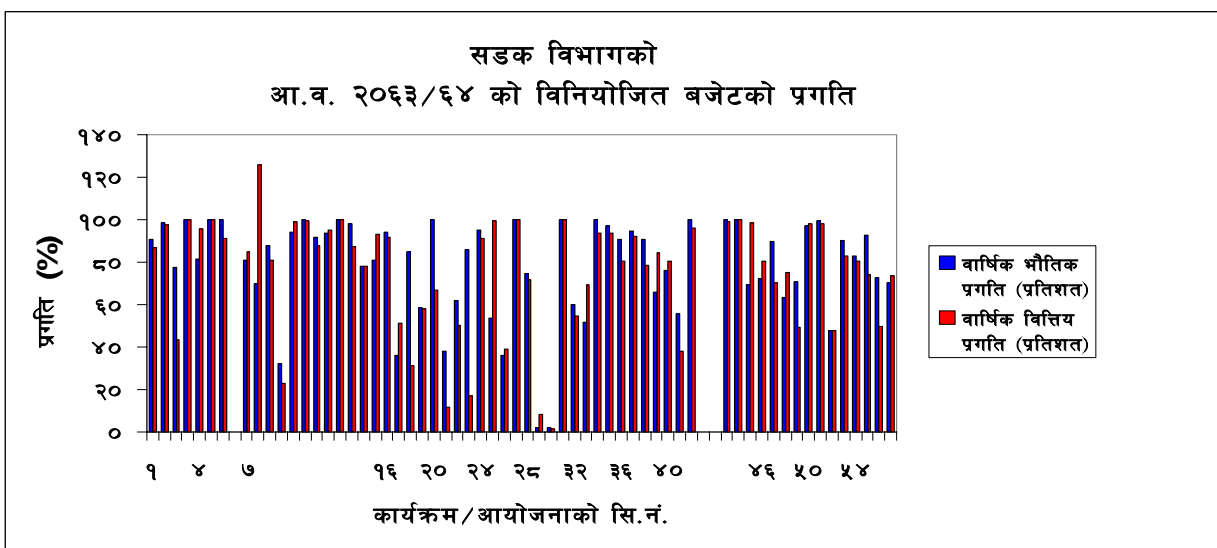


मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूको आ.व. ०६३/६४ को वार्षिक प्रगति

आ.व. ०६३/६४ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ ।



९.१. सडक विभाग

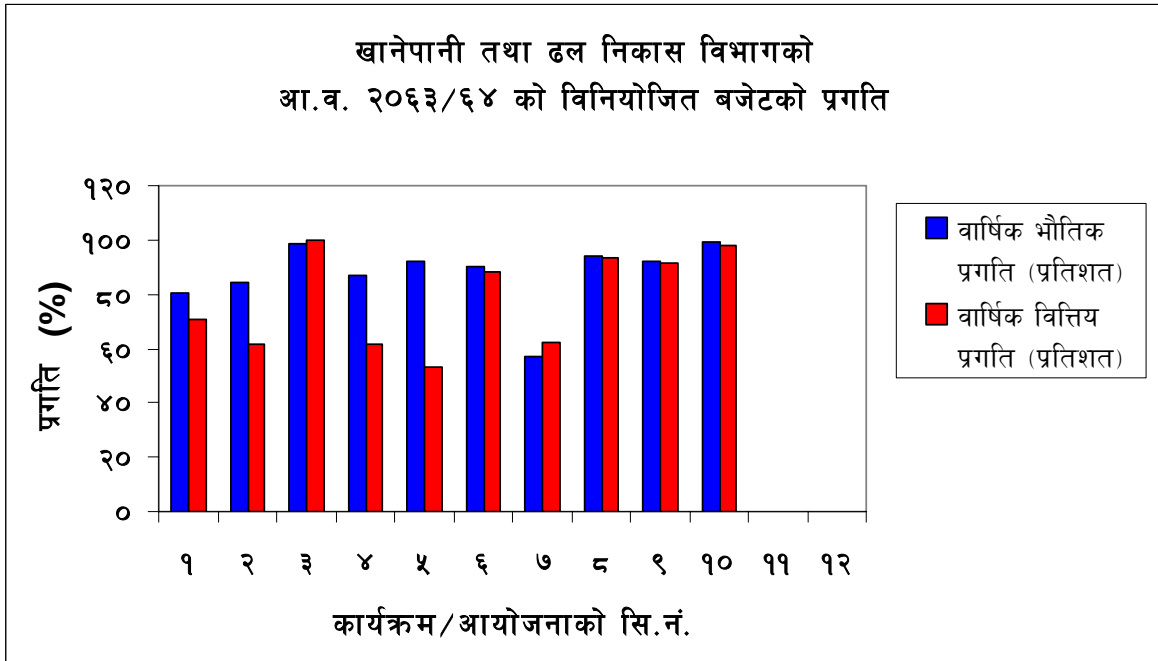


सि. नं.	व.उ.शि.नं.	विकास कार्यक्रम तर्फ कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	वार्षिक बजेट (रू हजारमा)	वार्षिक भौतिक प्रगति (%)	वार्षिक वित्तिय प्रगति (%)	प्राथमिकता क्रम
१	४८-३/४-२०१	सगरमाथा राजमार्ग (गाइघाट-दिक्तेल खण्ड)	४०,०००	९०.९७	८६.७१	P1
२	४८-३/४-२०२	विशेश्वर प्र. कोइराला मार्ग (बनेपा-सिन्धुली-बर्दिवास)	२४१,१००	९८.६५	९७.५५	P1
३	४८-४-२०३	राप्ती राजमार्ग (तुलसीपुर-सल्यान खण्ड)	९०,३००	७७.६९	४३.४	P1
		राप्ती राजमार्ग (सल्यान-मुसीकोट खण्ड)		१००	१००	नेपाली सेनाबाट मर्मत सम्भार
४	४८-३/४-२०४	कर्णाली राजमार्ग (सुर्खेत-जुम्ला खण्ड)	१९०,०००	८१.३५	९५.३७	P1
				१००	१००	नेपाली सेनाबाट निर्माण
५	४८-३/४-२०५	महाकाली राजमार्ग (बैतडी-दार्चुला खण्ड)	१५,०००	१००	९१.४	P1
६	४८-३/४-२०६	कान्ति राजपथ	५,०००			P2 (स्थानिय विकास मन्त्रालय रू. ५० लाख बजेट रकमान्तर)
७	४८-४-२४९	केन्द्रियस्तरका विभिन्न क्रमानुगत सडक	३६०,०००	८१.०८	८४.७९	P2
८	४८-३/४-२५५	नारदमुनी थुलुङ मार्ग (हिले-लेगुवाघाट-भोजपुर)	११०,३८०	६९.८४	१२६	P1
९	४८-४-२५८	कटारी-ओखलढुङ्गा	३,०००	८८	८०.९	P1
१०	४८-४-२६२	भोर गुर्जे भञ्ज्याङ्ग-छहरे-तादी (डि.स.का. काठमाडौं)	१०,०००	३२.१२	२२.७८	P2
		भोर गुर्जे भञ्ज्याङ्ग-छहरे-तादी (डि.स.का. नुवाकोट)		९४	९९.२६	
११	४८-४-२६३	गल्छी-देवीघाट	१२,५००	१००	९९.६	P2
१२	४८-४-२६४	गणेशमान सिंह मार्ग काठमाडौं-चितलाड	४,०००	९१.५९	८७.८५	P2
१३	४८-४-२७०	बागलुङ्ग-बेनी-जोमसोम	८०,०००	९३.७४	९५.०९	P1
				१००	१००	नेपाली सेना
१४	४८-४-२७२	छिन्चु-जाजरकोट	१००,०००	९७.९६	८७.१४	P1
		छिन्चु-जाजरकोट (छेरेगाड पुल समेत)		७७.८२	७७.८२	नेपाली सेना
१५	४८-४-२७३	सुर्खेत-रानीमत्ता-दैलेख	२०,०००	८०.७५	९३.१९	P1
१६	४८-३/४-२७५	जयपृथ्वी बहादुर सिंह मार्ग (खोडपे-बभ्रुङ)	१९,८००	९३.९६	९१.६	P1
१७	४८-३/४-२७७	साँफेबगर -मार्तडी	७९,२८०	३६.२१	५१.०९	P1
१८	४८-४-२७८	साँफेबगर-मङ्गलसेनकालोपत्रे	५०,०००	८४.९	३१.३	P1
१९	४८-४-२८०	दशरथचन्द्र मार्ग (सतबाँझ-बैतडी-भुलाघाट कालोपत्रे)	६०,०००	५८.३१	५८.२२	P2

२०	४८-४-२८२	गगटे-लब्धु-समुन्द्रटार-गल्फुभञ्ज्याङ्ग सडक	१०,०००	१००	६६.६७	P2
२१	४८-४-२८३	ग्रामीण पहुँच सडक कार्यक्रम	५१,०००	३८.२७	११.८४	P1
२२	४८-४-२८४	चक्रपथ-टोखा-भोर	५,०००	६१.७५	५०.२८	P2
२३	४८-४-२९९	हुलाकी सडकहरू	२५,०००	८५.८३	१७.२४	P2
२४	४८-४-३०२	दमक-चिसापानी	४,०००	९५.०६	९१.४२	P2
२५	४८-४-३१५	चतरा-गाइघाट-कटारी	२,५००	५३.४५	९९.६८	P2
२६	४८-४-३५८	तल्लो दुङ्गेश्वर-सातखम्बा-दुल्लु-पिपलकोट, दैलेख	१०,०००	३६.०२	३९.०४	P2
२७	४८-४-३६४	देवस्थल-कनैडाँडा-चौरजहारी-डोल्या	१२,०००	१००	१००	P2 (नेपाली सेना)
२८	४८-४-३६८	गुमी-पाटीहालना चौर (सुर्खेत)	१०,०००	७४.४१	७१.७२	P2
२९	४८-४-३७५	स्याप्रुवेसी-रसुवागढी	१५,०००	२.१३	८.२१	P1
३०	४८-४-३७६	टनकपुर लिङ्ग सडक	१०,०००	१.९८	१.५२	P1
३१	४८-४-३८६	मुसीकोट-मुर्तीवाङ्ग	१०,०००	१००	१००	P2(नेपाली सेना)
३२	४८-४-३९३	ओखलढुङ्गा-हिलेपानी दिक्तेल	६०,०००	६०	५४.७२	P1
३३	४८-४-३९४	सडक स्तरोन्नती	१९४,६७५	५१.५९	६९.३७	P1
३४	४८-४-३९९	मिर्दी-क्याक्मी-भिमाद	१०,०००	१००	९३.६४	P3
३५	४८-४-४००	पुतलीखेत-कार्कीनेटा-कुष्मा	१०,०००	९६.८८	९३.५४	P3
३६	४८-४-५००	काठमाडौं उपत्यका सडक निर्माण तथा सुधार	५०,०००	९०.६१	८०.६६	P2
३७	४८-४-५०२	अन्य शहरी सडक	२०,०००	९४.६९	९१.९८	P2
३८	४८-४-५०३	काठमाडौं उपत्यका सडक विस्तार आयोजना	१७०,०००	९०.६	७८.५७	P2
३९	४८-४-५५५	विभिन्न सडक मर्मत तथा निर्माण सुधार	४००,०००	६५.६३	८४.१५	P1
४०	४८-३/४-५५७	रोड मेन्टेनेन्स एण्ड डेभलोपमेन्ट प्रोजेक्ट	४८२,०५०	७५.९१	८०.६२	P1
४१	४८-४-५५८	सबरिजनल ट्रान्सपोर्ट फ्यासिलिटेसन प्रोजेक्ट	५३७,६४०	५५.५	३७.८३	P1
४२	४८-४-५५९	रोड कनेक्टीभिटी प्रोजेक्ट	३७,०००	१००	९५.९३	P1
४३	४८-४-५७५	अरनिको राजमार्ग मर्मत सुधार आयोजना	२०,०००	१००	९८.९९	P1
४४	४८-४-५७९	बेसीशहर-चामे	७०,०००	१००	१००	P1(नेपाली सेना)
४५	४८-४-५८२	चकचके-लिवाङ्ग कालोपत्रे	९१,०००	६९.२९	९८.५७	P1

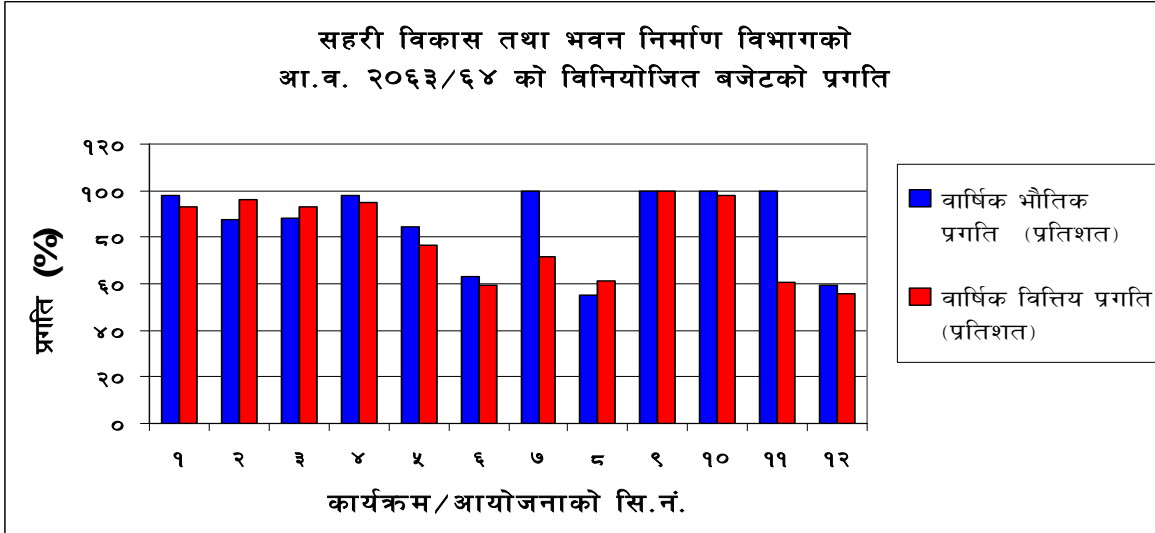
४६	४८-३/४- ५८४	सडक सञ्जाल विकास आयोजना-चौथो सडक सुधार	१,९८३,८८५	७२.३६	८०.६५	P1
४७	४८-४-६५०	पुल निर्माण कार्यक्रम	६५०,०००	८९.६९	७०.२२	P2
४८	४८-४-६६०	पुलपुलेसा संरक्षण तथा मर्मत सम्भार	२५,०००	६३.३४	७४.९५	P2
४९	४८-४-६६१	सडक तथा पुलहरूको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन	९,५००	७०.६५	४९.३७	P1
५०	४८-४-६६४	मुआब्जा	२०,०००	९६.९	९७.९९	P3
५१	४८-४-६७०	मेसिन मर्मत तथा सम्भार	१७,०००	९९.६२	९८.२५	P1
५२	४८-४-६७१	यान्त्रिक उपकरण खरिद	५,०००	४७.७९	४७.७९	P2
५३	४८-४-६७३	सडक यातायात सुरक्षा, अतिक्रमण नियन्त्रण तथा सिमा सुरक्षा	५,०००	९०.३५	८२.८४	P1
५४	४८-४-६८१	योजना, कार्याक्रम, अनुगमन, मूल्यांकन, भू- वातावरण अध्ययन तथा अन्य कार्यत्रमहरू	१२,५००	८३.०३	८०.३५	P1
५५	४८-४-६९५	सडक बोर्ड	३९०,०००	९२.६३	७३.९६	P1
५६	४८-४-	सडक क्षेत्र विकास योजना	३०,०००	७२.८२	४९.६८	
५७	४८-३/४- ९६४	विशेष क्षेत्र विकास कार्यक्रम	५१,०००	७०.०७	७३.४४	
		जम्मा	७०,८८,७००	७५.९८	७८.०५	

९.२. खानेपानी तथा ढल निकास विभाग



सि. नं.	व.उ.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	वार्षिक बजेट (रु हजारमा)	वार्षिक भौतिक प्रगति (%)	वार्षिक वित्तीय प्रगति (%)	प्राथमिकता क्रम
१	४८-३/४-७१६	सानाशहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना	७८५,७७३	५०.३	७०.९	P1
२	४८-३/४-७२२	सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना	१३६,१०९	५४.४	६९.७	P1
३	४८-३/४-७०५	वातावरणीय सरसफाइ आयोजना	१५,८३३	९८.५	१००	P1
४	४८-३/४-७०६	राष्ट्रिय सूचना व्यवस्थापन तथा अनुगमन आयोजना	१९,०००	६६.९	६९.९	P1
५	४८-३/४-७०९	जनसाधन विकास आयोजना	८,७७५	९२.४	५३.४	P1
६	४८-३/४-७१०	खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना	२३१,७२५	९०	८८.२	P1
७	४८-३/४-७२०	ढल निर्माण आयोजना	१२,५२५	५७	६२.९	P2
८	४८-३/४-८०४	खानेपानी आयोजनाहरू	१,१८६,८१९	९४.२	९३.४	P1
९	४८-३/४-७०८	डीप ट्यूबवेल तथा मिटरिङ्ग आयोजना	४,६९३	९२	९९.६	P1
१०	४८-३/४-७०७	अन्य मर्मत सुधार आयोजना	३०,०००	९९.३	९८.९	P1
११	४८-३/४-८०२	ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना	१८,२७०			P1
१२	४८-३/४-१६५	खानेपानी तथा ढल निकास विभाग	१७,६१३			P1
जम्मा			२,४६७,१३५	८७.६	८९.७	

१.३. सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग



सि.नं.	व.उ.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	वार्षिक बजेट (रु हजारमा)	वार्षिक भौतिक प्रगति (%)	वार्षिक वित्तिय प्रगति (%)	प्राथमिकता क्रम
१	४८-३/४-७५०	शहरी विकास क्षेत्र तथा बजार केन्द्र अध्ययन कार्यक्रम	११,७५५	९८.०१	९३.२९	P2
२	४८-३/४-७५१	साना शहर विकासबाट ग्रामीण विकास	८,५००	८७.३३	९५.९६	P1
३	४८-३/४-७५३	एकिकृत कार्यमूलक योजना	६,९३०	८८.२८	९३.०९	P1
४	४८-३/४-७५८	विशेष भौतिक तथा पूर्वाधार क्षेत्र विकास अयोजना	१२,४८५	९८.११	९५.१९	P1
५	४८-३/४-७६३	शहरी विकास अयोजना	१४६,९१७	८४.७३	७६.७५	P1
६	४८-३/४-७६५	शहरी तथा वातावरणीय सुधार आयोजना	१५०६१५	६३.०९	५९.२१	P1
	४८-३/४-७६६	बाहिरी चक्रपथ विकास आयोजना	२६,७५९	१००.००	७१.६९	P1
८	४८-३/४-७६८	भवन निर्माण सहिता, सरकारी भवन निर्माण	२९,९४०	५५.०५	६९.११	P1
९	४८-३/४-१७२	सरकारी भवन मर्मत सम्भार	१०,०००	१००.००	१००.००	
१०	४८-३/४-१७६	भवन निर्माण संभार डिभिजन कार्यालय	४०३,९०१	१००.००	९७.७१	
		जम्मा बजेट	८०७,८०२	८७.४६	८४.४०	
११	९५-४-९७२	पुनः स्थापना केन्द्र निर्माण	२,२००	१००.००	६०.५५	P2
१२	९५-४-९७२	द्वन्दवाट क्षति भएका सदरमुकाम स्थित सरकारी भवनहरूको पुनः निर्माण एवं मर्मत सम्भार	१७०,०००	५९.६८	५५.९४	P1
		कुल जम्मा	९८०,००२			

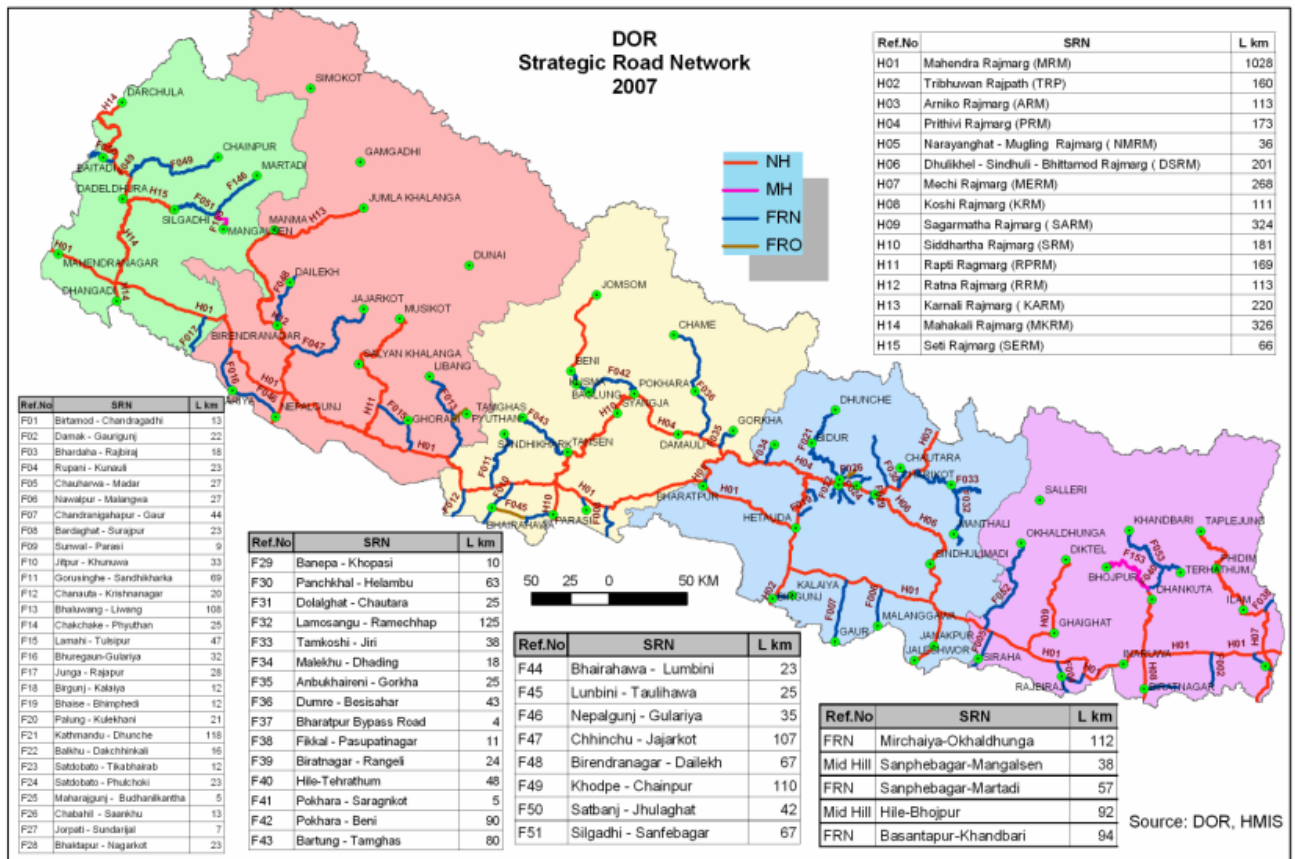
प्रगति र समस्या

१०

विभाग तथा निकायहरूको बजेट वक्तव्यको प्रकरणको प्रगति र समस्या

आ.व. ०६३/६४ मा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूका लक्ष्य तोकिएका कार्यक्रमहरूका वार्षिक प्रगति विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१०.१. सडक विभाग



सामरिक महत्त्वका सडकहरू

बजेट वक्तव्यको प्रकरण न.	बजेट वक्तव्यको प्रकरण	प्रगति
२७	भौतिक तथा वित्तिय प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रूपमा सार्वजनिक गर्ने र रू. ६ करोड माथिका ठेक्कापट्टाको निर्णय सार्वजनिक गरिनेछन् । समुदायद्वारा गरिने निर्माणका काममा अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक लेखापरिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । यसै गरी सार्वजनिक सुनुवाई र नागरिक वडापत्रलाई अभै व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइने छ ।	भौतिक तथा वित्तिय प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रूपमा कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गर्ने गरिएको र रू. ६ करोड माथिका ठेक्कापट्टाको निर्णय सार्वजनिक गर्ने गरिएको ।
३०	सामुदायिक वन, समुदायले सञ्चालन गरेका विद्यालय एवं स्वास्थ्य चौकी, खानेपानी, सिंचाई, आदि सफलतापूर्वक सञ्चालन भएका सामुदायिक कार्यक्रमका ज्वलन्त उदाहरण हुन् । विगतको यस अनुभवलाई दृष्टिगत गरी अब स्थानीयस्तरमा सञ्चालन गरिने योजनाको छनौट, कार्यान्वयन र सञ्चालनको जिम्मेवारी स्थायीय समुदायलाई नै दिइनेछ ।	स्थानीयस्तरका योजनाहरू सडक विभागबाट संचालन नभएको ।
४०	लैंगिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा गर्ने व्यवस्थालाई संस्थागत गरिने छ । आगामी वर्ष देखि रू. ५ करोड भन्दा बढीका कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि महिला एवं पुरुष माथि परेको प्रभाव समेत विश्लेषण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।	Routine Maintenance र Community Based Organisation (CBO) बाट संचालन भएका कार्यक्रमहरूमा महिलालाई अनिवार्य रूपमा समावेश गर्ने गरिएको छ ।
८४	कालिकोटको सदरमुकाम मान्मा र जुम्लाको खलंगा	<ul style="list-style-type: none"> सुर्खेतबाट ११२ कि. मी. सम्म ग्राभेलिङ्ग कार्य सम्पन्न । कि. मी. १९६ देखि कि. मी. २३२ सम्मको ३६ कि. मी. सडक निर्माण कार्य सम्पन्न भई

	<p>जोड्ने मोटर बाटोको निर्माण कार्य २०६३ पुस भित्र नै सम्पन्न गरिनेछ । साथै जुम्लाको यारी देखि सिमिकोट सम्म र डोल्पाको दुनै देखि जुफाल सम्मको मोटरबाटो उच्च प्राथमिकता दिई निर्माण गरिनेछ । हुम्ला र मुगु जिल्लालाई राष्ट्रिय सडक सञ्चालनमा आवद्ध गर्न बाजुरा जिल्लाको मार्तडी-कोल्टी हुँदै सडक निर्माणका लागि विस्तृत सर्वेक्षण गरिनेछ । जाजरकोट-दुनै सडकको सर्वेक्षण पनि अधि वढाईने छ ।</p>	<p>जुम्ला तर्फ ३६ कि. मी. सम्म जिप, ट्रयाक्टर सञ्चालनमा रहेको । सुर्खेतबाट १२८ कि. मी. सम्म बस सञ्चालनमा रहेको । कि. मी. ११२ देखि कि. मी. १९९ सम्म नेपाली सेनाबाट सडक निर्माण कार्य भैरहेको । कि. मी. २३२ सम्मै ट्रयाक खोली २०६३ चैत्र ३० गते देखि यातायात चालु ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ यारी देखि सिमिकोट सम्मको सडक सडक विभागको कार्यक्रम अन्तर्गत नपरेको । ■ डोल्पाको दुनै देखि जुफाल सम्मको मोटरबाटो निर्माण कार्य स्थानीय निकायबाट संचालन गर्नको लागि उपयुक्त हुने देखिएकोले सोही अनुसार कारवाही अगाडी बढाईएको छ । ■ बाजुरा जिल्लाको मार्तडी - कोल्टी हुँदै हुम्ला र मुगु जिल्लामा र जाजरकोट - दुनै सडक निर्माणका लागि विस्तृत सर्वेक्षण सम्बन्धमा स्थानीय निकायबाट भई रहेको बुझिएको ।
<p>९१</p>	<p>चालु आ. व. मा भोजपुर, संखुवासभा, खोटाङ्ग, जाजरकोट, वझाङ्ग, जुम्ला र कालिकोट गरी ७ जिल्लाको सदरमुकाम जोड्न मोटर बाटोको निर्माण पूरा गर्ने । यस्का लागि कालिकोटको मान्मा र जुम्लाको खलङ्गामा २०६३ पुष भित्र बाटो पुऱ्याउने साथै अन्य ५ जिल्लामा पनि मोटरबाटो पुग्ने मिति निर्धारण गरी कार्य गर्ने ।</p>	<p>भोजपुर जिल्ला हिले - लेगुवाघाट खण्ड २६ कि. मी. सडक खण्डास्मित स्तरमा पुरा भै यातायात सञ्चालन भएको र 31 December 2006 बाट सडक विभागलाई हस्तान्तरण भैसकेको । लेगुवाघाट - भोजपुर खण्डको सडक निर्माण समूह (RBG) बाट प्रथम चरणको २.५ मि. चौडाको ट्रयाक खोल्ने काम ६४.४ कि. मी. र दोश्रो चरण अन्तर्गत ५० कि. मी. माटे सडक ४.५ मि. चौडा गरी निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भई बाँकी सडक चौडा गर्ने कार्य भैरहेको ।</p> <p>संखुवासभा जिल्ला</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ हिले - वसन्तपुर सडक खण्डको २२ कि. मी. मध्ये १० कि. मी. सडक कालोपत्रे स्तरमा स्तरोन्नति भई बाँकी खण्डमा स्तरोन्नति कार्य चालु रहेको । ■ वसन्तपुर - मुडे सडक खण्डमा (१३ कि. मी.) सडक सुधार कार्य जारी रहेको । ■ मुडे - सभा खोला खण्डको ६२ कि. मी. सडक मध्ये ४८ कि. मी. ट्रयाक निर्माण सम्पन्न । हिले देखि चैनपुर सम्म ७२ कि. मी. यातायात चालु रहेको । मुडे - सभा खोला खण्डमा मुआब्जा वितरणको काम भईरहेको । <p>खोटाङ्ग जिल्ला</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ हिलेपानी - दिक्तेल सडक : हिलेपानी दिक्तेल सडकको सर्वे तथा डिजाईन कार्य परामर्शदाताबाट भैरहेको । <p>वझाङ्ग जिल्ला</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ वझाङ्गको चैनपुर सम्म ट्रयाक खुलेको । <p>जुम्ला जिल्ला</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ सुर्खेतबाट ११२ कि. मी. सम्म ग्राभेलिङ्ग कार्य सम्पन्न । कि. मी. १९६ देखि कि. मी. २३२ सम्मको ३६ कि. मी. सडक मध्ये ३६ कि. मी. सडक निर्माण कार्य सम्पन्न भई जुम्ला तर्फ ३६ कि. मी. सम्म जिप, ट्रयाक्टर सञ्चालनमा रहेको । सुर्खेतबाट १२८ कि. मी. सम्म बस सञ्चालनमा रहेको ।

		<ul style="list-style-type: none"> ■ कि. मी. ११२ देखि कि. मी. १९९ सम्म नेपाली सेनाबाट सडक निर्माण कार्य भैरहेको । कि. मी. २३२ सम्मै टूट्याक खोली २०६३ चैत्र ३० गते देखि यातायात चालु । <p>कालिकोट जिल्ला</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ तिला नदीको सेरीघाट मा १४२ मी. लम्वाईको वेली वृज जडान गरी कालिकोट जिल्लाको सदरमुकाम मान्मामा २०६३ चैत्र २३ गते देखि यातायात चालु । <p>जाजरकोट जिल्ला</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ छिन्चु बाट ६२ कि. मी. सम्म ग्राभेलिङ्ग कार्य सम्पन्न । नेपाली सेनाबाट निर्माण कार्य भैरहेको कि. मी. ६२ औलभ्यामबाट कि. मी. १०७ जाजरकोटको खलंगा सम्मको ४५ कि. मी. सडक मध्ये ३ कि. मी. टूट्याक खोल्न बाँकी रहेको ।
<p>९२</p>	<p>राष्ट्रिय सडक सञ्जालको विकास गर्न महेन्द्र राजमार्ग र हुलाकी राजमार्गको अतिरिक्त मध्यपहाडी राजमार्गको पनि महत्वपूर्ण स्थान रहने छ । पूर्वमा पाँचथर जिल्लाको च्याङथापु देखि पश्चिममा बैतडी जिल्लाको भुलाघाट जोड्ने प्रस्तावित यस राजमार्गको ठुलो हिस्सा निर्माण भैसकेको छ । यसै अवधारणा अनुरूप बाँकी खण्डको निर्माण कार्य अघि बढाउने उद्देश्यले समेत आगामी वर्ष बजेट विनियोजन गरिएको छ । हुलाकी राजमार्ग लगायत तराईका अन्य सहायक राजमार्गहरूको स्तरोन्नतिको कार्यक्रम आगामी वर्ष प्रारम्भ गरिने छ । यसै गरी, हिमाली राजमार्ग अवधारणाबारे पनि अध्ययन गरिने छ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ प्रस्तावित मध्य पहाडी राजमार्ग पूर्वमा ताप्लेजुङ्ग जिल्लाको च्याङथापु (नेपाल भारत सिमा) बाट शुरू भई सुदूर पश्चिममा बैतडी जिल्लाको भुलाघाटमा टुङ्गिन्छ । यस राजमार्गको हालको अनुमानित लम्वाई करीब १७७४ कि. मी. रहेको र सो मध्ये ७०८ कि. मी. निर्माण गर्न बाँकी रहेको छ । ■ निर्माण हुन बाँकी सडक: (१) च्याङथापु-गोपेटार - ५० कि. मी. (२) फिदिम-तेह्रथुम (म्याङलुङ्ग) - ७५ कि. मी. (३) भोजपुर-दिक्तेल - ५५ कि. मी. (४) दिक्तेल-जयरामाट-टोक्सेलघाट - ९० कि. मी. (५) टोक्सेलघाट-खुर्कोट - ७५ कि. मी. (६) बाग्लुङ्ग-वामिटक्सार-बुर्तिबाङ्ग - १५८ कि. मी. (७) बुर्तिबाङ्ग-लुकुमगाँउ-मुसिकोट - ८० कि. मी. (८) मुसिकोट-चौरजहारी - ४५ कि. मी. (९) चौरजहारी-कैनडाडा-देबस्थल - २० कि. मी. (१०) राकम-कर्णाली-बिनायक-मंगलसेन - ६० कि. मी. मध्ये (१) बाग्लुङ्ग - वामिटक्सार - बुर्तिबाङ्ग सडक (२) राकम - कर्णाली - बिनायक - मंगलसेन सडक स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तर्गत र (३) बुर्तिबाङ्ग - लुकुमगाँउ - मुसिकोट सडक (४) चौरजहारी-कैनडाडा - देबस्थल सडक नेपाली सेना अन्तर्गत निर्माण चालु रहेको । ■ हिले - लेगुवाघाट: धनकुटा जिल्लाको हिले बाट संखुवासभा जिल्लाको लेगुवाघाट सम्म कुल लम्वाई २६ कि. मी. खण्डास्मित स्तरमा स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न । ■ लेगुवाघाट - भोजपुर: लेगुवाघाट - भोजपुर खण्ड सडकको प्रथम चरणको २.५ मि. चौडाको टूट्याक खोल्ने काम ६४.४ कि. मी. र दोश्रो चरण अन्तर्गत ५० कि. मी. माटे सडक ४.५ मि. चौडा गरी निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भई बाँकी सडक चौडा गर्ने कार्य भैरहेको । ■ हिलेपानी दिक्तेल सडकको सर्भे तथा डिजाईन कार्य परामर्शदाताबाट भैरहेको । ■ खुर्कोट - नेपालथोक : रामेछापको खुर्कोट बाट सिन्धुली जिल्लाको नेपालथोक सम्म कुल लम्वाई ३२ कि. मी. मध्ये २० कि. मी. टूट्याक निर्माण भएको । ■ साँफे-मङ्गलसेन सडक: साँफे - मङ्गलसेन सडकको स्तरोन्नती कार्यको लागि परामर्शदाता बाट सर्भे तथा डिजाईन कार्य भैरहेको । ■ डडेलधुरा - सतबाँफ सडक: डडेलधुरा - सतबाँफ सडकको ५३.५ कि.

		<p>मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न भई DLP अन्तर्गत मर्मत संभार कार्य भैरहेको ।</p> <ul style="list-style-type: none"> हुलाकी राजमार्ग लगायत तराईका अन्य सहायक राजमार्गहरूको स्तरोन्नति: नेपाल सरकार र भारत सरकार विच तराईका सडकहरूको स्तरोन्नती गर्न सम्पन्न समझदारी पत्रअनुसार प्रथम चरणका ५६६ कि. मी. सडकहरूको DPR तयार गर्न भारत सरकारले नियुक्त गरेको परामर्शदाताबाट सभैको कार्य भई रहेको । सभैको कार्य सम्पन्न भएको ।
९३	<p>सडकको स्तरोन्नति गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत डडेलधुरा - सतवाँभ, दोलालघाट - चौतारा, मिर्चैया - कटारी - सुनकोसी, बेलवारी - चौहर्वा, बिराटनगर - रंगेली - बरदङ्गा - उर्लावारी, पौवाभन्ज्याङ्ग - फिदिम र दमक - गौरीगन्ज सडकको स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न गरिने छ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> डडेलधुरा - सतवाँभ सडकको ५३.५ कि. मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न भई DLP अन्तर्गत मर्मत संभार कार्य भैरहेको । दोलालघाट - चौतारा सडकको २३.४ कि. मी. सडक कालोपत्रेमा स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न भई DLP अन्तर्गत मर्मत संभार कार्य भैरहेको । मिर्चैया - कटारी - सुनकोसी सडकको ७२ कि. मी. सडक मध्ये ६७ कि. मी. सडक कालोपत्रेमा स्तरोन्नती भएको र बाँकी स्तरोन्नतीको कार्य चालु रहेको । बेलवारी - चौहर्वा सडकको १४० कि. मी. मध्ये ५२.२ कि. मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नती भएको र बाँकी स्तरोन्नतीको कार्य चालु रहेको । बिराटनगर - रंगेली - बरदङ्गा - उर्लावारी सडकको ६४.५ कि. मी. मध्ये ४२.८ कि. मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नती भएको बेश १.५ कि. मी., सबबेश १२.९ कि. मी. निर्माण सम्पन्न भईसकेको र बाँकी स्तरोन्नतीको कार्य चालु रहेको । पौवाभन्ज्याङ्ग - फिदिम सडकको २४.४ कि. मी. सडक मध्ये २४.३ कि. मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न भईसकेको र बाँकी स्तरोन्नतीको कार्य चालु रहेको । <p>दमक - गौरीगन्ज सडकको २९.८ कि. मी. कालोपत्रेमा स्तरोन्नती कार्य सम्पन्न भएको ।</p>
९४	<p>रोड कनेक्टिभिटी कार्यक्रम अन्तर्गत आगामी वर्ष गल्छी - त्रिशुली - स्यापुवेसी, फिदिम - ताप्लेजुङ्ग र नयाँ पुल खिम्ती - मन्थली - रामेछाप खण्डको सडकका विस्तृत डिजाइनको कार्य शुरू गरीनेछ । साथै स्यापुवेसी - रसुवागढी सडकको निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> रोड कनेक्टिभिटी सेक्टर प्रोजेक्टको परामर्शदाता छनौट भई गल्छी - त्रिशुली - स्यापुवेसी, फिदिम - ताप्लेजुङ्ग र तामाकोशी - मन्थली - खुर्कोटको सभै तथा डिटेल डिजाइन कार्य भैरहेको । स्यापुवेशी - रसुवागढी सडकको सभै भई चीनिया पक्षबाट डिटेल डिजाइन भईरहेकोमा Preliminary Design complete भएको छ । EIA Study भईरहेको (योजना निर्माण स्थलमा भएको सार्वजनिक सुनुवाई समेत सम्पन्न गरि फर्मबाट पेश हुन आएको Report भौ. यो. तथा नि. मन्त्रालय मार्फत विज्ञान, प्रविधि तथा वातावरण मन्त्रालयमा सिफारिश साथ पेश भई सो स्वीकृतीको लागि आवश्यक कार्य भैरहेको) ।
९५	<p>आगामी वर्ष सतवाँभ - बैतडी - भुलाघाट, सांफेवगर - मंगलसेन, सांफेवगर - मार्तडी, तुलसीपुर - सल्यान, चकचके - लिवाङ्ग, भालुवाङ्ग - प्युठान, मालढुङ्गा - बैनी,</p>	<ul style="list-style-type: none"> सांफेवगर - मार्तडी सडकको कि. मी. २९.४ देखि कि. मी. ४३.१ सम्मको निर्माण कार्य चालु । कि. मी. ० देखि कि. मी. २९.४ सम्म स्तरोन्नती, कि. मी. २९.४ देखि कि. मी. ४३.१ सम्म निर्माण कार्यको Supervision र कि. मी. ४३.१ देखि कि. मी. ५७ सम्म नयाँ निर्माणको लागि Design / Supervision कार्य गर्न परामर्शदाताको छनौट भएको । तुलसीपुर - सल्यान, चकचके - लिवाङ्ग, भालुवाङ्ग - प्युठान सडक स्तरोन्नती कार्यको लागि परामर्शदाताबाट सभै तथा डिजाइन कार्य

	चन्द्रनिगाहापुर - गौर, र नवलपुर - मलङ्गवा खण्ड सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य शुरू गरिनेछ ।	<p>भैरहेको ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ सतबाँभ - वैतडी - भुलाघाट सडकको फिजिबिलिटी सर्भे कार्य सम्पन्न भएको । ■ चन्द्रनिगाहापुर - गौर सडक स्तरोन्नती कार्यको लागि परामर्शदाताबाट सर्भे तथा डिजाईन कार्य भैरहेको । ■ नवलपुर - मलङ्गवा तराई सडकको प्रथम फेजको कार्यक्रममा समावेश भएको । ■ मालढुङ्गा - बेनी सडक आगामी योजनाहरूमा समावेश गर्ने तर्फ प्रयास भैरहेको । <p>साँफे - मङ्गलसेन सडकको स्तरोन्नती कार्यको लागि परामर्शदाता बाट सर्भे तथा डिजाईन कार्य भैरहेको ।</p>
९६	काठमाण्डौको नयाँ बजारदेखि कालिमाटी सम्मको विष्णुमती लिङ्ग रोडको स्तरोन्नति गरी चार लेनको कालोपत्रे बनाइनेछ । शहरी सडक कार्यक्रम अन्तर्गत बागमती करिडोरको तिलगंगा मनोहरा - वल्खु खण्ड, धोविखोला करिडोरको ॐ अस्पताल - विजुली बजार खण्ड लगायतका सडक निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । यी सडक ३ वर्ष भित्र सम्पन्न गरी नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरिनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ■ नयाँबजार देखि कालिमाटी सम्मको लिङ्ग रोड :- यस लिङ्ग रोड सडक विभागको कार्य क्षेत्र भित्र नपरेको (शहरी बिकास तथा भवन निर्माण विभाग बाट निर्माण हुने) र स्विकृत सडक विभागको कार्यक्रम भित्र परेको सोह्रखुट्टे चोकमा सुधार गरी २०० मि. लम्वाई कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न भएको । ■ बागमती करिडोरको तिलगङ्गा मनोहरा - वल्खु खण्ड :- तिलगङ्गा-तिनकुने सडकमा ८०० मी. लम्वाई कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न । वल्खु - शङ्खुमुल सडक खण्डको १.७ कि. मी. ग्राभेल, ०.७ कि. मी. बेश, ०.७५ कि. मी. कालोपत्रे र बागमती पुलनेर ८० मि. PCC Ramp निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । ■ धोविखोला करिडोरको ॐ अस्पताल - विजुली बजार खण्ड :- स्विकृत सडक विभागको कार्यक्रम भित्र परेको ॐ अस्पताल क्षेत्रमा २०० मि. लम्वाई कालोपत्रे गर्ने कार्य र मैतिदेवी सेतोपुल - विजुली बजार खण्डमा ६०० मी. कालोपत्रे र १.२ कि. मी. ग्राभेल गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
९८	आगामी आर्थिक वर्ष देखी पथलैया - विरगंज, सुख्खाबन्दरगाह सम्म औद्योगिक करिडोर र सुनौली-परासी सडक खण्डको निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ■ पथलैया - विरगंज सुख्खा बन्दरगाह सम्म औद्योगिक करिडोर र सुनौली - परासी सडक खण्डको सडक निर्माण कार्यको वोलपत्र मूल्याङ्कन कार्य सम्पन्न भई स्विकृतीको प्रकृया अन्तिम चरणमा । जग्गा तथा घर, टहराको मुआब्जा रकम निर्धारण गरी मुआब्जा बितरण कार्य भैरहेको ।
९९	यसै गरी, प्रमुख राजमार्गहरू र सहायक मार्गहरूमा पर्ने २७ वटा निर्माणाधिन पुलहरू निर्माण सम्पन्न गर्ने र बाँकी पुलहरूको निर्माण कार्य जारी राखिनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ■ प्रमुख राजमार्गहरू र सहायक मार्गहरूमा पर्ने २७ वटा निर्माणाधिन पुलहरू मध्ये २३ वटा पुलहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
१५१	सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधार गरी सेवाग्राहीको लागत र समय कम गर्न विद्युतीय सुशासन गुरुयोजना ल्याइनेछ । हालको नागरिकता प्रमाणपत्रलाई राष्ट्रिय परिचय पत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ■ सडक विभाग अन्तर्गतका गतिविधिहरू बारे सार्वजनिक सूचना सडक विभागको Website www.dor.gov.np मा राखी सूचना प्रवाह गर्ने गरिएको ।

१०.१.१. नीतिगत उपलब्धी

- नयां सडक निर्माण, सडक मर्मत संभार तथा स्तरोन्नति तर्फ अपेक्षित उपलब्धी हासिल भएको ।
- पुल निर्माण तर्फ प्रगति सन्तोषजनक रहेको
- जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकमा हालसम्म अपेक्षित प्रगति हुन नसकेको भएता पनि चालु आ. व. मा ३ वटा जिल्ला सदरमुकाममा ट्रायाक खुलेको मध्ये २ वटामा यातायात चालु भएको ।

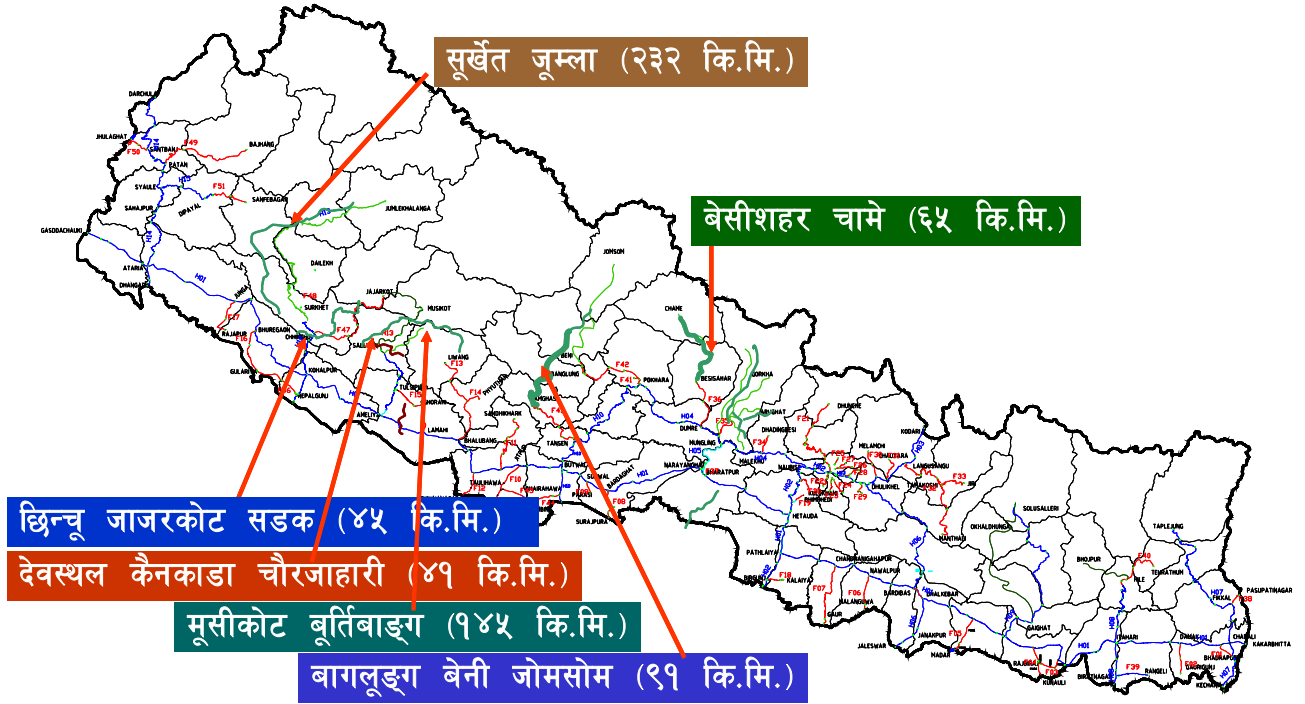
१०.१.२. मुख्य समस्या

- तराई बन्दको कारण निर्माण कार्यमा बाधा परेकोले प्रगति कम भएको
- केही आयोजनामा जग्गा अधिग्रहण, मुआब्जा बितरणमा स्थानीयस्तरबाटै अबरोध आएको
- EIA स्विकृत हुन बढी समय लाग्ने गरेको ।
- आ. व. को शुरूमा ठेकेदार वर्गले ठेक्का पट्टामा सहभागिता नजनाएको
- प्राविधिक समस्यामा Non Performing contractors
- भेरिएसन प्रकृयाको कार्यान्वयनमा कठिनाई
- Alignment का रूख कटानमा कठिनाई आदि ।

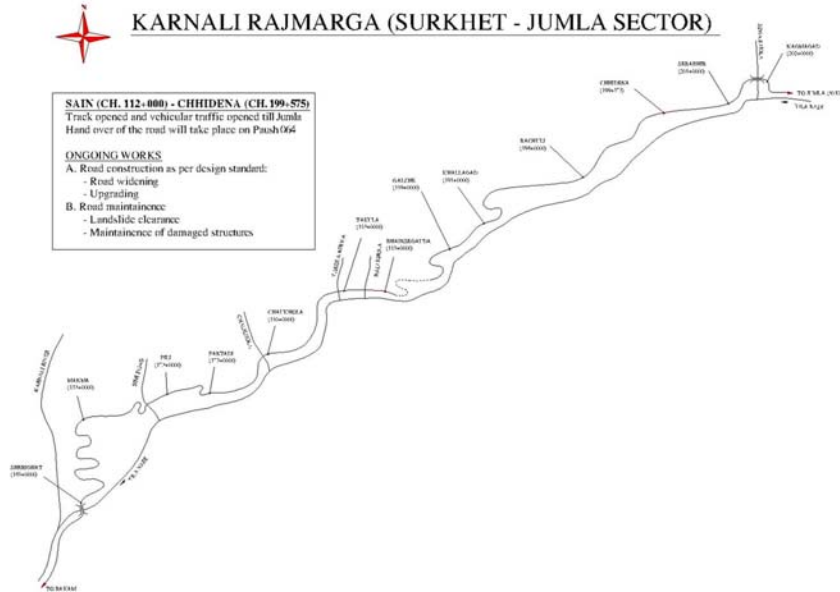
१०.१.३. चुनौतीहरू

- सडकले जोड्न बाँकी विकट जिल्ला सदरमुकामहरू
- सार्वजनिक सडक सम्पत्तीको बचावट (Asset Management)
- संगठन सुदृढीकरण र क्षमता विकास
- श्रोत साधनको समुचित सदुपयोग
- खर्च गर्ने क्षमता बृद्धि
- सडक बोर्ड नेपालको सुदृढीकरण

१०.२ श्री विकास निर्माण निर्देशनालय, नेपाली सेना



निर्माणाधिन सडकहरू



कर्णाली राजमार्ग सुर्खेत जुम्ला खण्ड

सि.नं	आयोजनाको नाम	प्रगति	प्रगति (%)	समस्या
१	सुर्खेत जुम्ला	चेनज ११२ देखि १९९.५७५ नाग्मा गाढ सम्म ट्याक खोली तिला तथा नाग्मा गढमा बेलिब्रिज लञ्च गरि जुम्ला सम्म यातायात खोलिएको । यस आ.ब. मा डिजाईन स्टयाण्डर्ड अनुसारको चौडाइ गर्ने, ग्रेडिएन्ट मिलाउने, वर्षातबाट बिग्रिएको स्ट्रक्चर मर्मत गर्ने तथा पहिरो सफा गर्ने कार्य भैरहेको ।	१२०	
२	बेनि जोमसोम	बाग्लुङ्गबाट तिप्ल्याड ३१ कि.मि सम्म यातायात संचालन । जोमसोम ९१ कि.मि देखि घासा ५० कि.मि सम्म ट्याक निर्माण सम्पन्न भएको । ३८ कि.मि देखि ४८ कि.मि सम्म भाद्र मसान्त सम्ममा ट्याक खोल्ने तथा ४८ देखि ५० कि.मि काभ्रेभिर, ३१ देखि ३८ कि.मि सम्म रक कटिडको कार्य भैरहेको तिप्ल्याड काली गण्डकीमा बेलिब्रिजको एबुटमेन्ट तयार भएको ।	११५	(बेनि जोमसोम सडकको तिप्ल्याड देखि अगाडीको बाटोको रूट काली गण्डकीको (पारी) बाँया तर्फ निर्माण भैरहेकोमा दोभा बासिहरूको असन्तुष्टी सम्बन्धमा भएको निर्णयहरूको कार्यान्वयन बारे सम्बन्धितहरूमा मन्त्रालयबाट निर्णय भई आएको बारे कस्ले उक्त ठाँउमा (दोभा) पुल निर्माण गर्ने हो यकिन भएपछि मात्र सो ईलाकामा निर्माण कार्य चालु गर्न दिने भनि स्थानिय बासिबाट हाल उक्त ईलाकामा सडक तथा पोखरेबगरमा पुल निर्माण कार्य चालु गर्न नदिएको ।
३	छिन्चु जाजरकोट	औलभयाम ६२ कि.मि देखि जाजरकोट १०७ कि.मि सम्म सेना द्वारा निर्माण कार्य भैरहेको । चिमीरे ६८ कि.मि ईलाकामा ट्याक खोलिएको र कालापहाड ७२ कि.मि मा पहरो फोर्ने कार्य भईरहेको तथा ८० कि.मि ईलाकामा डोजर द्वारा ट्याक खुलाउने कार्य भैरहेको । यस आ.ब.को आश्विन मसान्त सम्ममा खलंगा सम्म ट्याक खोल्ने कार्य सम्पन्न गर्ने योजना रहेको । सल्लीबजार, कालापहाड, चौरजहारी तथा खलंगामा क्याम्प खडा गरि निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइएको ।	१०२	(छेरेगाढ पुलको एबुटमेन्टको कार्यको लागि मात्र रकम निकासा भएको बेलिबृजको लागि समयभावको कारणले रकम निकासा नभएको । र उक्त सडक जाजरकोट खलंगा सम्म बाह्रै महिना चालु गर्न छेरेगाढपुल निर्माण सम्पन्न गर्ने जरूरी देखिएको । (जाजरकोट खलंगामा बसपार्क स्थल नभएको हुँदा बसपार्क निर्माणको लागि कार्यक्रम तयार गरि निर्माण कार्य समयमै सुचारू गर्नु पर्ने ।
४	बेशिसहर चामे	खुदि खोला ६।७२० मा बेलिबृज निर्माण कार्य सम्पन्न । कि.मि १८।२७० देखि २६।४७० सम्म मोटरेबल ट्याक निर्माण सम्पन्न । धारापानी ४।४।२७१ कि.मि देखि ४२ कि.मि ईलाका सम्म पाईलट ट्याक निर्माण कार्य सुचारू रहेको । हाल विभिन्न चेनजहरूमा पहिरो सफा तथा वर्षादको कारणले भत्केको स्ट्रक्चरको मर्मत कार्य भैरहेको ।	११०	
५	मुसिकोट बुर्तिवाड	मुसिकोट देखि २० कि.मि सम्म पाईलट ट्याक निर्माण भई हाल २१ कि.मि ईलाकामा ट्याक निर्माणको कार्य भैरहेको ।	१००	

१०.३. खानेपानी तथा ढल निकास विभाग



पानी प्रशोधन केन्द्र

बजेट वक्तव्यको प्रकरण न.	बजेट वक्तव्यको प्रकरण	प्रगति
१२५	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना तर्फ फिक्कल, त्रियुगा, अत्तरिया, कमलामाइ, वर्दिवास, पृथ्वीनारायण, वालिङ, कुस्मा, वेनी, कावासोती, विजुवार, कोहलपुर र महेन्द्रनगर गरी १३ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न गरिने ।	९ वटा आयोजनाहरूको लगभग सम्पन्न भएको, १।२ महिनामा पुरै सम्पन्न हुने । धारा वितरण सुरु भएको ।
१२६	विगत लामो समय देखि निर्माणाधिन रहेका ३४६ वटा खानेपानी आयोजनाहरू मध्ये १७१ वटा खानेपानी आयोजनाहरू सम्पन्न गरि थप ६ लाख जनसंख्यालाई सुविधा पुऱ्याउने ।	<ul style="list-style-type: none"> ■ १५६ आयोजनाहरू सम्पन्न भएको । ■ १५ आयोजनाहरूमा केहि काम बाँकि रहेको ।

१०.३.१. मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू

- जिल्लामा संचालित ४५५ आयोजना मध्ये १७१ आयोजना सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेकोमा १५६ आयोजना सम्पन्न भई थप ५ लाख जनतालाई आधारभुत स्तरको खानेपानी सुविधा पुगेको छ ।
- साना शहरी तर्फ संचालित २९ आयोजना मध्ये गत वर्ष ३ आयोजना सम्पन्न भएको र यस वर्ष १३ आयोजना सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेकोमा सुरुङ्गा, बेनी, अत्तरिया, फिक्कल, त्रियुगा, पृथ्विनारायण, कुश्मा, विजुवार र महेन्द्रनगर गरी ९ आयोजनामा खानेपानी संचालन भइ थप १ लाख जनतालाई मध्यम स्तरको खाने पानी सुविधा पुगेको छ ।
- जापान सरकार समेतको सहयोगमा गौरादह, मानगढ र धुलावारीमा प्रशोधन सहितको खानेपानी आयोजना सम्पन्न भई ६० हजार जनता प्रत्येक लाभान्वित भएका छन् ।
- बाँके जिल्लामा ३०, रूपन्देहिमा ८० हजार, कैलालीका ६५ हजार तथा कंचनपुरमा १५ हजार गरी १ लाख ९० हजार टयुवेलमा आर्सेनिक परिक्षण भई हाल सम्म आर्सेनिक परिक्षण भएको टयुवेलको संख्या लगभग सात लाख पुगेको छ।
- करिव २० हजार चर्पि निर्माण गरिने लक्ष्य सहित राष्ट्रव्यापी सरसफाई सप्ताह (बैशाख २४-३०) सम्पन्न भएको छ ।
- विद्यालयको अगुवाईमा पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि आवश्यक नर्मस स्विकृत भएको छ ।
- विभाग अर्न्तगत संचालित आयोजनाहरूको Procrument Plan तयार गरी सोअनुसार कार्य गर्ने परीपाटी को थालनी गरीएको छ ।
- विभाग अर्न्तगत संचालित आयोजनाहरूको गुणस्तर अनुगमन गर्न आवश्यक Quality Assurance Plan (QAP) तयार गर्ने नमूना फाराम तयार भएको छ ।
- माओवादी लडाकु बस्ने २८ वटा शिविरहरूमध्ये पश्चिमका ९ वटा शिविरमा Newah, GTZ तथा DFID को सहयोगमा तथा बाँके मा नेपाल सरकारको बजेट वाट खानेपानी योजना सम्पन्न गरी संचालन भैरहेको ।
- खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधाबाट लाभान्वित जनसंख्या (Functional Coverage) वर्तमान अवस्था (functional Status) निश्चित गर्न ७५ वटै जिल्लाहरूको (४१ नगर पालिका तथा ३१९ गाविस बाहेक) तथ्याङ्क संकलनकार्य सम्पन्न भएको ।

१०.३.२. समस्याहरू

- तराई वन्दआदिको प्रभावले सम्पन्न गर्ने लक्ष्य भएका १५ वटा आयोजनाहरूमा केहि काम अधुरो रहन गई सम्पन्न हुन नसकेको । यस्ता आयोजनाहरूमासमयमै पहिचान गरी आवश्यक वजेट व्यवस्था गरीएको छ ।
- साना शहरी खाने पानी तर्फ १३ वटा आयोजनाहरू सम्पन्न गरिने लक्ष्य रहेकोमा ९ वटा योजना मात्र लगभग सम्पन्न भई अन्य ४ योजनामा ठेकेदारको कारणले केहिकाम बाँकि रहन गएको । बाँकि काम ३ महिनामा सम्पन्न हुने गरी कार्य योजना तयार भएको ।
- माओवादी शिविरहरूमा हाल पानी संचालन भैरहेको भएता पनि कतिपय योजनाहरूको भुक्तानि हुन बाँकि रहेको तथा थप कामहरूको पनि माग आईरहने अवस्था रहेको तर यसकार्यको लागि वजेट सुनिश्चित नभएको । अति आवश्यक काम मौजदात वजेट वाट गरी चौमासिक रूपमा सोधभर्नाको लागि वजेट व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- सामुदायिक खानेपानी आयोजना तर्फ जिविसहरूमा जनप्रतिनिधी नभएका कारणले योजना कार्यान्वयनमा बाधा भैरहेको ।
- सामुदायिक खानेपानी आयोजना तर्फ १२०० योजना सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेता पनि योजनाको लागत बढन गएकोले सो भन्दा कम मात्र सम्पन्न हुने अवस्था रहेको ।

१०.४. सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग



मुख्य प्रवेशद्वार सहित म्यूजियम, लाइब्ररी भवन

बजेट वक्तव्यको प्रकरण न.	बजेट वक्तव्यको प्रकरण	प्रगति
२७	सार्वजनिक नीति निर्माणदेखि कार्यान्वयन तहसम्ममा जनसहभागिता र पारदर्शिता सुनिश्चित गरिनेछ । सरकारका काम कारवाहीमा पारदर्शिता ल्याउन उच्च प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरूको वार्षिक बजेट र लक्ष्य एवम् स्थानीय निकायको आय-व्यय विवरण सार्वजनिक गरिनेछ । यस सम्बन्धि भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन समेत चौमासिक रूपमा सार्वजनिक गरिनेछन् । समुदायद्वारा गरिने निर्माणका काममा अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक लेखापरिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसै गरी सार्वजनिक सुनुवाई र नागरिक वडापत्रलाई अभै व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> • यस आयोजनाको वार्षिक बजेट तथा लक्ष्य सार्वजनिक गर्दै आएको । • भौतिक तथा वित्तीय प्रगति मासिक रूपमा पठाउने गरेको । • रू. ६ करोड भन्दा माथिको ठेक्कापट्टा नभएको । • सर्वसाधारणलाई जानकारी गराउने उद्देश्यले वाहिरी चक्रपथ विकास आयोजनाको सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने गरेको । • नागरिक वडापत्र डिभिजन कार्यालय, आयोजना र विभागमा राख्ने गरेको ।

३०	लोकतन्त्रको जग भनेकै सर्वसाधारण जनताले आफ्नो अधिकार र जिम्मेवारी बोध गर्नु हो । सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरण उनीहरूकै सशक्तिकरणबाट मात्र सम्भव छ । विगतको हाम्रो विकास अनुभवबाट जनताको प्रत्यक्ष सहभागितामा आधारित कार्यक्रम नै दिगो र प्रभावकारी हुन्छ भन्ने कुरा प्रष्ट भएको छ । सामुदायिक वन, समुदायले सन्चालन गरेका विद्यालय एवम् स्वास्थ्य चौकी, खानेपानी, सिंचाई आदि सफलतापूर्वक संचालन भएका सामुदायिक कार्यक्रमका ज्वलन्त उदाहरण हुन् । विगतको यस अनुभवलाई दृष्टिगत गरी अब स्थानीय स्तरमा सन्चालन गरिने योजनाको छनौट, कार्यान्वयन र सन्चालनको जिम्मेवारी स्थानीय समुदायलाई नै दिइनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ■ उपभोक्ता समिति मार्फत सन्चालन हुने योजनाको कार्यान्वयन र सन्चालनको जिम्मेवारी स्थानीय समुदायबाट नै हुने गरेको ।
४०	लैंगिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा गर्ने व्यवस्थालाई संस्थागत गरिनेछ । सरकारीस्तरबाट नीति, कार्यक्रम तथा आयोजना तर्जुमा गर्दा र साधनको विनियोजन गर्दा लैंगिक लाभको विश्लेषण अनिवार्य गरिनेछ । यस अन्तर्गत आगामी वर्षदेखि रु. ५ करोडभन्दा बढीका कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि महिला एवं पुरुष माथि परेको प्रभाव समेत विश्लेषण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ■ रु. ५ करोड भन्दा माथिको आयोजना सम्पन्न भएपछि पुरुष र महिला माथि परेको प्रभावबारे विश्लेषण गर्ने व्यवस्था गरिएको । ■ बजेट तर्जुमा गर्दा लैंगिक लाभको विश्लेषण समेत गरिएको ।
८९	द्वन्द्वबाट क्षतिग्रस्त भएका सदरमुकाम पुननिर्माण गर्ने क्रममा जुम्ला, डोल्पा, मुगु लगायतका जिल्लामा ध्वस्त संरचनाहरूको निर्माण गरिनेछ ।	जुम्ला डिभिजन कार्यालय अन्तर्गत ४ वटा जिल्लाहरूमा पर्ने ९ वटा आयोजनाहरूको डिजाइन, नक्सा, लागत अनुमान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको, बोलपत्र आव्हान सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गरी निर्माण कार्य चालु रहेको ।
१०५	योजनावद्ध शहरी विकासमा टेवा पुऱ्याउन र विना पूर्वाधार जथाभावी घर बनाउने प्रवृत्तिलाई निरूत्साहित गर्न घर जग्गा कारोवार सम्बन्धी कानूनी संरचना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।	संसदमा पेश गर्न मन्त्रीपरिषद वाट ऐन मस्यौदाको सैद्धान्तिक सहमती भई कानून मन्त्रालय गएकोमा त्यहाँबाट थप सुधारको लागि भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय गई हाल कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालयमा अन्तिम मस्यौदा तर्जुमाको क्रममा रहेको ।
	राष्ट्रिय शहरी नीति जारी गरिनेछ ।	विज्ञ प्यानलबाट प्राप्त राय सुझाव समायोजन गर्ने कार्य सम्पन्न गरी स्वीकृतिको लागि मन्त्रालयमा पेश भएको ।
१०६	जग्गा विकास, आन्तरिक सडक, ढल, विद्युत तथा खानेपानी जस्ता आधारभूत संरचना निर्माण गरी कैलालीको अत्तरिया र सुनसरीको इटहरी क्षेत्रमा व्यवस्थित शहर निर्माण कार्य शुरू गरिनेछ ।	परामर्शदाताहरूबाट प्रतिवेदनहरू प्राप्त भई तालतलैयाको पुर्वाधार विकास एवं प्रवेश मार्गको निर्माण कार्यको सम्भौता भई निर्माण कार्यको करिब ७० प्रतिशत सम्पन्न भएको । इटहरी न.पा. को आवधिक योजना र वृहत्तर इटहरीको भौतिक योजनाको कार्य परामर्शदाताबाट प्रतिवेदन तयार भई प्राप्त भएको । अत्तरियाको परामर्शदाताहरूबाट

		अन्तिम प्रतिवेदनहरू प्राप्त भइसकेको र ठेक्का पट्टाद्वारा चोक सुधार कार्यको करिव ८० प्रतिशत र भित्री सडक निर्माण कार्यको करिव ७० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको ।
१०७	हुम्ला र कालिकोट जिल्लामा एकीकृत वस्ती विकासको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने ।	हुम्ला र कालिकोट जिल्लाको लागि परामर्शदाताहरूबाट अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएका।
१५१	सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधार गरी सेवाग्राहीको लागत र समय कम गर्न विद्युतीय सुशासन गुरू योजना ल्याइनेछ । हालको नागरिकता प्रमाणपत्रलाई राष्ट्रिय परिचय पत्रको रूपमा विकास गर्न पूर्वाधार विकासको कार्य शुरू गरिनेछ ।	सुशासनको सन्दर्भमा विभागको वेब पेज सन्चालनमा रहेको । इमेल र फ्याक्स दैनिक व्यवहारमा प्रयोग हुँदै आएको ।
१६०	ध्वस्त भएका जिल्ला सदरमुकामहरूको पुनः निर्माण गर्ने क्रममा अछाम, म्याग्दी, अर्घाखाँची, पाल्पा, भोजपुर, सर्लाही लगायतका जिल्ला सदरमुकामहरूको पुनः निर्माण कार्य शुरू गरिनेछ ।	१७ निकाय, १९ डिभिजन कार्यालयबाट ३७ जिल्लामा १३१ कार्यक्रम संचालन भएको छ । १. परामर्शदाता - २३ २. एकाईबाट - २० ३. डिभिजन कार्यालयबाट - ८८

१०.४.१ समस्या

- बढ्दो जिम्मेवारीको अनुपातमा लजिष्टिकमा वृद्धि नहुनु ।
- धेरै दरवन्दी रिक्त रहनु ।
- अत्यधिक संख्यामा नगर विकास समितिहरू गठन भएकोले सदस्य सचिव तोक्न पर्याप्त जनशक्ति नहुनु ।
- UEIP Project को सम्पूर्ण काम कारवाही नगरपालिकामा हुने र हाल नगरपालिकाहरूमा बोर्ड तथा परिषद् गठन नभएबाट सबै कामकारवाही ढिलाई हुने अवस्था रहेकोले स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट विशेष पहल हुनुपर्ने ।

१०.५. मेलम्ची खानेपानी आयोजना



सडक निर्माण

१०.५.१. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू

- आयोजनामा देखिएको विध्यमान Funding Gap मिलान हुन बाँकी रहेको, साथै मुख्य दाता ए.डि.वि.को ऋणको दिर्घकालिन प्रत्याभूति भईनसकेको ।
- हेलम्बुवासीले मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको नाम परिवर्तन गरी ह्योल्मो खानेपानी आयोजना राख्नु पर्ने माग राखी अम्वाथान सुरुङ्ग प्रवेश मार्ग को काम बन्द गरेको ।
- स्थानीय वासिवाट रोजगारी तथा अन्य विकास सम्बन्धी माग राखी बेला बेलामा निर्माण कार्य रोक्ने गरेको ।

१०.५.२.समस्या समाधानका लागि गरिएका प्रयासहरू

- स्थानिय समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्ने उदेश्यले केन्द्रीयस्तरमा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका विधायकहरू, प्रमुख आठ दलका प्रतिनिधीहरू तथा अन्य प्रबुद्ध व्यक्तिहरू रहेको सल्लाहकार समिति गठन गरी समस्या समाधानको पहल गरीएको ।

- काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड गठन भई नियमित कार्य संचालन गरिरहेको ।
- खानेपानी महसुल निर्धारण आयोगका पदाधिकारीहरू हालै नियुक्त भएको ।
- काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड गठन भई नियमित कार्य गर्ने तर्फ गृहकार्य भैरहेको ।
- व्यवस्थापन करार (Management Contract) को सम्बन्धमा २०६४/५/३ को क्याबिनेटबाट ठेक्का रद्द गर्ने निर्णय भई बिद्यमान अन्यौल समाप्त भएको ।

१०.५.३. समस्या समाधानका उपायहरू/सुभावहरू

- आयोजना को Funding Gap पूर्तिको लागि संवन्धित दातृ निकायहरूलाई विश्वासमा लिई सम्झौता बमोजिमको सहयोग उपलब्ध गराउन विशेषपहल हुनुपर्ने ।
- ए.डि.बी.को ऋण सहयोग सन् २०१३ सम्म Extend हुनु पर्ने ।
- मेलम्ची उपत्यकामा स्थानिय स्तरमा विभिन्न माग राखी अवरोध खडा गर्ने गरेको हुदा जन सहभागितामा आधारित सामाजिक विकास कार्य संचालन गर्न प्रभावकारी संरचनाको गठन हुनु पर्ने साथै स्थानीय प्रशासन प्रभावकारी हुनु पर्ने ।
- आयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको निमित्त प्रस्तावित गठन आदेश स्वीकृत हुन पहल हुनुपर्ने ।

१०.५.४. आयोजनाको हालसम्मको उपलब्धी

१०.५.४.१. सुरुङ्ग निर्माण

- सुरुङ्ग निर्माणको लागि परामर्शदाता NORPLAN बाट डिजाईन, इस्टिमेट तथा दुई प्याकेजमा Bid Document तयार भएकोमा NORAD / SIDA को बहिरगमन पछि एउटै प्याकेज बनाई Bid Document Review हुनुका साथै ठेकेदार छनौट प्रकृत्यामा रहेको । सुरुङ्ग निर्माण सुपरिवेक्षण परामर्शदाताको नियुक्ति प्रकृत्या अन्तिम चरणमा पुगेको ।

१०.५.४.२. प्रवेश मार्ग निर्माण

- आयोजना निर्माण स्थलसम्म पुग्नको लागि आवश्यक प्रवेशमार्गहरू मध्ये मुख्य प्रवेश मार्गको १८ कि.मी. (मेलम्ची पुल बजार-टिम्बु खण्ड) मा ९ (नौ) वटा पुल सहित ग्राभेलिंग गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- चाखोला र नुवार खोलामा थप २ (दुई) वटा पुलको निर्माण कार्य भैरहेको ।
- सिन्धु तथा ग्याल्थुम एडिट/सुरुङ्ग प्रवेशमार्गको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
- सुन्दरीजल एडिट/सुरुङ्ग प्रवेश मार्ग निर्माण भैरहेको ।
- जोरपाटी-सुन्दरीजल सडक खण्डको स्तरोन्नती (पिच गर्ने कार्य) सम्पन्न भएको ।
- लामिडांडा-मेलम्ची पुल बजार खण्डको २२ कि. मि. सडक स्तरोन्नती गर्ने कार्य आ. ब. ०६४। ०६५ बाट सुरु गरिने लक्ष्य रहेको छ ।

१०.५.४.३. क्याम्प साईट निर्माण :

- मेलम्ची पुल बजार स्थित क्याम्प साईटको पहिलो चरणको (कार्यालय भवन २ सहित) १२ वटा भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ।
- दोश्रो चरणको निर्माण कार्य आगामी आ. ब. मा सुरु गरिने लक्ष्य रहेको ।

१०.५.४.४. सामाजिक उत्थान (SUP) तथा वातावरणिय कार्यक्रम :

- मेलम्ची खानेपानी आयोजनाबाट प्रभावित मेलम्ची उपत्यकाका १४ गा.वि.स. को लागि करिब रू. ४० करोड विनियोजन भएको र सो मध्येबाट हाल सामाजिक उत्थान कार्यक्रम (SUP) अन्तर्गत तपशिलका कार्यहरु भैरहेको ।

- आय आर्जन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम
- शैक्षिक कार्यक्रम
- स्वास्थ्य कार्यक्रम
- मध्यवर्ती क्षेत्र सुधार कार्यक्रम
- ग्रामीण बिद्युतिकरण कार्यक्रम

१०.५.४.५. पानी प्रशोधन केन्द्र

- पानी प्रशोधन केन्द्रको डिजाइन कार्य परामर्शदाता NJS Consult बाट सम्पन्न भएको ।
- पानी प्रशोधन केन्द्र निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने करीब २०० रोपनी जग्गा प्राप्त गर्ने कार्य भई अन्तिम चरणमा रहेको ।

१०.५.४.६. थोक बितरण प्रणाली

- थोक बितरण प्रणालीको डिजाइन कार्य परामर्शदाता Lahmeyer तथा Mott Macdonald बाट सम्पन्न भएकोमा सो को वैकल्पिक डिजाइनको लागि JBIC को Special Assistance for Project Implementation (SAPI) अन्तर्गत अध्ययन भई प्रतिवेदन प्राप्त भएको ।
- मनोहरा खानेपानी मुहानबाट प्राप्त पानी प्रयोग गरी काठमाण्डौको वानेश्वर स्थित सिमित क्षेत्र भित्र नमुनाको रूपमा Demonstration Project संचालन गर्ने उद्देश्य अनुरूप डिजाइन परामर्शदातृबाट अध्ययन भैरहेको ।

१०.५.४.७. जग्गा प्राप्ति तथा क्षतिपूर्ति

- आयोजना अन्तर्गत मेलम्ची तथा काठमाण्डौ उपत्यकामा निर्माण हुने विभिन्न संरचनाहरूको लागि आवश्यक २७६४ कित्ता मध्ये २३७५ कित्ताको मुआब्जा तथा क्षतिपूर्ति वितरण भईसकेको ।

१०.५.४.८. संस्थागत सुधार

- संस्थागत सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत काठमाण्डौ उपत्यका भित्र खानेपानीको व्यवस्थापन तथा सुधार गर्न तपशिलका कार्यहरू भएको :
 - काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड गठन भएको ।
 - काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड गठन भएको ।
 - खानेपानी महशुल निर्धारण आयोग गठन प्रकृत्यामा रहेको ।
 - काठमाण्डौ उपत्यकाको खानेपानी व्यवस्थापनको लागि Management Contractor (MC) नियुक्ति सम्बन्धमा निर्णय हुन बाँकि रहेको ।

१०.६. अधिकार सम्पन्न वाग्मती क्षेत्र ढल निर्माण सुधार आयोजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिति

क्र. स.	समस्याहरू	समस्याबाट सिर्जित असरहरू	समाधानका लागि हालसम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू	समाधानका लागि अब गर्नु पर्ने प्रयास	समाधानको प्रयास गर्ने जिम्मेवार निकाय	समाधानमा लाग्ने समयवधि
१	आयोजनाको गुरुयोजना अनुसार दोश्रो र तेश्रो चरणको कार्य सञ्चालन गर्न वजेटको व्यवस्था हुन नसकेको	वाग्मती नदीमा प्रदूषणमा वृद्धि, सरकारी जग्गा अतिक्रमण, अवैध वालुवा चोरी निकासी, वाग्मती नदीको वहाव क्षेत्र अतिक्रमण	सुन्दरीजलदेखि गोकर्णसम्म र तिलगंगादेखि मीनभवनसम्मका लागि कार्यक्रम तयार गरी भौ.यो. तथा नि.म मार्फत रा.यो.आ.मा पेश भएकोमा सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त भएको	अर्थ मन्त्रालय बाट थप निकासको सहमती प्राप्त हुन बाँकी	भौ.यो. तथा नि.म.	
२	आयोजनाले अधिग्रहण गरेको २२३ रोपनी जग्गा मध्ये ९५ रोपनीको क्षतीपूर्ती भैसकेको र बाँकी १२७ रोपनी जग्गाको मुआब्जा वितरणका लागि आवश्यक रकम निकासी हुन नसकेको	प्रभावित परिवारहरूबाट मुआब्जा उपलब्ध गराउन निरन्तर दवाव आई कार्य सञ्चालनमा बाधा परेका	मुआब्जाका वितरणको लागि रु. २ करोड प्रस्ताव गरी भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय मार्फत रा.यो.आ.मा पेश भई सैद्धान्तिक सहमति प्राप्त भएको	अर्थ मन्त्रालय बाट थप निकासको सहमती प्राप्त हुन बाँकी	भौ.यो. तथा नि.म.	
३	ढल निर्माण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिको अभाव	विभिन्न निकायबाट विभिन्न मापदण्डका आधारमा आफूखुसी ढल निर्माण कार्य भईरहेको	समितिबाट मन्त्रालयमा पटक पटक अनुरोध गरिएको	ढल निर्माण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति निर्माण गरी लागू गर्नुपर्ने	भौ.यो. तथा नि.म. तथा खा.पा तथा ढ.नि.वि.	
४	काठमाण्डौ उपत्यका नगर विकास समिति २०५० भाग २ को दफा ११ बमोजिम वाग्मती नदीको किनाराबाट २० मिटर छाडेर मात्र निर्माण गर्न पाउने व्यवस्था भएता पनि उक्त मापदण्ड विपरित कार्यहरू भैरहेको	अ.स.वा.क्षे.ढ नि. आ.का. तथा अ.स.को गुरुयोजना अनुसार कार्य सञ्चालन गर्न प्रत्यक्ष असर गरेको	सरोकारवालाहरूसंग नियमित छलफल गरी उक्त समस्या समाधान गर्न कार्यदल गठन गर्ने निर्णय भई कार्यान्वयनको प्रक्रियामा रहेको	भौ.यो तथा नि.म.ले अन्तर निकाय समन्वय गरी दिनु पर्ने	भौ.यो.तथा नि.म.	
५	निजी क्षेत्रबाट संचालित सेप्टिक टैंक सफा गर्ने	प्रशोधन केन्द्र संचालनमा बाधा	सम्बन्धीत सरोकारवालाहरूसंग	उल्लेखित प्रतिवेदनमा	कार्य योजनामा	

	ट्याङ्गरहरूले अनियन्त्रितरूपबाट विभिन्न ठाउँमा रहेका मंगाल वा सिधै नदीमा फ्याक्ने गरेको	नदी प्रदूषण नियन्त्रणमा कठिनाइ	छलफल गरी व्यवस्थित व्यवस्थापनका लागि अध्ययन गर्न UNDP/PPPUE लाई अनुरोध गरिएका	प्रस्तावित गरिने कार्ययोजना लागू गरिनु पर्ने	उल्लेख गरिए अनुसार	
६	अवैध वालुवा चोरी निकासी	महत्वपूर्ण संरचनाहरू जस्तै पुल, तटवन्धन आदिको सुरक्षामा प्रत्यक्ष असर परेको	नदीको किनारामा १/१ कि.मि.को दूरीमा सुरक्षा पोष्ट निर्माण गरी आवश्यक जनशक्ति तथा बजेटको लागि भौ.यो. तथा नि. म.मा पेश गरिएका	सुरक्षा पोष्टको लागि आवश्यक जनशक्ति तथा बजेट स्वीकृत हुनुपर्ने	समिति, प्रशासनिक निकायहरू आदि	१ वर्ष

१०.७. काठमाडौं उपत्यका नगर विकास समिति

सि. नं.	कार्यक्रम	प्रगति	समस्या र समाधान
१	आ.व. ०६२।६३ मा तयार भएको Detail Land Use Map लाई पाँच वटा न.पा. हरूसंग सहमति भए अनुसार नापी नक्सामा Detail Land Use Map तयार गर्ने ।	काठमाडौं उपत्यका भित्रका ५ वटै न.पा.हरूको Detail Land Use Map तयार गर्न छनौट भएका परामर्शदाताबाट प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्राप्त ।	यस कार्यक्रम का.म.न.पा., मेलम्ची खानेपानी विकास समिति र UN HABITAT समेतको साभेदारीमा काठमाडौं उपत्यकाका नगरपालिकाहरूको Satellite Image खरिद गरि Detail Digital Land Use Map तयार गर्ने कार्यको लागि कार्य क्षेत्र वृद्धि भएकोले प्रारम्भिक प्रतिवेदन मात्र प्राप्त भएको ।
२	नगर उन्मुख गा.वि.स. (सतुंगल, धर्मस्थली, टिकाथली र दधिकोट) हरूको एकीकृत दीर्घकालीन विकास अवधारणा तयार गर्ने ।	४ गा.वि.स. को दीर्घकालीन अवधारणा तयार गर्ने कार्य सम्पन्न ।	नभएको
३	उपत्यका भित्रको हनुमन्ते तथा खस्याङ खुसुङ नदीको दुवै क्षेत्रमा तथा अन्य २ क्षेत्रको गरी ३ ठाउँमा जग्गा विकास आयोजना संचालन गर्न सकिने क्षेत्रको कार्यक्रमको संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने।	३ स्थानको सम्भाव्यता अध्ययन कार्य सम्पन्न	नभएको
४	काठमाडौं उपत्यका भित्र संचालन भैसकेको कुलेश्वर तथा सैबु जग्गा विकास आयोजनाहरूको जनस्तरमा प्रभाव (Public Impact) बारे अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	जनस्तरमा प्रभाव (Public Impact) को प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य सम्पन्न ।	नभएको
५	मूल समितिको १०९ औं बैठकको निर्णयानुसार नयाँ कार्यालय भवन को Design Competition गरी Concept Design तयार गर्ने ।	Design Competition गरी Concept Design छान्ने कार्य सम्पन्न।	नभएको
६	का.म.न.पा.वडा नं. १७ इखापोखरीको संरक्षण गर्न Local Area Plan तयार गर्ने।	Local Area Plan तयार गर्ने कार्य सम्पन्न ।	नभएको
७	जग्गा विकास कार्यक्रम अन्तरगत जग्गा अधिग्रहण गरी मुआब्जा वितरण गर्ने।		माग प्राप्त हुन नसकेको

काठमाडौं उपत्यका नगर विकास योजना कार्यान्वयन समिति, काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर

१	निर्देशित जग्गा विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने :- क) जग्गा अधिग्रहण गरी मुआब्जा वितरण गर्ने । ख) प्रस्तावित बाटो खोल्ने तथा विकास गर्ने ।	६ स्थानमा जग्गा अधिग्रहण कार्य भएको १९.०४५ कि.मि. बाटो खोल्ने तथा विकास गर्ने कार्य सम्पन्न ।	
२	पर्ति जग्गा संरक्षण :- उपत्यकाको सार्वजनिक जमिनहरूको पहिचान गरी सो क्षेत्रको संरक्षण तथा सम्वर्धन गर्ने, पार्क विकास गर्न आवश्यकता अनुसार फेन्सिङ तथा रिटेनिङ्ग वाल लगाउने ।	काठमाडौं जिल्ला भित्रका ४५ वटा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण कार्य सम्पन्न ।	
३	ग्रीन बेल्ट संरक्षण :- चक्रपथको ग्रीन बेल्ट संरक्षण गरी पार्क विकास गर्ने ।	३७५ मि. ग्रीन बेल्ट संरक्षण गरी पार्क विकास गर्ने कार्य सम्पन्न ।	नभएको

१०.८. सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति

सि नं.	कार्यक्रम	प्रगति	समस्या र समाधान
१	सूचना तथा सन्चार मन्त्रालय भवन निर्माण	भवन निर्माण सम्पन्न भएको । सडक र पार्किङ्ग निर्माणको काम चालू अवस्थामा छ ।	Variation स्वीकृतमा अन्यौलताका कारण काम समयमा सम्पन्न हुन नसकेको । हाल काम चालू रहेको छ ।
२	अर्थ मन्त्रालय भवन निर्माण	भवन निर्माण काम चालू रहेको । भवन पश्चिम तर्फको जमिन तल्लाको छत ढलाइ सम्म सम्पन्न भएको ।	सस्थागत अन्यौलताले अपेक्षित प्रगती गर्न नसकिएको ।
३	स्थानिय विकास मन्त्रालय भवन निर्माण	डिजाइन, ड्रइङ्ग र स्टीमेटको काम सम्पन्न भएको ।	सस्थागत अन्यौलताले बजेट रकमान्तर हुन नसकि काम शुरूहुन नसकेको ।
४	राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको भवन तलाथप	तला थपको काम सम्पन्न भएको ।	

१०.८.१. कार्यक्रम ,प्रगति /समस्या र समाधान

- सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समिति कार्यालयको संस्थागत अन्यौलताका कारण आ.व. ०६३।६४मा सन्चालन हुनुपर्ने समिति अन्तर्गत स्वीकृत कार्यक्रम सन्चालन हुन सकेनन ।

१०.९. ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कोष विकास समिति



खानेपानी धारा

क्र. स.	समस्या	समस्याबाट सिर्जित असरहरू	समाधानका लागि हाल सम्म अवलम्बन गरिएका प्रयासहरू
१	Non Local Material को बजार भाऊ लगभग ३५% बृद्धि भएको कारणले आयोजनाको लागतमा अत्यधिक बृद्धि भएको ।	यसबाट करिब ७ मिलियन युएस. डलर नपुग हुने (funding Gap) देखिएको छ, जसबाट दोश्रो आयोजनाको निर्धारित लक्ष पुरा गर्न समस्या देखिएको ।	दातृ निकायहरू संग सर्म्पर्क समन्वय भैरहेको । आठौं समुहका करिब २३७ आयोजना संचालन गर्न नपुग हुने थप fund को लागि नेपाल सरकार संग अनुरोध गरेको ।

२	दोश्रो आयोजना संचालनको लागि दातृ संस्था डि.एफ.आई.डि. संग भएको पूर्व प्रतिवद्धता अनुरूपको अनुदान रकम छ मिलियन यु.एस. डलर प्राप्त हुने सम्बन्धमा अनिश्चतता देखिएको	यसबाट समितिले दोश्रो आयोजना अन्तर्गत लक्ष्य गरेका कार्यक्रमहरू पुरा गर्न नसकिने देखिएको ।	डि.एफ.आई.डि. बाट प्राप्त हुन नसकेकोले सो fund नेपाल सरकार संग माग गरिएको र आ.ब. २०६४र६५ को बजेट तर्जुमा गर्दा सो मध्ये १२५ करोड नेपाल सरकारबाट बजेट विनियोजन भइ सकेको छ । बाँकि रकम आगामि आ. ब. मा प्राप्त हुने जानकारी भएको ।
३	नेपाल सरकारबाट RWSS Sector M & E Unit को स्थापना भैसकेको तर सो Unit लाई पूर्ण Operationalize गर्न MIS SYSTEM स्थापना हुन नसकेको ।	यस सम्बन्धमा World Bank बाट सो कामको लागि सल्लाहकार नियुक्त गर्न August 31, 2007 को समय सिमा दिएको र सो कार्य हुन नसकेमा समिति लाई Problem Project बाट निस्कन समस्या पर्ने देखिएको ।	सो काम समयमै सम्पन्न गर्न मन्त्रालयको योजना महाशाखा तथा M & E Unit संग सम्पर्क भैरहेको ।
४	संस्था को निरन्तरता (Regular Institution) को निश्चितता नभएकोले दीर्घ कालिन योजना तयार पार्न कठिनाई भैरहेको ।	यसबाट संस्थाको दीर्घकालिन योजना तयार गर्न समस्या देखिएको तथा संस्थागत स्थायित्वको अभावमा कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च राख्न कठिनाई भैरहेको । Staff Retention मा समेत कठिनाई भैरहेको ।	यस संस्थालाई Regular Sector Institution बनाउने सन्दर्भमा छुट्टै ऐन तर्जुमा गर्ने तर्फ मन्त्रालयको पहलमा कार्य अधि बढाइएको छ ।

१०.१०. सडक बोर्ड नेपाल

१०.१०.१ समस्या

- सडक सम्बन्धी निकायहरू, विशेष गरी स्थानीय निकायहरू (जि.वि.स. तथा नगरपालिकाहरू) बाट निर्दिष्ट समयमा कार्यक्रमहरू प्राप्त नहुनाको कारण आ.ब. ०६३१६४ को लागि गरिनुपर्ने कार्य समयमा शुरूवात हुन नसकेको ।
- सडक सम्बन्धी निकायहरूबाट सडक बोर्ड निर्देशिकामा निर्दिष्ट गरिएको समयमा प्रगति तथा अन्य विवरण (Progress & Reporting) समयमा प्राप्त नहुनाको कारण को. ले. नि. का. बाट निकाशा लिन कठीनाई परेको ।
- सडक बोर्डको दस्तुर संकलन सम्बन्धी नियमावली अनुसार सडक बोर्डले सरल प्रकारले निकाशा प्राप्त गर्नुपर्ने कुरा उल्लेख भएतापनि सो अनुसार सुधार हुन बाँकि ।
- नेपाल सरकारले सडक बोर्डको Reform Process expedite गर्न विश्व बैंक समक्ष जाहेर गरेको प्रतिवद्धता अनुरूप प्रगति हुन नसकेको ।

१०.१०.२ सुधार

- सडक सम्बन्धी निकायहरू, विशेष गरी स्थानीय निकायहरू (जि.वि.स. तथा नगरपालिकाहरू) बाट निर्दिष्ट समयमा कार्यक्रमहरू प्राप्त हुने ब्यवस्थाको लागी स्थानिय बिकाश मन्त्रालयसंग समन्वय गरिनुपर्ने ।
- यो आ. ब. मा स्थानीय निकायहरू (जि.वि.स. तथा नगरपालिकाहरू) तर्फको बांडफांड स्विकृत भईसकेको छ ।
- सडक सम्बन्धी निकायहरूबाट सडक बोर्ड निर्देशिकामा निर्दिष्ट गरिएको समयमा प्रगति तथा अन्य विवरण (Progress & Reporting) पठाउने र प्राप्त गर्ने ब्यवस्था हुनुपर्ने ।
- अर्थ मन्त्रालयबाट सडक बोर्डलाई विनियोजित बजेट बिना कुनै रूकावट निकाशा गरिदिने ब्यवस्थाको लागि भौ.यो.तथा नि. मन्त्रालयले आवश्यक ब्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- यस विषयमा ध्यान दिईनुपर्ने ।
- User Charges केहि समायोजन भएको
- सडक मर्मत सम्भार लाई One Door प्रणालिमा ल्याउने पहल भएको

१०.११. नगर विकास कोष



नगर विकास कार्यक्रम अन्तर्गत निर्माण हुने भरतपुर वसपार्क

१०.११.१. हालका समस्याहरू

- शर्त सम्भौतानुसार आवश्यक पारस्परिक कोषको पर्याप्तता नभएको ।
- न.पा.मा जनप्रतिनिधीको अभाव ।
- स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट कार्यकारी अधिकृतको बारम्बार सरुवा ।
- तराईका जिल्लामा हाल लगानी हुन नसकेको ।
- साना शहरी खानेपानी र शहरी वातावरणीय सुधार आयोजनाहरूको लगानी खानेपानी विभाग र शहरी विकास विभागको प्रगतिमा भर पर्ने ।

१०.११.२. समस्या समाधानका लागि गरिएका प्रयास

- पारस्परिक कोषको लागि भौतिक योजना मन्त्रालय मार्फत आ.व. २०६४/६५ देखि व्यवस्था भएको ।

१०.१२. वीरेन्द्र अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र विकास समिति

क.सं.	समस्या	समाधानका लागि हाल सम्म अवलम्बन गरिएका प्रयास	समाधानका लागि अब गर्नु पर्ने प्रयास
१	केन्द्रमा जडित Plant तथा मेशीनरीहरूका Spare Parts स्थानीय र विदेशी बजारमा समेत नपाइने भै सकेको ।	केन्द्रमा जडित Plant तथा मेशीनरी हरूका केही Spare Parts केन्द्र निर्माण कार्यमा सम्मिलन एक चिनिया कम्पनी संग गत आ.व.मा L.C. मार्फत खरिद गरी मर्मत संभार भएको ।	दीर्घकालिन हिसावले समस्या समाधान गर्न उपकरणहरू नै परिवर्तन गर्नु पर्ने
२	सबै कर्मचारीहरू अस्थायी रूपमा कार्यरत रहेका कारण : क) सेवाको असुरक्षाको कारण कर्मचारीको मनोबल उच्च हुन नसकेको । ख) अनुभवी दक्ष प्राविधिक कर्मचारीहरू सुरक्षित नोकरीको खोजीमा अन्यत्र जाने क्रम बढेको ।	विद्यमान कर्मचारी सेवा शर्त निमावलीमा पदपूर्तिको स्थायी प्रकृयाको लागि नियममा संशोधनको कार्य भैरहेको	कार्यरत अनुभवी कर्मचारीहरूको हितलाई समेत ध्यानमा राखी स्थायी पदपूर्तिको प्रकृया थालनी गर्नुपर्ने ।
३	केन्द्रमा हाल मुख्यतः ब्यापारिक प्रदर्शनी (Trade Show) हरू आयोजना हुने गरेको र भवन तथा हलहरूको निर्माण यस उद्देश्यको लागि नभएको ।	यस्ता कार्यका लागि एक प्रदर्शनी हलको आवश्यकता महशुस भई केन्द्रको मुख्य भवनपछाडिको खाली जमीन (चौर क्षेत्र) मा प्रदर्शनी हल निर्माण गर्ने Conceptual Drawing तयार भै थप कारवाही भैरहेको ।	यस केन्द्रको निर्माण कार्य चीन सरकारको सहयोगमा भएकोले प्रस्तावित भवन निर्माण गर्न समेत सो राष्ट्र संग नै अनुरोध गर्न उपयुक्त हुने ।
४	केन्द्रले चर्चेको जग्गा मध्ये १२६-१-१-३ जग्गा साविक बानेश्वर ब्यारेकको नाममा रहेकोले सम्पूर्ण जग्गाको स्वामित्व केन्द्रको नाममा कायम हुन	केन्द्रको नाममा उक्त जग्गा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय मार्फत नेपाली सेनाको प्रवन्धरथी विभाग (स्थपति) मा पत्राचार भैरहेको ।	प्रयास जारी राख्ने ।
५	शान्ति सम्झौता कार्यान्वयनको सन्दर्भमा खटिएको संयुक्त राष्ट्रसङ्घ UNMIN को कार्यालय सञ्चालनमा आएपछि केन्द्रबाट उपलब्ध गराईएका सेवा सुविधाहरू (A/C, विद्युत, पानी आदि) वापत सो कार्यालय बाट हाल सम्म कुनै रकम भुक्तानी नभएको	कार्यालय स्थापना पश्चात केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक र UNMIN प्रतिनिधि बीच समय समयमा बैठक बसी सेवा लिने दिने विषयमा सहमति भए पनि सेवा शुल्क रकम व्यहोर्ने विषयमा सहमति हुन नसकेको ।	UNMIN कार्यालय यस केन्द्रमा राख्ने विषयमा सुझाव पेश गर्न गठित संयुक्त कार्यदलको सुझाव अनुसार सेवा सुविधाहरू (A/C, विद्युत, पानी आदि) वापत को रकम दिलाउन पहलहुनु पर्ने । संयुक्त राष्ट्रसङ्घ र नेपाल सरकार बीच हुने SOMA सम्झौतामा समेत कार्यदल को सुझाव समावेश हुनु पर्ने

आ .व. २०६४।६५ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित मुख्य मुख्य नीति तथा कार्यक्रम

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	नीति कार्यक्रम	कार्यान्वयन गर्ने निकाय		सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि	प्रगति विवरण
		मुख्य निकाय	सहयोगी निकाय		
१७	माओवादी लडाकुहरूको शिविर व्यवस्थापन, समायोजन एवं पुर्नस्थापन गर्ने, नेपाली सेनाको लोकतान्त्रिकीकरण गर्ने, स्वर्गीय राजा वीरेन्द्र र निजका परिवारको सम्पति राष्ट्रहितमा प्रयोग गर्ने र राजदरवारको सम्पति राष्ट्रियकरण गर्ने सरकारको नीतिलाई समयवद्ध रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।	शान्ति तथा पुनः निर्माण मन्त्रालय	भौ.यो. तथा नि. मन्त्रालय		
२२	अन्तरिम व्यवस्थापिका-संसदको नयाँ भवनको विस्तृत इन्जिनियरिङको कार्य शुरू गरिनेछ । संसदको सुदृढिकरण लगायतका कामका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।	सिंहदरवार सचिवालय पुनःनिर्माण समिति	भौ.यो. तथा नि. मन्त्रालय		
५१	तराई विकास कार्यक्रम अन्तर्गत प्रथम चरणमा अगामी आर्थिक वर्ष देखि भापा, मोरङ, सप्तरी, सिरहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, बारा, रूपन्देही, कपिलबस्तु, बाँके, बर्दिया र कैलालीको हुलाकी एवं अन्य सहायक मार्ग गरी ५९१ कि.मी. सडकको निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
५२	सडक सुविधा नपुगेका सवै जिल्ला सदरमुकामहरूमा तीन वर्ष भित्रमा मोटर बाटो पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ । यस अनुरूप अगामी तीन महिना भित्र जाजरकोटको सदरमुकाममा मोटर बाटो पुग्नेछ । संखुवासभा, भोजपुर, खोटाङ, सोलुखुम्बु र मुस्ताङ जिल्ला सदरमुकामहरूमा आगामी आर्थिक वर्षभित्र मोटरबाटो पुऱ्याइनेछ । बाजुरा, मनाङ र हुम्लाको निर्माणाधिन सडकलाई निरन्तरता दिइनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	

	डोल्पा र मुगु जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकको काम प्रारम्भ गरिनेछ ।				
५३	देशका विभिन्न भुभागमा क्षेत्रीय महत्व राख्ने सडकहरूको विकास गरी राष्ट्रिय यातायात सञ्जाल विस्तार गरिनेछ । पूर्वीमहाभारत क्षेत्रको राँके-रवी-बुधवारे-भेडेटार सडक र चुरेक्षेत्रको चतरा-गाईघाट-कटारी-सिन्धुली-हेटौडा सडकको स्तरोन्नती एवं निर्माण कार्य गरिदै लगिनेछ । मध्यमाञ्चलको गल्छी-त्रिशुली-स्याफुबेसी- रसुवागढी सडक निर्माण एवं स्तरोन्नतीको कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । गोरखा-बारपाक एवं भच्चेक-सिरानाडाँडा सडकको निर्माण कार्य अधि बढाइनेछ । पश्चिमाञ्चलका महत्वपूर्ण उपत्यका एवं सांस्कृतिक क्षेत्रहरूलाई सडक सञ्जालहरूमा आवद्ध गर्न सक्ने कालीगण्डकी कोरीडोरको रेखाङ्कन एवं निर्माण गरिदै लगिनेछ । बागलुङ्ग-बुर्तिवाङ्ग सडकको स्तरोन्नती कार्य गरिनेछ । कर्णाली क्षेत्रको थप पूर्वाधार विकासका लागि कर्णाली कोरीडोको रेखाङ्कन एवं ट्रयाक खोल्ने कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । त्यस्तै, मध्यपश्चिमाञ्चलको घोराही-नुवागाँउ-तिला-घर्तीगाँउ मुसीकोट मार्गको काम अगाडि बढाउन बजेट व्यवस्था गरेको छु । सुदूरपश्चिमाञ्चलको ब्रह्मदेवमण्डी-जोगबुढा-दार्चुला-टिङ्गर सडकको बाँकी खण्डको निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
५४	पूर्वमा पाँचथर जिल्लाको च्याङथापुदेखि पश्चिममा बैतडी जिल्लाको भुलाघाट जोड्ने मध्य पहाडी राजमार्गका बाँकी खण्डहरूको निर्माण कार्य चरणबद्ध रूपमा ५ वर्ष भित्र सम्पन्न गर्ने गरी अगामी वर्ष विस्तृत रेखाङ्कनका साथै निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । जनसहभागिता जुटाई यस कार्यलाई अभियान रूपमा निर्माण गरिनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
५५	सडकको स्तरोन्नती कार्यक्रम अर्न्तगत चन्द्रनिगाहपुर-गौर, बेलवारी-चोहर्वा, विराटनगर-रङ्गेली -बरदङ्ग-उर्लावारी ,दमक-गौरीगञ्ज,भालुभाङ्ग-प्यूठान, साँफेबगर-मंगलसेन, अमिलियन-तुल्सीपुर-सल्यान र चकचके-लिवाङ्ग कालोपत्रे कार्य शुरू गरिनेछ । फिदिम -ताप्लेजङ्ग ,तामाकोशी-मन्थली-खुर्कोट ढल्केवार -जनकपुर , खोडुपे -बभ्ना ,सुर्खेत -कालिकोट ,वैतडी -सतवाँभ-गोकुलेश्वर,-सुनकोशी-ओखलढुङ्ग र बसन्तपुर तेह्रथुम -म्याङ्गलुङ्ग सडकको				

	स्त्रोन्नति कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।				
५६	उपत्यकाभित्रको अत्याधिक सवारी चाप हुने स्थानहरूमा यातयात व्यवस्थालाई सुव्यवस्थित गर्न सोल्टीमोड-कलकी-नागदुङ्गा सडक चौडा गरिनेछ । कलकी कलकी वाइपास र चावहिल र चोक वाइपासको लागि चक्रपथ गल्फकोर्स वा गल्फकोर्स वाग्मती सडक निर्माण गरिनेछ । वाग्मती करिडोर , र विष्णुमति करिडोर, धोबीखोल करिडोर, र विष्णुमती करिडोर सडक निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
५७	काठमाडौं जोड्ने छोटो बैकल्पिक राजमार्ग निर्माण गरी ढुवानी लागत कम गर्न काठमाडौंलाई तराइसँग जोड्ने छोटो दूरीको उतर-दक्षिण फास्ट ट्रयाक सडकको संभाव्यता अध्ययन र रेखाङ्कनको कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
५८	पथलैया-वीरगंज सुख्खा बन्दरगाहसम्मको औद्योगिक करिडोर र सुनौली-परासी सडक खण्डको निर्माण कार्य चालु रहनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
५९	निर्माण कार्य भइसकेका सडकहरूको नियमित, पटके र आवधिक मर्मतका लागि आवश्यक श्रोतको प्रत्याभूति दिन सडक बोर्डमा जाने बजेटमा दोब्बर भन्दा बढी वृद्धि गरेको छु ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
६०	प्रमुख राजमार्गहरू र सहायक मार्गहरूमा पर्ने ३० वटा निर्माणाधिन पुलहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ । बाँकी पुलहरू निर्माण कार्य जारी राखिनेछ । मेची पुल र राजापुर पुल निर्माणको अध्ययन गरी प्रारम्भिक कार्य शुरू गरिनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी निरन्तर	
७३	व्यवस्थित आवास विकासको प्रवर्द्धन र आवास तथा जग्गा विकास कार्यक्रममा निजी क्षेत्रको लागानी प्रवर्द्धन गर्न राष्ट्रिय आवास नीति, २०५३ लाई परिमार्जन गरिनेछ । व्यवस्थित आवासगृहहरू निर्माण गर्ने कम्पनीहरूलाई सोही प्रयोजनमा ५ वर्षभित्र उपयोगमा ल्याउने शर्तमा जग्गाको हदबन्दी नलाग्ने व्यवस्था गरिनेछ । लिजहोल्ड सम्पतिको कारोवार सहज गराउन आवश्यक नीति तर्जुमा गरिनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय	कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय	२०६४ पौष मसान्त	

७४.	छरिएर रहेका वस्तीहरूलाई एकत्रित गरी भौतिक सुविधा प्रदान गर्ने हेतुले यस वर्ष अध्ययन सम्पन्न भएका हुम्ला र कालीकोट जिल्लाका केही स्थानहरूमा घनाबस्ती विकास गर्न पूर्वाधार निर्माण काम शुरू गरिनेछ । अगामी वर्ष प्यूठान र म्याग्दी जिल्लामा घनाबस्ती विकासको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		२०६४ असार मसान्त	
७५.	अव्यवस्थित रूपमा बढ्दै गएको शहरीकरणले त्यस्ता अव्यवस्थित क्षेत्रमा थप पूर्वाधार विकास गर्नका लागि जग्गा प्राप्त गर्न कठिन भएको छ । जग्गाको मुआब्जा दिई सडक, ढल जस्ता पूर्वाधार विकास गर्न सरकारको श्रोतले धान्न नसक्ने अवस्था छ । त्यसैले, शहरी क्षेत्र विकासका लागि पूर्वाधार विकासको कारणबाट वृद्ध हुने लाभको केही अंश त्यस्तो लाभ पाउने जनताले व्यहोर्नुपर्ने व्यवस्था गर्ने गरी जग्गा विकास तथा अधिग्रहण नीति ल्याइनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		२०६४ पौष मसान्त	
७६.	सुनसरीको इटहरी र कैलालीको अत्तरिया क्षेत्रको एकीकृत शहरी विकासको भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छ । विराटनगरमा चक्रपथ निर्माण प्रारम्भ गर्नका साथै व्यवस्थित शहरी विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । काठमाडौंमा बाहिरी चक्रपथको निर्माणको प्रारम्भिक कार्य पूरा गरिनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		२०६४ असार मसान्त	
१५४.	मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको कार्यान्वयनलाई अगाडी बढाइनेछ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी	
१५५.	विराटनगर खानेपानी आपूर्तिमा सुधार ल्याउन प्रणाली मर्मत सम्भार र नयाँ श्रोतबाट थप खानेपानी आपूर्ति गर्न आवश्यक बजेट छुट्याइएको छ ॥	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी	
१५६	भापा, मोरङ महोत्तरी, चितवन, बाँके, बर्दिया र दाङमा खानेपानीका लागि प्रयोग हुने ३ लाख ५० हजार स्यालो ट्यूबवलेलमा आर्सेनिक परिक्षण सम्पन्न गरिने छ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी	
१७३	प्रस्तुत बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि मन्त्रालय स्तरमा सम्बन्धित मन्त्रीको अध्यक्षतामा महिनाको ७ गते अनिवार्य रूपमा प्रगति समिक्षा गर्ने र प्रत्येक दुई महिना अर्थ मन्त्रालयमा सबै सम्बन्धित सचिवहरूको सहभागितामा अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने व्यवस्थालाई आगामी वर्ष पनि निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाइएको छ ।	भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय		वर्षभरी	

१७४	सबै मन्त्रालय तथा सवैधानिक निकायहरूले आ आफ्नो वार्षिक कार्यक्रम र योजना श्रावण महिना भित्र सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । प्रथम चौमासिक अवधिभित्रै कार्यक्रम स्वीकृत गरी कार्य आदेश दिने व्यवस्था मिलाएको छ । प्रत्येक मन्त्रालयले आफ्नो वार्षिक प्रगति तथा वित्तीय विवरण आर्थिक वर्ष सकिएको चार महिनाभित्र प्रकाशित गर्नुपर्ने व्यवस्था अनिवार्य गरिनेछ ।	सबै मन्त्रालय		२०६४ श्रावण	
१७५	खर्च गर्ने निकायमा श्रावण १५ गते भित्र स्वीकृत कार्यक्रम र अख्तियारी पुर्नपने व्यवस्थालाई अनिवार्य गराइएको छ । स्थानीय नियकाहरूमा जाने निःशर्त अनुदानको अख्तियारी श्रावण ७ गतेभित्र अर्थ मन्त्रालयबाट सिधै पठाइनेछ । र कर्णाली अन्चल र बाजुरा जिल्लामा जाने पूँजीगत बजेट अर्को वर्षको कार्तिक मसान्तमा मात्र फ्रि जगने व्यवस्था गरिएको छ ।	अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, सबै मन्त्रालय			

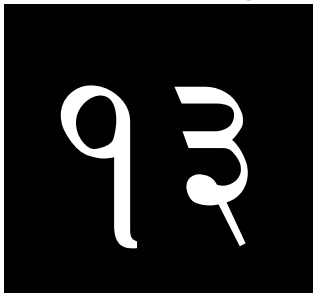
मन्त्रालय स्तर विकास समस्या समाधान समितिको बैठकको निर्णय

मिति २०६४।१। ६ र ९ गते मा. भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्री हिसिला यमिज्यूको अध्यक्षतामा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूको आ.व. २०६४।६५ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित बुंदा नं. १७३ को प्रगति समीक्षा (आ.व. ०६३।६४ को विकास कार्यक्रम सम्बन्धी प्रगति, समस्या तथा निराकरण समीक्षा समेत र मन्त्रालय स्तर विकास समस्या समाधान समितिको बैठक बसी देहाय बमोजिमको निर्णय भयो ।

१. काठमाडौंको सडक अन्तर्गत पर्ने सोल्टीमोड-कलंकी-नागढुङ्गा र अन्य सडकहरू (बागमती करिडर, धोबीखोला करिडर, विष्णुमति करिडर, कलंकी वाइपास, चाहविल वाइपास)को कार्ययोजना एकमुष्ट पेश गरिएकोमा सोलाई सच्याइ छुट्टाछुट्टै पठाउने ।
२. Sub regional Road Project को मुआब्जाको लागि आवश्यक रकम ३० करोड आवश्यक पर्ने र सो रकम योजनाको निर्माण कार्यमा उपलब्ध नहुँदा असर पर्ने हुँदा सो को व्यवस्था यथाशीघ्र हुन अर्थ मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने ।
३. सडक बोर्ड ऐन भाद्र महिनाभित्र मन्त्रीपरिषदमा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउने र सो बोर्डको कर्मचारीहरूको Turn Over घटाई पेशाप्रति स्थायित्व राख्न तलब भत्ता वृद्धि गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
४. छिन्चु-जाजरकोट सडकको निर्माण कार्य तदारूकताका साथ सम्पन्न गरी अगामी असोज मसान्तभित्र जाजरकोटमा ट्रयाक (Track) खोली गाडी पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउने ।
५. Land Pooling को Counter part fund शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागमा व्यवस्था गरी सो को Norms अनुसार काम गर्ने । त्यसको लागि शहरी विकास नीतिलाई आधार बनाउने ।
६. घरजग्गा व्यवसाय कारोबार ऐनलाई चाडो अगाडि बढाएर सोही अनुरूप कार्य गर्ने ।
७. सोह्रखुट्टे चोक सुधार सम्बन्धी बजेट अपर्याप्त भएको हुँदा अर्थ मन्त्रालयको सहमती लिएर प्रारम्भिक काम गर्ने र पछि रकमान्तर गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
८. अत्यधिक संख्यामा नगर विकास समितिहरूको गठन भएकोले सदस्य सचिव तोकी सो समितिमा प्राविधिक इन्जिनियर खटाउने र आवश्यक Logistics को व्यवस्था मिलाउने ।
९. माओवादी जनसेना बस्ने शिवीरमा खानेपानीको लागि बनाइएका स्ट्रक्चरहरू (Structure) वर्षातको बाढीले लगेको हुँदा निर्माण गर्न लाग्ने रकम शान्तिकोषबाट उपलब्ध गराउन शान्ति तथा पूनःनिर्माण मन्त्रालय मार्फत अनुरोध पठाउने ।
१०. खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रमा समन्वय सम्बन्धी समस्या रहेको हुँदा समन्वयको लागि मन्त्रालयले पहल गर्ने ।
११. खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रको प्रभावकारी समन्वय र कार्यान्वयनको लागि छाता ऐन (Umbrella Act) यथाशीघ्र बनाउने ।
१२. ढल सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिको मस्यौदालाई यथाशीघ्र अन्तिम रूप दिनको लागि कार्यशाला, गोष्ठीको आयोजना गर्ने ।

१३. मेलम्ची खानेपानी आयोजना द्रुतगतिमा संचालन गर्न कार्यक्षमता र शैलीमा उपयुक्त परिवर्तन गरी छिटो छरितो ढंगले सम्पन्न गर्ने ।
१४. एकीकृत बागमती सभ्यता अनुरूप सम्बन्धित सरोकारवाला सबैले सहकार्य गर्नुपर्ने ।
१५. स्थानीय विकास मन्त्रालय र यस मन्त्रालयका माननीय मन्त्रीज्यू र सचिवज्यूको बैठक बसी बागमतीमा Solid waste फाल्न नदिन व्यवस्था मिलाउने ।
१६. सिंहदरवार सचिवालय पुनः निर्माण समितिले स्थानीय विकास मन्त्रालयको भवन निर्माण गर्न लागेको जग्गामा हाल राष्ट्रिय सर्तकता केन्द्र रहेकोले सो सर्तकता केन्द्रलाई स्थानान्तरण गर्नका लागि राष्ट्रिय समस्या समाधान समितिमा पेश गर्ने ।
१७. वीरेन्द्र अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र (BICC) को नाम परिवर्तन गर्ने सन्दर्भमा ३/४ दिनभित्रमा नै समितिको बैठक राखी निर्णय गर्ने । BICC को कार्यालयले चर्चेको जग्गा हालसम्म पनि नेपाली सेनाको नाममा रहेको हुँदा तत्काल नामसारी गर्न यस मन्त्रालयमा फाइल पेश गर्ने र UNMIN ले प्रयोग गरिरहेको पानी, विजुली र एयरकन्डिसन आदिको महसुल सम्बन्धमा कारवाही अगाडि बढाउन मन्त्रालयसँग BICC ले पहल गर्ने ।
१८. एन.सि.सि.एन. (NCCN) र नेपिकन (NEPICON) लाई अर्थमन्त्रालयसँग छलफल गरी उनीहरूको भावी अवस्था बारे निक्कैल गर्ने । नेपिकनले विभिन्न निकायबाट पाउनुपर्ने भुक्तानीको कारवाही अगाडि बढाउने र यस मन्त्रालयले यथाशीघ्र भुक्तानी हुने व्यवस्थाको लागि पहल गर्ने ।

संस्थागत सुधार



संस्थागत सुधारका कार्यक्रम

१३.१ अवधारणात्मक रूपरेखा

यो संस्थागत सुधार कार्यक्रमको रूप रेखा श्री पूर्ण कडरिया, सचिव, भौतिक योजना तथा निर्माण मंत्रालय, ले मिति २०६४ असार २६ गते आयोजना गरिएको सचिव बैठकमा पेश गर्नु भएको थियो ।

संस्थागत सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न विषयहरू समेटिने छन् :

- निर्माण कार्यको लागत अनुमानको नर्म्स परिमार्जन गर्ने ।
- वस्तु, सेवा तथा सिभिल निर्माण कार्यको खरीद प्रक्रियामा एक रूपता कायम गर्ने ।
- निर्माण कार्यको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- निर्माण कार्यको गुणस्तर कायम गर्ने ।
- आन्तरिक व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरूस्त बनाउने ।

१३.१.१. निर्माण कार्यको लागत अनुमानको नर्म्स परिमार्जन गर्ने

सवाल (Issue)

करीव २० वर्ष अघि तयार गरिएको नर्म्स प्रायः मानव श्रममा आधारित भएको र हाल केही वर्ष यता मेशिन र उपकरणको प्रयोग बढी रहेको सन्दर्भमा सो नर्म्सलाई परिमार्जन गर्नु आवश्यक भएको छ ।

प्रस्तावित कार्य

स्थानीय विकास, जलस्रोत, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय तथा त्रिभुवन विश्वविद्यालयका विज्ञहरूको कार्यदल गठन गरी प्रचलित नर्म्सलाई परिमार्जन गर्ने ।

नोट : सडक निर्माण कार्यको परिमार्जित नर्म्स हालै मात्र स्वीकृत भएको छ ।

काम सम्पन्न गर्ने अवधि - ६ महिना

१३.१.१.२. वस्तु, सेवा तथा सिभिल निर्माण कार्यको खरीद प्रक्रियामा एक रूपता कायम गर्ने ।

सवाल (Issue)

विभिन्न मन्त्रालयहरूबाट भइरहेका सार्वजनिक निर्माण कार्य, परामर्श सेवा तथा वस्तु खरीद कार्यमा स्पेशिफिकेशन, RFP Document, Evaluation Criteria, Contract Agreement आदिमा एक रूपता कायम नभएकोले म.ले.प.ले वेरुजु कायम गरेको र खरीद कार्य त्रुटीपूर्ण हुने गरेको छ ।

प्रस्तावित कार्य

उपरोक्त विषयमा मौजूदा सार्वजनिक निर्माण निर्देशिकालाई पुनरावलोकन गरी सार्वजनिक खरीद ऐनको मर्म र भावना अनुकूल हुने गरी दस्तावेज तयार गर्ने ।

काम सम्पन्न गर्ने अवधि - ६ महिना

१३.१.१.३. निर्माण कार्यको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने ।

सवाल(Issue)

निर्माण कार्य वा परामर्श सेवा खरीद गरी सकेपछि सो कार्यको व्यवस्थापन गर्दा आइपर्ने विभिन्न परिस्थितिको सामना गर्न स्पष्ट कार्य नीति र मापदण्ड नहुँदा कार्यालय पिच्छे फरक फरक निर्णय हुने गरेको र आयोजना प्रमुखहरूले आफू खुशी निर्णय गर्ने गरेको ।

प्रस्तावित कार्य

मूल्य वृद्धि, भेरिएशन अर्डर, डिजाइन परिवर्तन, कन्टिन्जेन्सी रकम खर्च गर्ने, दावी भुक्तानी, म्याद थप आदि विषयमा निर्णय गर्दा स्पष्ट आधार तथा मापदण्ड तयार गर्ने ।

समय अवधि - ६ महिना

१३.१.१.४. निर्माण कार्यको गुणस्तर कायम गर्ने ।

सवाल (Issue)

वैज्ञानिक परीक्षण पद्धति, असल निर्माण विधि (Good Construction Practice) को अभाव, सुपरभिजनको कमी, वदनियतपूर्ण कार्य वा लापरवाहीले गर्दा निर्माण कार्यमा तोकिएको गुणस्तर कायम हुन सकेको छैन ।

प्रस्तावित कार्य

- निर्माण व्यवस्थापन दिग्दर्शन तयार गरी, साइट सुपरभाइजर र निर्माण व्यवसायीलाई उपलब्ध गराउने ।
- निर्माण कार्यको आकस्मिक अनुगमन, प्राविधिक लेखापरीक्षण कार्यलाई नियमित रूपमा गर्ने ।
- आयोजना प्रमुखहरूको पदस्थापन र सरुवा उपयुक्त समयमा मात्र गर्ने पद्धतिको विकास गर्ने ।
- उत्कृष्ट आयोजना प्रमुखहरूलाई पुरस्कृत गर्ने ।

समय अवधि - ३ महिना

१३.१.१.५. आन्तरिक व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरूस्त बनाउने ।

सवाल (Issue)

कार्यालयको भौतिक वातावरण, कर्मचारीहरूको न्यूनतम आवश्यकता तथा कार्य पद्धतिमा आधुनिकीकरण हुन नसक्दा कर्मचारीहरूको मनोबल गिरेको र त्यसको प्रत्यक्ष असर सेवाग्राहीलाई परेको ।

प्रस्तावित कार्य

- महाशाखाहरूको स्पष्ट कार्य विवरण तयार गर्ने ।
- भौतिक वातावरण सुधार गर्न House Keeping Committee को व्यवस्था गर्ने ।
- कर्मचारीहरूलाई विदेश वा स्वदेशमा तालीममा मनोनयन गर्न “मनोनयन समिति” गठन गर्ने ।
- टिप्पणी प्रक्रियालाई छोटो बनाउने ।

काम सम्पन्न गर्ने अवधि - १ महिना

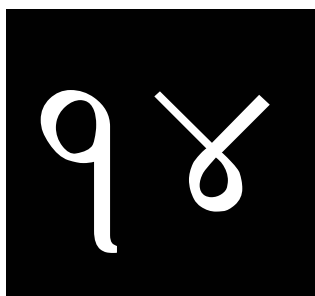
१३.२ कार्यक्रमहरू

MFDR- Managing for Development Results

विकास निर्माण प्रक्रियालाई परिणाममुखी बनाउन विगत देखि धेरै प्रयासहरू हुदै आएका छन् । त्यसको पछिल्लो कडीको रूपमा MfDR को प्रयोग भैरहेको छ । आर्थिक तथा सामाजिक विकासको लागि संचालन गरिने विकास कार्यक्रमहरू र आयोजनाहरू नतिजामुखी हुनुपर्दछ । प्राप्त गर्न खोजेको नतिजाको लागि आवश्यक श्रोत र साधन र कार्यपद्धति समेतको प्रयोग गरी विभिन्न कार्यहरू गरिने र त्यस्ता कार्यहरूबाट निश्चित नतिजा हासिल गर्नुपर्ने भएकोले लक्षित कुरा प्राप्त गर्नको लागि MfDR को सोच प्रयोग गरिनेछ । यसले उपलब्ध श्रोत, साधन कार्यपद्धति र संगठनात्मक क्षमता आदि विभिन्न पक्षलाई समुचित संयोजन गरी लक्ष्य प्राप्ति स्पष्ट रूपमा निर्देशित गर्दछ ।

एसीयाली विकास बैंकको सहयोगमा यस मन्त्रालयमा RETA 6306: Main Streaming Managing for Development Results in support of Poverty Reduction in South Asia अन्तर्गत गत अगस्त २००७ मा एउटा कार्यशाला आयोजना गरिएको थियो, जसमा यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सबै निकायको सहभागिता थियो । सो कार्यशालाबाट प्राप्त अवधारणा अनुरूप उक्त कार्य गर्न यस मन्त्रालयको योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखाका सहसचिवज्यूको संयोजकत्वमा एउटा Task Force गठन गरिएको छ । उक्त Task Force Team लाई MfDR सम्बन्धमा तालिम दिई यस मन्त्रालयको Logical Frame Work तथा Results chain तयार भै सकेको छ । उक्त Logical Frame Work तथा Results Chain मा यस मन्त्रालयको कार्यपद्धति स्पष्ट रूपमा व्याख्या गरिएको छ । यस मन्त्रालयबाट संपादन गरीने कार्यमा उक्त Logical Frame Work तथा Results Chain को सहयोगले सम्बन्धित सबै पदाधिकारीले आ-आफ्नो कार्य छिटो छरितो र प्रभावकारी रूपमा कार्य संपादन हुनेछ भन्ने आशा गरिएको छ ।

वैदेशिक सहयोग



वैदेशिक सहयोगमा संचालित मुख्य कार्यक्रमहरु / आयोजनाहरु

१४.१ सडक विभाग र अन्तर्गतका आयोजनाहरुको विवरण

क्र.सं.	दातृ संस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	स्थान	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	कैफियत
१	विश्व बैंक	रोड मेण्टेनेन्स एण्ड डेभलपमेण्ट प्रोजेक्ट	सुर्खेत-कालिकोट-जुम्ला, गोरूसिङ्गे-सन्धिखर्क, छिञ्चु-जाजरकोट, सांफेवगर-मंगलसेन, मार्तडी, चमेलिया-दाचुला, हर्थोकतम्घास सडकको नवनिर्माण तथा रिह्याबिलिटेशन तथा आवधिक मर्मत सम्भार	२१ फेब्रुअरी २०००	३० जुन २००७	SDR ४०,१००,०००	योजना सम्पन्न
		रोड सेक्टर डेभलपमेण्ट प्रोजेक्ट	सुर्खेत-कालिकोट, तल्लो डुङ्गेश्वर-दैलेख, भुलाघाट-बैतडी-गोकुलेश्वर, खोडपे-बभाङ्ग सडक स्तरोन्नती तथा केही सडकको आवधिक मर्मत सम्भार	१२ अप्रिल २००७	३० जुन २०१२	SDR ४०,१००,०००	
२	जापान/जाईका	बनेपा-सिन्धुली-बर्दिवास सडक योजना	बनेपा-सिन्धुली-बर्दिवास सडक	आ.व.०५३/५४	आ.व.०६७/६८	११ अर्ब नेपाली रुपैया	
		काठमाण्डौ-भक्तपुर सडक विस्तार योजना	अरनिको राजमार्ग अन्तरगत काठमाण्डौ-भक्तपुर सडक विस्तार गर्ने काम	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६८/६९	१ अर्ब ३३ करोड ५९ लाख नेपाली रुपैया	
३	बेलायत/डि.एफ.आई.डि.	हिले-भोजपुर सडक योजना	हिले-लेगुवाघाट-भोजपुर	आ.व.०५८/५९	आ.व.०६४/६५	९९ करोड ७२ लाख २५ हजार नेपाली रुपैया	
		बसन्तपुर-म्याङ्गलुङ सडक योजना RAP	बसन्तपुर देखी म्यागलुङ्ग सम्म	आ.व.०६२/६३	आ.व.०६४/६५	१२ करोड ८८ लाख ६५ हजार नेपाली रुपैया	
४	चीन	स्याफुवेशी-रसुवागढी सडक योजना	स्याफुवेशी वाट रसुवागढी सम्म १६ कि.मी. लम्वाई र साना ठुला गरि ११ वटा पुल निर्माण गर्नु पर्ने	आ.व.०६१/६२	आ.व.०६६/६७	१ अर्ब ५६ करोड ३८ लाख २५ हजार नेपाली रुपैया	निर्माण कार्य सुरू हुन बाँकी

५	भारत	महेन्द्रनगर-टनकपुर लिङ्ग रोड	महेन्द्रनगर देखी टनकपुर सम्म जम्मा १४ कि.मी सडक निर्माण	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६८/६९	४४ करोड ४४ लाख ४ हजार नेपाली रूपैया	निर्माण कार्य सुरु हुन बाँकी
		राप्ती राजमार्ग (अमिलीया-तुलसीपुर-सल्यान कालोपत्रे)	दाङ्ग र सल्यान	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६६/६७	५१७४००००	
		सुर्खेत-रानीमत्ता-दैलेख स्तरोन्नती	सुर्खेत र दैलेख	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६६/६७	३८,९७०,०००	
		सांफेवगर-मार्तडी सडक	अछाम र बाजुरा	आ.व.०५३/५४	आ.व.०६५/६६	७६६,४५७,०००	
		सांफेवगर-मंगलसेन कालोपत्रे	अछाम	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६६/६७	३१३,८००,०००	
		तराई सडकहरू स्तरोन्नती	मधेश प्रदेश	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६८/६९	८,१५४,७००,०००	
		ओखलढुंगा-हिलेपानी दिक्तेल	ओखलढुङ्गा र खोटाङ्ग	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६६/६७	७३४,८००,०००	
		सडक स्तरोन्नती च.पुर-गोर सडक	रौतहट	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६६/६७	२७५,५१९,०००	
		सडक स्तरोन्नती भालुवाङ्ग-प्युठान सडक	दाङ्ग र प्युठान	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६६/६७	५६२,७९३,०००	
		चकचके-लिवाङ्ग कालोपत्रे	प्युठान र रोल्पा	आ.व.०६३/६४	आ.व.०६६/६७	५३६,२५०,०००	

१४.२ खानेपानी तथा ढल निकास विभाग र अन्तर्गतका आयोजनाहरूको विवरण

क्र.सं.	दातृ संस्थाको नाम	आयोजनाको नाम	स्थान	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	कैफियत
१	एशियाली विकास बैंक	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना	विभिन्न २९ नगरोन्मुख शहरहरू	१६ मार्च २००१	३० सेप्टेम्बर २००८	५ करोड ३८ लाख ६९ हजार अमेरिकी डलर	
		सामुदायिक खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना	सूदूर पश्चिमान्चल, मध्य पश्चिमान्चल र पश्चिमान्चलका २१ जिल्ला	१ जनवरी २००४	३० जुन २०१०	३ करोड ५७ लाख अमेरिकी डलर	
		नगरोन्मुख शहरी खानेपानी गुणस्तर तथा सरसफाइ सुधार कार्यक्रम	दोस्रो चरणको नगरोन्मुख खा.पा. तथा स.स. आयोजना तयारी	२०६४।६५	२०६४।६५	८ लाख ४० हजार अमेरिकी डलर	
२	युनिसेफ	वातावरणीय सरसफाइ आयोजना	७५ वटै जिल्लाहरू	जनवरी २००७	जुन २००८	सालवसाली	
		राष्ट्रिय सूचना व्यवस्थापन तथा अनुगमन आयोजना	७५ वटै जिल्लाहरू	जनवरी २००७	जुन २००८	सालवसाली	
		जनसाधन विकास आयोजना	७५ वटै जिल्लाहरू	जनवरी २००७	जुन २००८	सालवसाली	
		खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना	विभिन्न जिल्लाहरू	जनवरी २००७	जुन २००८	सालवसाली	
३	डब्ल्युएचओ	वातावरणीय सरसफाइ आयोजना	विभिन्न	जनवरी २००६	डिसेम्बर २००७	US\$ ३ लाख ६९ हजार ५ सय	
४	यु. एन्. ट्याविटयाट	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना	साना शहरी खा.पा. तथा स.स. आयोजना अन्तर्गतका नगर आयोजनाहरू	२०६४।६५	२०६५।६६	US\$ ३ लाख ३५ हजार ५ सय	
		खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना		सालवसाली	सालवसाली	सालवसाली	
५	स्विटजरलेण्ड - हेल्भेतास	ग्रामीण खानेपानी आयोजना	अछाम, डोटी, डडेल्धुरा, दैलेख र जाजरकोट जिल्ला	जनवरी २००७	डिसेम्बर २००९	२७ लाख १० हजार स्विस फ्रेड	
६	जापान सरकार	ननप्रोजेक्ट ग्रांट एड- २००४	पाल्पा	२००४	२००८	१६७,८८७,६५६ जापानी येन	
		काउन्टर पार्ट फण्ड (नेपाल सरकारको तर्फबाट)	पाँचथर, मोरङ्ग, सुनसरी, सलाही, रौतहट, पर्सा, दाङ्ग, कैलाली जिल्ला			रु. २५,०००,००० (आ.व.०६४/६५ मा विनियोजित)	
		इम्पुभमेन्ट अफ वाटर सप्लाई फ्यासिलिटिज इन अरबान एण्ड सेमीअरबान सेन्टर्स	गौरादह, धुलाबारी (फापा जिल्ला) र मानगढ (मोरङ्ग जिल्ला)	२००५	जुलाई २००७	१,१२३,५३०,००० जापानी येन अनुदान	योजना सम्पन्न

१४.३ शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग र अन्तर्गतका आयोजनाहरूको विवरण

क्र. सं.	दातृ संस्थाको नाम	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	स्थान	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	कैफियत
१	एशियाली विकास बैंक	शहरी वातावरणीय सुधार योजना (UEIP)	का.म.पा, विदुर, कमलामाई, रत्ननगर, भरतपुर, हेटौँडा, बनेपा, पनौती, धुलिखेल नगरपालिकाहरू	६ असार २०६०	५ असार २०६६	ने.रु. २ अरब ८५ करोड	
२	यु.एन. हैबिटेट	वाटर फर एशियन सिटिज	बनेपा, भरतपुर, हेटौँडा, कमलामाई, इटहरी र इटहरीया	अगस्त २००७	२३ जनवरी २००९	२ लाख ४ सय ५४ अमेरिकी डलर (यु.एन. हैबिटेट) र ने.रु २ लाख २७ हजार ५ सय (नेपाल सरकार)	
			काठमाडौँ उपत्यकाका ५ नगरपालिकाहरू	अप्रिल २००७	४ अक्टोबर २००७	१५ हजार अमेरिकी डलर (यु.एन. हैबिटेट), ने.रु ३३ हजार ५ सय (नेपाल सरकार)	
			रत्ननगर, वीदुर, पनौती, धुलिखेल	अक्टोबर २००७	सेप्टेम्बर २००९	१ लाख ५५ हजार ७ सय ६६ अमेरिकी डलर (यु.एन. हैबिटेट), ने.रु १ लाख ७२ हजार ९ सय ३० (नेपाल सरकार)	
३	विश्व स्वास्थ्य संगठन	स्वस्थ शहर कार्यक्रम	टिकापुर, लेखनाथ, विरेन्द्रनगर नगरपालिका	जनवरी २००६	डिसेम्बर २००७	ने.रु ८ लाख ९२ हजार (विश्व स्वास्थ्य संगठन), ६ लाख ३ हजार ४ सय २९ (नगरपालिका) र १ लाख ८ हजार २ सय २९ (उपभोक्ता)	

१४.४ नगर विकास कोष अन्तर्गतका आयोजनाहरूको विवरण

क्र. सं.	दातृ संस्थाको नाम	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	स्थान	शुरू मिति	सम्पन्न हुने मिति	लागत	कैफियत
१	जर्मन विकास बैंक (के.एफ.डब्लु.)	नगर विकास कार्यक्रम(दाश्रो चरण)	देशका महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका तथा नगरपालिका	सन २००१	सन २००८	रु. ७१ करोड (अनुदान)	
२	जर्मन विकास बैंक (के.एफ.डब्लु.)	जिल्ला स्वास्थ्य आयोजना	भेरी अंचल अस्पताल, बर्दिया तथा धादिङ्ग जिल्ला अस्पताल र सौरहा, राजापुर तथा गजुरी प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्रहरू	सन २००२	सन २००९	रु. २० करोड (अनुदान)	
३	एशियाली विकास बैंक	साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	नेपाल सरकारबाट छनौट गरिएका ४० देखि ५० साना शहरहरू	सन २००१	सन २००९	रु. ८८ करोड (ऋण)	
४	एशियाली विकास बैंक	शहरी वातावरणीय सुधार आयोजना	बनेपा, धुलिखेल, पनौती, विदुर, रत्ननगर, हेटौँडा, कमलामाई र भरतपुर	सन २००३	सन २०१०	रु. २३.७ करोड (ऋण)	

क्षणहरु

१५

सुखद र दुखःद क्षणहरु

पदवहाली !

- | | |
|---|------------|
| १) माननीय भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्री
हिसिला यमीज्यूको बहाली | २०६३।१२।१८ |
| २) सचिव श्री नारायण प्रसाद सिलवालज्यूको बहाली | २०६३।४।२९ |

हार्दिक वधाई तथा शुभकामना !

यस मंत्रालयका सहसचिव श्री पूर्णप्रसाद कडरिया मिति २०६४।१।२० कायम मुकायम सचिव पदमा र मिति २०६४।६।२४ मा सचिव पदमा पदोन्नति हुनु भएकोमा भौतिक योजना तथा निर्माण मंत्रालय परिवार वहाँ प्रति हार्दिक वधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछ । साथै वहाँको कार्यकालको पूर्ण सफलताको कामना गर्दछ ।

श्री उमाकान्त भ्ना मिति २०६४।८।६ मा यस मंत्रालयको सचिव पदमा बहाली हुनु भएकोमा भौतिक योजना तथा निर्माण मंत्रालय परिवार वहाँ प्रति हार्दिक वधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछ । साथै वहाँको कार्यकालको पूर्ण सफलताको कामना गर्दछ ।

यस मंत्रालयका जेटवार्ज निरीक्षक (ना.सु.) श्री जगन्नाथ घिमिरे, निजामती सेवा पुरस्कार २०६४ वाट संमानित हुनु भएकोमा उहाँको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना सहित भौतिक योजना तथा निर्माण मंत्रालय परिवार हार्दिक वधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछ ।

यस मंत्रालयका उपसचिव, श्री भागवत प्रसाद खनाल आ.ब. ०६३/६४ मा यस मंत्रालयका उत्कृष्ट कर्मचारी (Best Employee of the Year) रूपमा छानिनु भएकोमा मंत्रालय परिवार वहाँ प्रति हार्दिक वधाइ ज्ञापन गर्दछ ।

भौतिक योजना तथा निर्माण मंत्रालयका निम्नलिखित कर्मचारीहरू प्रशंसनीय कार्य गरी पुरस्कृत हुनु भएकोमा वहाँहरू प्रति मंत्रालय परिवार हार्दिक वधाइ ज्ञापन गर्दछ ।

सि.नं.	पद	नामथर
१.	ना.सु.	श्री कनकरत्न शाक्य
२.	टा.ख.	श्री जगन्नाथ अधिकारी
३.	ना.सु.	श्री भविलाल भुषाल
४.	पियन	श्री पदम प्रसाद फुयाल
५.	फो.अ.	श्री प्रदीपमान शाक्य
६.	खरीदार	श्री भरतकुमार दाहाल
७.	पियन	श्री महेन्द्र बहादुर अर्याल
८.	ह.स.चा.	श्री रत्नबहादुर तामाङ्ग
९.	पियन	श्रीमती रमा सिग्देल
१०.	ना.सु.	श्री राधाकृष्ण फुयाल
११.	ना.सु.	श्री रामहरि आचार्य
१२.	ना.सु.	श्री लोकबहादुर खड्का
१३.	टा.ना.सु.	श्री सुवर्णमान प्रधान
१४.	पियन	श्री सेतुराम रोक्का
१५.	ना.सु.	श्रीमती शोभा पोखरेल
१६.	पियन	श्री हरिबहादुर मगर

हार्दिक श्रद्धाञ्जली !

यस मंत्रालयमा कार्यरत हाम्रा निम्नलिखित कर्मचारी मित्रहरूको असामायिक देहावसान भएकोमा भौतिक योजना तथा निर्माण मंत्रालय परिवार दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको लागि श्री परमेश्वरसंग प्रार्थना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछ । साथै यस दुःखद घडिमा उहाँहरूका शोकसंतप्त परिवार, आफन्तजन, इष्टमित्र तथा शुभेच्छुकहरूप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

सि.नं.	पद	नामथर	देहावसान मिति
१	स्वीपर	मीना देवी पोड	२०६४।१।२
२	पियन (पाले)	दुर्गानाथ घिमिरे	२०६३।१।२।१

विभागहरु



अनुसूची १

मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरु

१. सडक विभाग

क्षेत्रीय सडक निर्देशनालय	५ वटा
ए.डि.वि. निर्देशनालय	१ वटा
मेकानिकल तालिमकेन्द्र	१ वटा
केन्द्रीय प्रयोगशाला	१ वटा
डिभिजन सडक कार्यालय	२५ वटा
हेविइक्वूपमेण्ट डिभिजन	६ वटा
यान्त्रिक कार्यालय	९ वटा

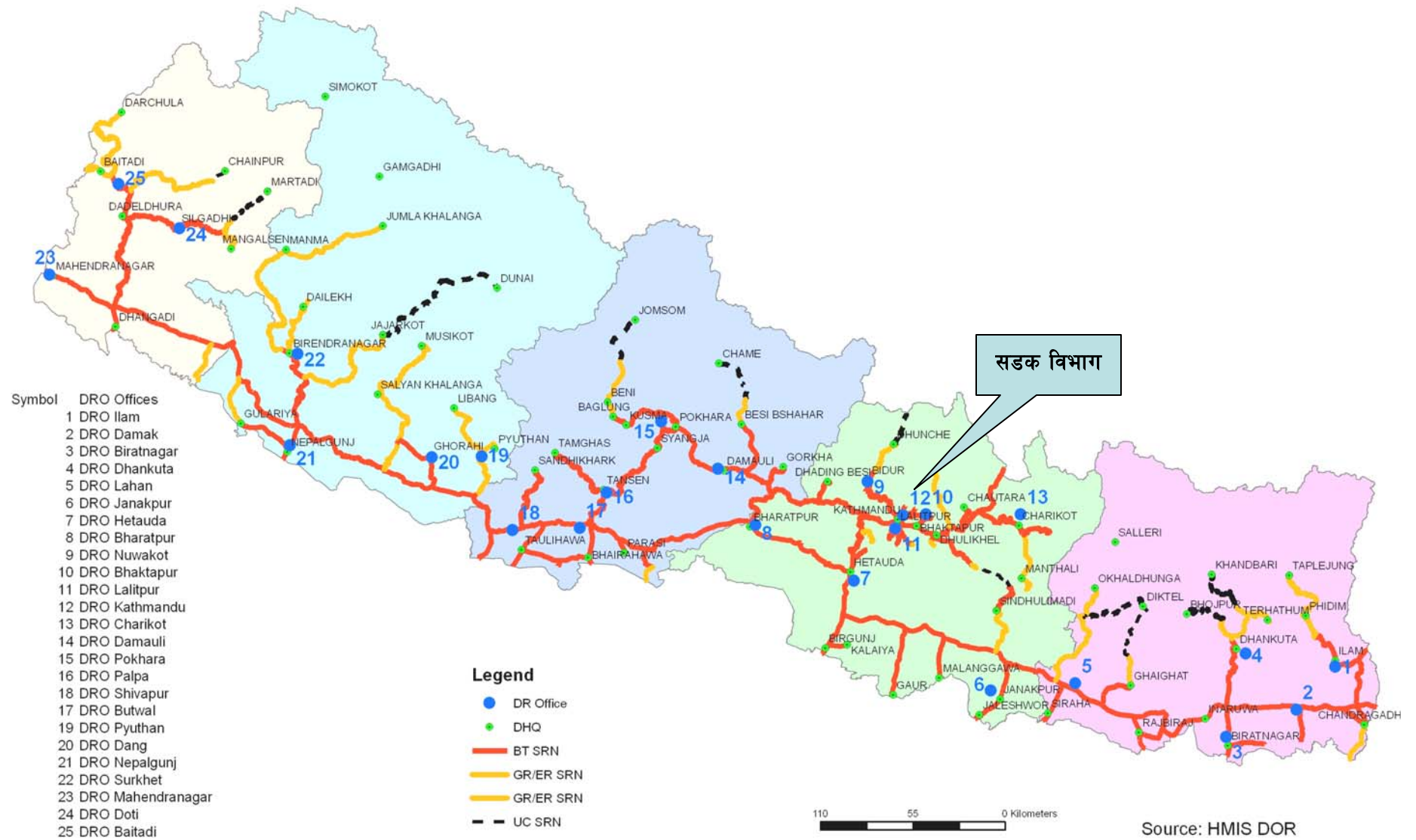
२. खानेपानी तथा ढल निकास विभाग

क्षेत्रीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यालय	५ वटा
डिभिजन कार्यालय	४३ वटा
सब-डिभिजन कार्यालय	२७ वटा

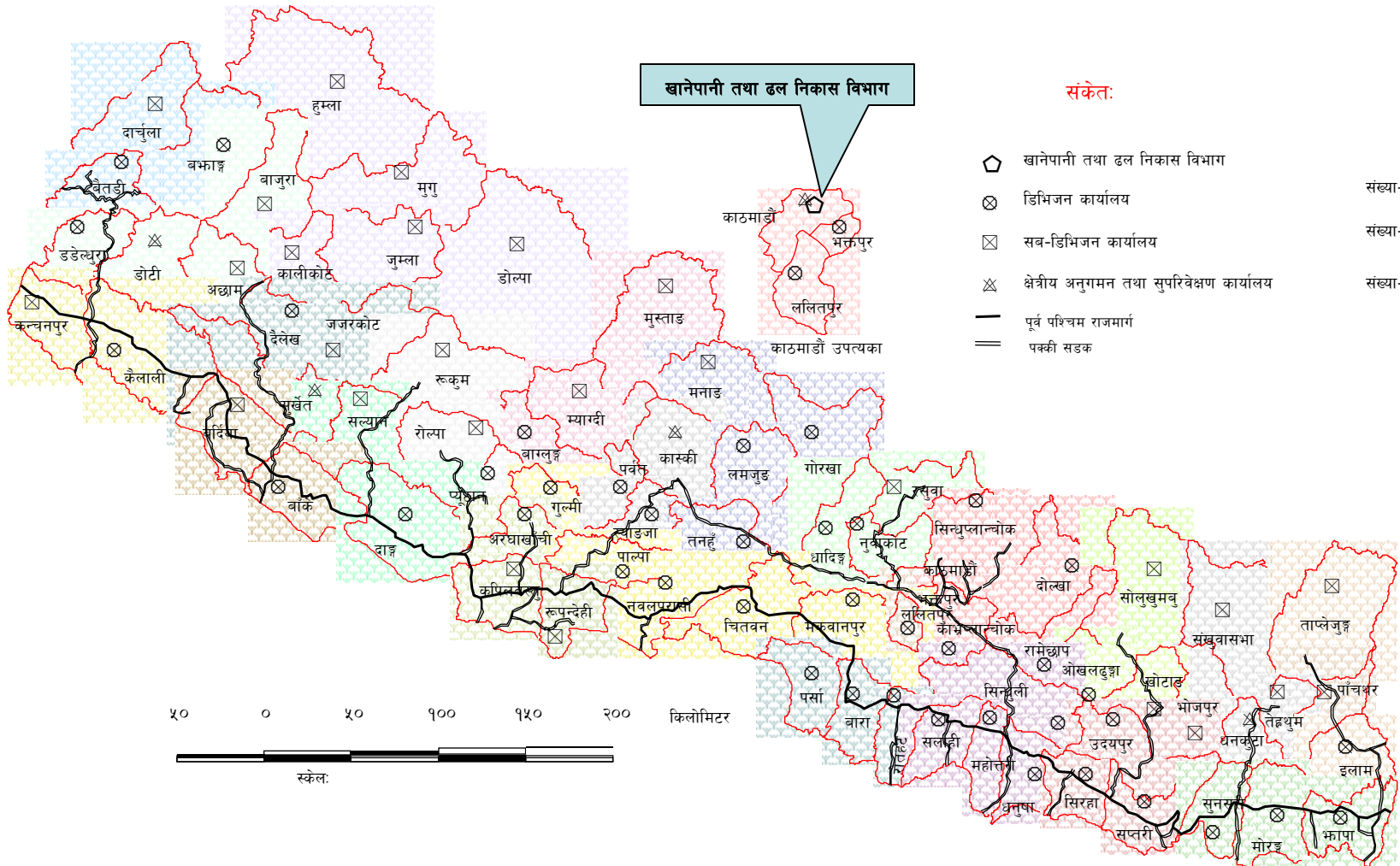
३. शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

विशेष श.वि. तथा भ.नि.सम्भार केन्द्र	१ वटा
डिभिजन कार्यालय ("ए" वर्ग)	५ वटा
डिभिजन कार्यालय ("बी" वर्ग)	१९ वटा
भवन प्रविधि अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र	१ वटा

विभाग अन्तर्गतका डिभिजन कार्यालयहरू र यसको अवस्थिति



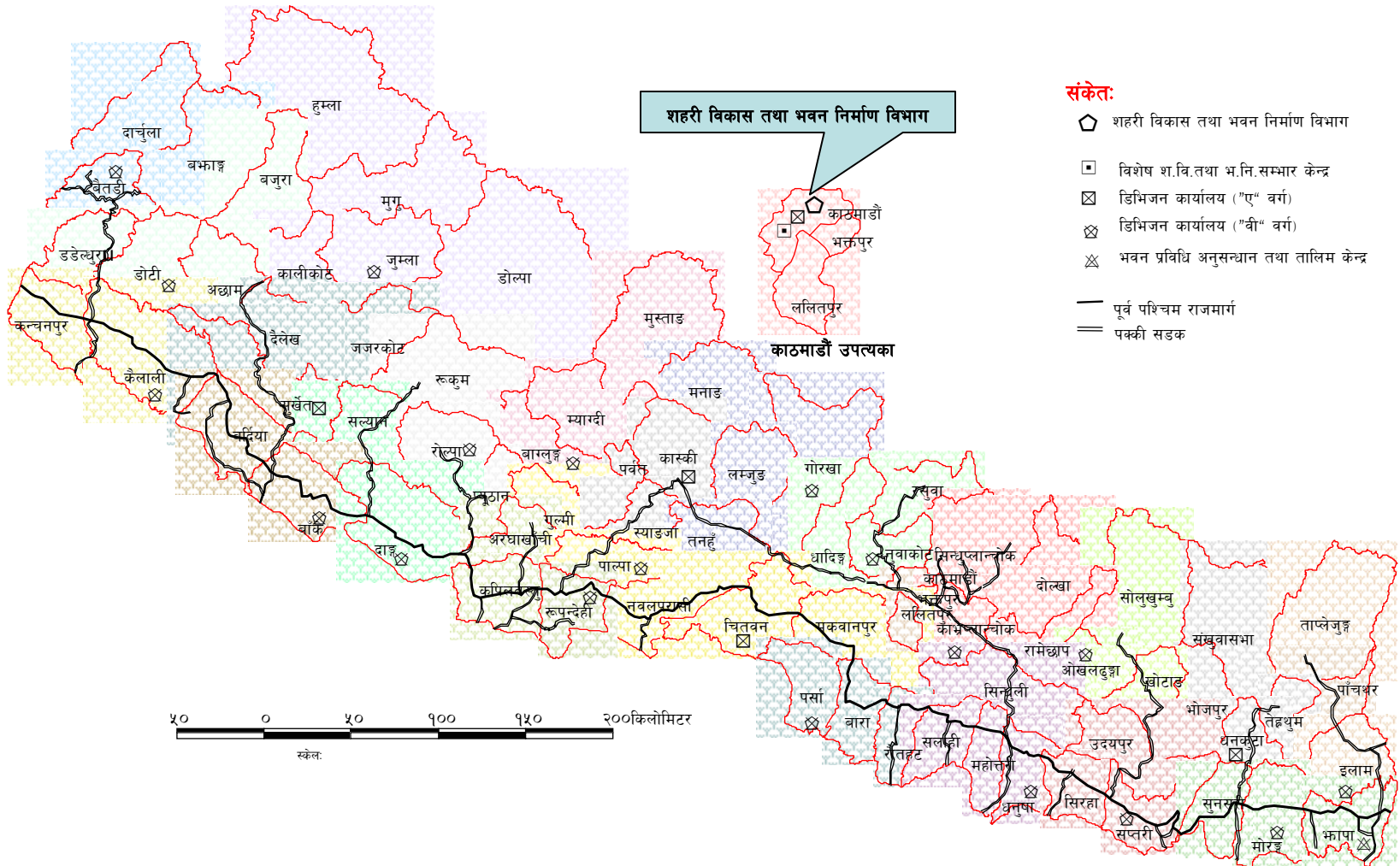
विभाग अन्तर्गतका डिभिजन कार्यालयहरू र यसको अवस्थिति



खानेपानी तथा ढल निकास विभाग



विभाग अन्तर्गतका डिभिजन कार्यालयहरू र यसको अवस्थिति



शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग

कर्मचारी



अनुसूची २

मन्त्रालयका कर्मचारीहरु

माननीय मन्त्रीज्यूको सचिवालय

सि. नं.	पद	नाम, थर	कार्यालय फोन नं.	निवास/मोबाइल	Ext no.	E-mail
१	मा. मन्त्री	श्री हिसिला यमि	४२२८६७०	५५२६१३५ ९८५११०२२९८	२३७	hisilayami@moppw.gov.np
२	उपसचिव	श्री डिल बहादुर बानिया	४२३०९४५	४४२५५०१ ९८४१२७६९१८	२३२	
३	स्व.सचिव	श्री भूमिनन्द देवकोटा	४२२८६७०	५५२६१३५ ९८४१५५४४९५	२३७	
४	स्व.स.सचिव	श्री ध्रुव कार्की	४२३०९४५	५५२६१३५ ९८४१३२२५३६	२३२	
५	ई.	श्री विष्णु प्रसाद चौलागाई	४२२८६७०	९८४१५७०४९२	२३२	
६	ना.सु.	श्री बाबुराम पाण्डे	४२२८६७०	४७८१८४९ ९८४१५०५९२३	२३४	
७	खरिदार	श्री युवराज खतिवडा	४२२८६७०	९८४१३५७६८८	२३४	
८	क.अ.	श्री निशा प्रधानाङ्ग	४२२८६७०	९८०३२१००२८	२३८	
९	पियन	श्री निरजमान डंगोल	४२२८६७०	९८४१६००६१४	२३४	
१०	पियन	श्री संगित अमात्य	४२२८६७०	९७४१००६९९९	२३४	
११	पियन	श्री कृष्ण कुमार थापा	४२३०९४५	९८४१५१५३३५	२३२	

श्रीमान् सचिवज्यू

१	सचिव	श्री पूर्ण प्रसाद कडरिया	४२२७२८०	४३७४२७३	१४६	purnakadariya@moppw.gov.np purnakadariya@gmail.com
२	सचिव	उमाकान्त भा	४२२६०५१	४४९३१७९ ९८४१६११८९७	२५१	umakantajha@moppw.gov.np

महाशाखाको नाम: प्रशासन महाशाखा

१	सहसचिव	श्री ध्रुव प्रसाद शर्मा	४२३२१५८	४३५९७८० ९८४१३५१५३५	२२७	dhrubaprasad@moppw.gov.np dhrubasharma@hotmail.com
---	--------	-------------------------	---------	-----------------------	-----	---

२	उपसचिव	श्री भागवत प्रसाद खनाल	४२२९७८०	९८४१३३६५४७	२०६	bhagawat@moppw.gov.np bhabini@yahoo.com
३	उपसचिव	श्री किशोरजङ्ग कार्की	४२२९७८०	४४३८५५५ ९८५१०९५५९५	२०१	kishorjung@moppw.gov.np kishorjkarki@yahoo.com
४	उपसचिव लेखा	श्री गजेन्द्र व. श्रेष्ठ	४२६२४१९	४७८२६१४ ९८४१२४८७७१	२९०	
५	शा.अ.	श्री कृष्ण प्रसाद पन्थ	४२२८९३१	४४६८५५५ ९८४१३६३२६८	२०२	
६	शा.अ.	श्री तेज कुमार पोखरेल	४२२८९३१	९८४१४५७३३२	२०३	tejkumar@moppw.gov.np tkpokharel@yahoo.com
७	शा.अ.	श्री मुक्ति के.सी.	४२२७२८०	५२०१५६२	१४४	
८	शा.अ.	श्री धर्मेन्द्र प्र. धमला	४२२६०५१	९८४१५२८९५६	२६५	dhamaladp@yahoo.com
९	ले.अ.	श्री नरेन्द्र केशरी पौड्याल	४२२८९३१	५२०३५८२	२७७	narendrakeshari@moppw.gov.np
१०	ले.अ.	श्री रमेश घिमिरे	४२२८९३१	९८४१५८६६७८	२१८	
११	ना.सु.	श्री रामहरि आचार्य	४२२८९३१	४४९३५९४ ९८४१२४०३०७	२०४	
१२	ना.सु.	श्री कृष्णराज रेग्मी	४२२८९३१	९८४१५५०९६४	२०४	
१३	ना.सु.	श्री राधा कृष्ण फुयाँल	४२२८९३१	९८४०६३६६५७	२९४	
१४	ना.सु.	श्री विष्णु कुमार भट्टराई	४२३२१५८	४२१६३३१ ९८४१४१४९९३	२२५	
१५	ना.सु.	श्री विनोद कुमार गौतम	४२२८९३१		२९४	
१६	ना.सु.	श्री कनकरत्न शाक्य	४२२८९३१	५५३९१०६	२०७	
१७	लेखापाल	श्री मान ब. बुढा	४२२८९३१	९८४१४३६२९३	२८०	
१८	टा.ना.सु.	श्री सुवर्णमान प्रधान	४२२८९३१	४२६५५९५ ९८४१५८४२३१	२८०	
१९	टा.ना.सु.	श्री सुभद्रा चित्रकार	४२२८९३१	५५३१६०० ९८४१४८५९०९	२०४	
२०	टा.ना.सु.	श्री हरि कुमार श्रेष्ठ	४२२८९३१		२९४	
२१	क.अ.	श्री सुनिता सैजु	४२२८९३१	९८४१२६२०२७	२०४	
२२	स.ले.पा	श्री रमेश कार्की	४२२८९३१	९८४१२७२८९४	२२०	
२३	स.ले.पा	श्री सुरेन्द्र के.सी.	४२२८९३१	९८४१५३०३७६	२२०	
२४	खरिदार	श्री रामहरि उपाध्याय	४२२८९३१	४४९९१०६ ९८५१०५९९१०		
२५	खरिदार	श्री छाया भट्टराई	४२२८९३१		२९४	
२६	ह.स.च.	श्री रत्न ब. तमाङ्ग	४२२८९३१		२२५	
२७	लि.अ.	श्री काजी बुढाथोकी	४२२८९३१	९८४१७५४९४९	२१०	
२८	लि.अ.	श्री नकुल राना	४२२८९३१	९८४१३८३०५९	२१०	
२९	पियन	श्री तारा रायमाफ्नी	४२३२१५८	४३१०९८४	२२५	

३०	पियन	श्री कृष्ण ब. खत्री	४२२८९३१	६२२५४२७	२२०	
३१	पियन	श्री अरूणा पाण्डे	४२२८९३१		२८०	
३२	पियन	श्री दशनारायण	४२२८९३१		२९४	
३३	पियन	श्री माइली खत्री	४२२८९३१		२२९	
३४	पियन	श्री यदु कमार खत्री	४२२८९३१		२२९	
३५	पियन	श्री रामकृष्ण गिरी	४२२८९३१			
३६	पियन	श्री विसु ब. थापा	४२२८९३१			
३७	पियन	श्री अशोक कुमार थापा	४२२८९३१	२२१०२५७		
३८	पियन	श्री बुद्ध बलामी	४२२८९३१			
३९	पियन	श्री महेन्द्र प्रसाद अर्याल	४२२८९३१			
४०	पियन	श्री वीर ब. तामाङ्ग	४२२८९३१	९८४१२२३२८१		
४१	पियन	श्री गोपाल ब. नगरकोटी	४२२८९३१			
४२	पियन	श्री हरि बहादुर माग	४२२७२८०	९८४१७६२३९६	१४४	
४३	पियन	श्री बासुदेव भुजेल	४२२७२८०		१४४	

महाशाखाको नाम: योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखा

१	सहसचिव	श्री इश्वरी प्रसाद पौड्याल	४२२८९३०	९८४१२९७८३४	२८२	ishwori@moppw.gov.np ishworip@hotmail.com
२	सि.डि.ई.	श्री जीवन कुमार के.सी.		५५२४१९२ ९८४१८५३५३१	२८४	jeevan@moppw.gov.np birinchik@gmail.com
३	सि.डि.ई.	श्री राजीव घिमिरे		९८४१२०१८०१	२८५	rajeebghimire@moppw.gov.np alkabasti@wlink.com.np
४	इन्जिनियर	श्री गोविन्द प्रसाद वाग्ले		९८४१२५९३१२	२१७	gobindaprasad@moppw.gov.np waglegp@hotmail.com
५	इन्जिनियर	श्री विकास काफ्ले		९८४१४३८४९६	२८८	bikashkafle@moppw.gov.np bikashkafle@gmail.com
६	शा. अ.	श्री युवराज अधिकारी	४२३९६७०	२३०४३१९ ९८४१२८४०२९	२८६	yubraj@moppw.gov.np yradhikari@gmail.com
७	ना.सु.	श्री भुविलाल भुषाल	४२२८९३०	९८४१६३५०८८	२८३	
८	ना.सु.	श्री राजेश उप्रेती	४२३९६७०	९८४१२००८८६	२१५	
९	ना.सु.	श्री दिवाकर शर्मा	४२३९६७०	९८४१३६९८३२	२१५	
१०	ना.सु.	श्रीमति शोभा पोखरेल	४२३९६७०	९८४१३६९८३२	२१५	
११	क. अ.	श्री निकेश शाक्य	४२३९६७०	९८४१२५५७२२	२१५	
१२	क. अ.	श्री वकिल प्रसाद पाल	४२३९६७०	९८४१५०२८१०	२१५	
१३	खरिदार	श्री द्वारिका खतिवडा	४२३९६७०	९८५१०३००८६	२१५	
१४	पियन	श्री पदम फुयाँल			२१५	
१५	पियन	श्री दिपक सिग्देल	४२२८९३०	९८०३३६७७६१	२८३	

महाशाखाको नाम: भौतिक योजना महाशाखा

१	सहसचिव	श्री किशोर थापा	४२२९२७९	९८५११००८९९	२६३	kishorethapa@moppw.gov.np k_thapa413655@hotmail.com
२	उपसचिव	श्री विश्वनाथ खनाल		९८४१७३२१५१	२६१	
३	इन्जिनियर	श्री अरूण कुमार भा		९८४१४७९२४१	२१३	arunjha@moppw.gov.np
४	इन्जिनियर	श्री नारायण प्रसाद भण्डारी		९८४१२९५२५३	२१३	narayanprasad@moppw.gov.np narayan_bhandari@hotmail.com
५	ना.सु.	श्री हर्ष बहादुर थापा	४२२९२७९	९८४१४६०५२८	२६२	
६	ना.सु.	श्री विनोद कुमार खड्का			२१२	
७	टा.ना.सु.	श्री वद्री बुढाथोकी			२१२	
८	टा.ख.	श्री जगन्नाथ अधिकारी	४२२९२७९		२६२	
९	पियन	श्री सेतुराम रोक्का			२१२	
१०	पियन	श्री केशव प्रसाद तिमल्सिना			२६२	

महाशाखाको नाम: बैदेशिक सहयोग तथा गुणस्तर महाशाखा

१	सहसचिव	श्री कमल राज पाण्डे	४२२८१९९	४४७१४७८	२५४	kamalraj@moppw.gov.np erkrp@infoclub.com.np
२	उपसचिव	श्री मुकुन्द प्रसाद निरौला	४२१५७७२	९८४१५२४४४४		mukundapn@moppw.gov.np mukundapn@yahoo.com
३	सि.डि.ई.	श्री कृतिकृष्ण न्हुच्छे प्रधान	४२२८१९९	४२५४७८५	२२३	kirtikrishna@moppw.gov.np
४	सि.डि.ई.	श्री शिवहरि सापकोटा	४२२८१९९		२३६	shivahari@moppw.gov.np botshiva@hotmail.com
५	शा.अ.	श्री हरि दास शर्मा	४२१५७७२	९८४१२०६७०२		
६	ना.सु.	श्री विष्णु प्रसाद पराजुली	४२२८१९९	४४८८१५१	२५०	
७	ना.सु.	जगन्नाथ घिमिरे	४२२८१९९		२२२	
८	ना.सु.	श्री राम प्रसाद पौडेल	४२२८१९९	४८००१११	२५०	
९	ना.सु.	श्री लोक ब. खड्का	४२२८१९९	२०४२७२९		
१०	ना.सु.	श्री विष्णु ब. श्रेष्ठ	४२२८१९९	९८४१२७०२९४		
११	क. अ.	श्री प्रतिभा कारन्जीत	४२२८१९९	४२२५४३०	२१८	
१२	टा.ना.सु.	श्री सिता ठंगेल	४२२८१९९	४४२५२५६		
१३	खरिदार	श्री गिता देवी ढकाल	४२२८१९९	४३६५३५०		
१४	पियन	श्री उर्मिला के.सी.	४२२८१९९	९८४१४२१०२५		
१५	पियन	श्री सूर्यलाल महर्जन	४२२८१९९			

महाशाखाको नाम: खानेपानी तथा सरसफाई महाशाखा

१	सहसचिव	श्री सुमन प्रसाद शर्मा	४२२६०५१		२५१	
२	उपसचिव	श्री रविन्द्र नाथ कार्माचार्य	४२२६०५१	४४२७१६४	२४ ८	rabindranath@mopw.gov.np rabindra_karmacharya@yahoo.com
३	सि.डि.ई.	श्री राजन राज पाण्डे	४२२६०५१	९८४१२८५५९३	२५२	rajanpandey@mopw.gov.np pandeynepal@yahoo.com
४	शा. अ.	श्री कमल बहादुर विष्ट	४२२६०५१		२६५	
५	इन्जिनियर	श्री विद्यानाथ भट्टराई	४२२६०५१	९८४१३४४७९४	२१५	bidya@mopw.gov.np bidya37@gmail.com
६	ना.सु.	श्री टंक प्रसाद प्रसाई	४२२६०५१	९८४१६५६१८०	२४९	
७	ना.सु.	श्री ज्ञानेन्द्र महत	४२२६०५१	६६३५२९२	२४२	
८	ना.सु.	श्री सप्तमाया श्रेष्ठ	४२२६०५१	४२१५९२४	२४२	
९	ना.सु.	श्री विनोद कुमार गौतम	४२२६९३१		२९४	
१०	सब इ.	श्री मोहम्मद तजमुल	४२२६०५१	९८४१४२००३०		
११	टा.खा.	श्री उषा तामाङ्ग	४२२६०५१		२४२	
१२	पियन	श्री गोपाल ब. श्रेष्ठ	४२२६०५१	४३१३४१४	२४९	
१३	पियन	श्री रमादेवी सिग्देल	४२२६०५१	१६२१५६४९	२४९	

महाशाखाको नाम: निर्माण महाशाखा

१	सहसचिव	श्री धुवराज रेग्मी	४२२८२८२		२५९	
२	सि.डि.ई.	श्री सुनिल कुमार कर्ण	४२२८२८४	५५४६७२०	२५६	
३	इन्जिनियर					
४	ना.सु.	श्री जनक भण्डारी	४२२८२८२		२५५	
५	ना.सु.	श्री प्रद्युम्न पोखरेल	४२२८२८२		२५५	
६	टा.ख.	श्री कृष्ण प्रसाद लाखा	४२२८२८२		२५५	
७	क. अपरेटर	श्री प्रदिप शाक्य	४२२८२८२		२५९	
८	पियन	श्री चित्र ब. के.सी.	४२२८२८२		२५५	
९	पियन	श्री रिता खत्री	४२२८२८२		२५५	

शाखाको नाम: ऐन, नियम परामर्श शाखा

१	उपसचिव	श्री गोकुल प्रसाद बुर्लाकोटी	४२३२८०३	९८४१२५६७७३	२०९	
२	ना.सु.	श्री रामकृष्ण बाँनिया		९८४१७५०३४१	२७४	
३	खरिदार	श्री भरत कुमार दहाल		९८०३२६३७३०	२७४	
४	पियन	अर्जुन प्रसाद पुयाँल			२७४	
५	ड्राइभर	श्री मैते तामाङ्ग		९८४१३७८३६४		

इन्जिनियरहरूको व्यावसायिक आचार संहिता

परिषद्का दर्तावाला इन्जिनियरले नेपाल इन्जिनियरिङ्ग परिषद् ऐन, २०५५ र नेपाल इन्जिनियरिङ्ग परिषद् नियमावली, २०५७ मा उल्लेखित व्यवस्थाको अधिनमा रही पालना गर्नुपर्ने आचार संहिता निम्नानुसार रहेका छन् ।

- क) **अनुशासन तथा इमान्दारिता** : अनुशासित रूपमा इमान्दारिता साथ पेशागत मर्यादा तथा हितका विपरित नहुने गरि इन्जिनियरिङ्ग सेवा/व्यवसाय संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- ख) **शिष्टता तथा गोपनीयता** : इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायसँग सम्बन्धित ग्राहकसँग व्यवसायको क्रममा शिष्ट व्यवहार गर्नुपर्नेछ र ग्राहकसँग सम्बन्धित व्यवसायिक जानकारीहरू ग्राहकको स्वीकृत बेगर अन्य कसैलाई प्रकट गर्नुहुदैन । तर प्रचलित कानून बमोजिम त्यस्ता जानकारी सम्बन्धित निकाय समक्ष प्रकट गर्न बन्देज लागेको मानिने छैन ।
- ग) **भेदभाव गर्न नहुने** : व्यवसायिक ज्ञान र सीपको प्रयोग गर्दा धर्म, वर्ण, लिङ्ग र जाति वा अन्य कुनै पनि कुराको आधारमा ग्राहकहरू विचमा कुनै पनि भेदभाव गर्नुहुदैन ।
- घ) **सम्बन्धित व्यावसायिक काम मात्र गर्नुपर्ने** : आफुले अध्ययन गरेको विषय वा हासिल गरेको ज्ञान सीपसँग सम्बन्धित क्षेत्र भित्रको व्यावसायिक काम मात्र गर्न वा तत् सम्बन्धी सुभावा वा सिफारिस गर्नुपर्नेछ । आफ्नो व्यवसाय क्षेत्रभित्र नपर्ने विषयसँग सम्बन्धित कामहरूका सम्बन्धमा सोसँग सम्बन्धित विशेषज्ञ कहाँ सिफारिस गर्नुपर्नेछ ।
- ङ) **इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायमा आँच आउने काम गर्न नहुने** : आफुले पुन्याएको सेवा वापत पाउने पारिश्रमिक भत्ता तथा सुविधा बाहेक अन्य कुनै किसिमको अनुचित आर्थिक लाभ प्राप्त गर्न वा इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायमा आँच आउने किसिमको कुनै अनुचित क्रियाकलाप गर्नुहुदैन ।
- च) **व्यक्तिगत उत्तरदायित्व** : इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायको सन्दर्भमा आफुले गर्ने प्रत्येक काम व्यक्तिगत रूपमा उत्तरदायी हुने गरी गर्नु पर्नेछ ।
- छ) **नाम पद र दर्ता नं खुलाउनुपर्ने** : आफुले गर्ने इन्जिनियरिङ्ग व्यवसायिक कारोवारसँग सम्बन्धित लिखित, नक्सा, डिजाइन, स्पेशिफिकेशन, इष्टिमेट आदि कागजात तथा विवरणहरूमा आफ्नो हस्ताक्षर गर्दा आफ्नो नाम, पद र दर्ता नं स्पष्ट रूपमा बुझिने गरी उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
- ज) **अनावश्यक प्रभाव पार्ने किसिमबाट प्रचार प्रसार तथा विज्ञापन गर्न नहुने** : आफुले गर्ने व्यवसायिक क्रियाकलापहरूका सम्बन्धमा ग्राहक (क्लाइन्ट) हरूलाई अनावश्यक रूपले प्रभावित गर्ने किसिमबाट प्रचार प्रसार तथा विज्ञापन गर्नु हुदैन ।